

ESEKIELI

Sanam mε Esekieli u Gusunən gari yini gerua u wāawa Babiloniø u yoru dimø ka win mero bisibu Yuda gabu. U wāawa yoo te səø, Babilonigibu ba sere Yerusaləmu kəsuka.

Gbiikaa, u Yudaba səømø ma Gusunø u koo bu siri kpa u de yibereba bu Yerusaləmu wəri bu kamia. Yiruse, Gusunø u koo maa bwese tukunu siri yèn sɔ nu win təmbu dam dore. Itase, u Yudaba nukuru yemiasiamø, domi Gusunø u nɔø mweeeru kua ma u koo de bu wurama Yerusaləmu kpa ben sia yu wəra. Nnese, u wa win kāsiru səø nge mε Yinni Gusunən sāa yeru ta koo kpam wurama.

Tire ten kpunaa

1. Esekielin sokuru, wiru 1n di sere wiru 3.
2. Gari yi u gerua Yudaban sɔ yibereba bu sere Yerusaləmu wəri, wiru 4n di sere wiru 24.
3. Gari yi u gerua bwese tukunun sɔ, wiru 25n di sere wiru 32.
4. Ba koo Yerusaləmu seeya, wiru 33n di sere wiru 39.
5. Sāa yee kpaaaru kāsiru səø, wiru 40n di sere wiru 48.

Yinni Gusunø u tii Esekieli səøsi

¹⁻³ Wəø tenasen suru nnesen sɔø nəøbuse səøra Esekieli, yāku kowo Busin bii u wāa daa te ba mə Kebarin goorø ka Yuu be ba yoru mweerima sannu. Miya u wa wəlla keniara ma Gusunø u dera u kāsiru wa. U ka nùn gari kua ma win dam nùn nenua. N deema sina boko Yoyakimun wāø nəøbusewa mi, ye u ka wāa yoru səø Babiloniø.

4 Wee ye u wa kāsi te sāo. U woo bōkō wa ga seema sāa sāo yēsan nōm geu gian di ga guru wiru sāowā ka guru maakinu. Ma Yam bururam mu guru wii te sikerene. Ma ten suunu sāo n ballimō nge sii gan te ba wōriasia.

5 Guru wii te sāo, hunde koniba nnē ba wāa mi be ba ka tōmbu weene.

6 Ben baawure wuswaa nnē ka kasenu nnēwa u mō.

7 Ben kōri yi dēnde. Ma ben naasu su ka naa buun naa kaburosu weene, ma su ballimō nge sii gan te ba wōriasia.

8 Kasa yen baayeren temō, tōnun nōmuwa ga wāa mi. Nōma yen baayere ya dēmiēwa mi wuswaa ka kasa ye, ya mēera.

9 Kasa ye kpuro ya nōsu girarinēwa. Hunde koni be, bà n sīmō, ba ku ra sīire. Mi ba dōo, miya ba ra n mēera.

10 Hunde koni ben baawure u wuswaa mōwa nnē. Tia ya sāa tōnun wuswaa. Yen nōm geu gia, gbee sunōn wuswaa. Yen nōm dwaru gia keten wuswaa. Yen biru gia maa gunō bakerun wuswaa.

11 Ben baawuren kasa yiru ya dēmiarewa wōllō ma ya girarinē mi gia. Ma yiru ye ya maa tie ya ben wasi wukiri.

12 Mi wuswaa yen baayere ya wāa, mi giawa ya mēera. Yen sōna mi ba kī bu da kpuro, ba ra dewa ba kun sīire.

13 Hunde koni ben baa sāo, dōo gēeya yi wāa mi, yi fiamō nge wīi bōnnu. Dōo win Yam bururam mu kpā. Min diya dōo buri yi yarimo nge guru maakinu.

14 Hunde koni be, ba ra n sāuwā nge guru maakinu, ba n dōo, ba n wee.

15 Ye u bu meera mesum, yera u uruu wa ya tem girari ben baawuren bokua.

16 Uruu be, ba ballimowa nge kpee gobiginu. Ma ba weene. Ma n saare uruu baayere ya waa uruu gaa soo.

17 Ba koo kpi bu da bera nne kpuro soo ba kun tii sliye.

18 Ben gunum mu nanum mo. Ma ben nesu soo n saare gaanu mani mani ni nu ballimo.

19 Hunde koni be, ba n sanum seewa, uruu be, ba ra n waawa ben bokua. Ba n maa yowa, ka be sanna.

20 Hunde koni be, ba ra dewa mi ba ki, adama ka uruu be sanna. Domi beya ba uruu be gawe.

21 Yen sona ba n slimo, uruu be, ba ra n maa slimo. Ba n yora kpa uruu be, bu yora. Ba n maa seewa, kpa uruu be, bu maa se. Domi hunde koni ben hunde ya waawa uruu be soo.

22 Ma gaanu terie hunde koni ben woll nu ballimo nge kpee gobiginu.

23 Ma ba ben kasa yiru yiru demie ya girarine gaa nin temo. Ma yiru yiru ye ya bu tie ya ben wasi wukiri.

24 Sanam me ba slimo, yera na ben kasan wokinu noam nge nim wokun wokinu, nl kun me nge Gusuno Dam kpurogiin no, nl kun me nge tabu kowo wuuru wokinu. Adama ye ba yora, ba ben kasa ye kuruawa.

25 Ma na maa wokinu noam gaa nin wollun di.

26 Ma na gaanu wa mi, nu ka sina kitaru weene, nu ballimo nge kpee gobiginu. Ma na maa gaanu wa nu so sina kita ten woll nu ka tonu weene.

27 Ma n saare tonu wi, u ballimo nge sii gan te ba woriasia doen suunu soo. Ma yam bururam ka nun

sikerene.

²⁸ Yam bururam mε, mu ka guru waa weene ye ya ballimo sanam mε gura nemə. Yeniba kpuro ya sāawa Yinni Gusunən yiikon girima.

Gusuno u Esekieli gora

Isireliban mi

Ye u ye kpuro wa mε, yera u yiira u wuswaa tem girari. Ma u nua goo u ka nùn gari kua.

2

¹ U nεε, tənun bii, a seewo a yɔra, kpa n nun gari sɔ.

² Sanam mε u ka nùn gari yi mò, yera Yinni Gusunən Hunde u nùn yɔowa ma u nùn yɔrasia. Ma u yēro swaa daki wi u ka nùn gari mò mi.

³ U nεε, tənun bii, na nun gəriɔ Isireliban mi, be ba man seesimɔ. Wee be, ka ben baababa ba man tora sere ka gisɔ.

⁴ Tən be, ba swaa tau, ba maa gɔru bɔebu. Ben miya na nun gəriɔ kpa a bu sɔ a nεε, ameniwa nε, Yinni Gusunə na gerua.

⁵ Na nεε, wee ba sāa mεm nɔɔ sariba. Ba nun swaa daki? Ba ñ nun swaa daki? Ka mε, ba koo già ma Gusunən səmɔ u wāa ben suunu sɔɔ.

⁶ Wunε Esekieli, a ku bu nasia, a ku maa ben garin berum ko, baa mε n ko n sāare a wāa sāki ka niin suunu sɔɔ. Domi ba sāawa mεm nɔɔ sariba.

⁷ Ba nun swaa daki? Ba ñ nun swaa daki? A gesi bu sɔɔwɔ ye na gerua, baa mε ba sāa mεm nɔɔ sariba.

⁸ Adama wunε, tənun bii, a nɔɔwɔ ye kon nun sɔ. A ku ko mεm nɔɔ sari nge bwese te. A wunen nɔɔ wukio kpa a tem ye kon nun wε.

9 Saa yera Esekieli u nɔmu gagu wa ga dɛmɪɛ win mi già, ga tireru neni te ba kurua.

10 Nɔmu ge, ga tire te kusia win wuswaa. Ba tu yoruawa bera yiru kpuro. Gari yi yi yoruà tire te sɔɔ, yiya weeweenu ka wuri ka nuku sankiranun gari.

3

1 U maa nɛɛ, tɔnun bii, a tire teni temwɔ kpa a da a ka Isireliba gari ko.

2 Ye u nɔɔ wukia, yera Gusunɔ u tire te kpɛɛ mi, u derə u tu tema.

3 Ma u nɛɛ, tɔnun bii, a wunen nukuru yibio kpa a wunen wasi diisia ka tire te na nun wɛ mi.

Ye u tire te tema, ma ta nùn dore nge tim.

4 Yera u maa nɛɛ, Esekieli, a seewo a da Isireliban mi kpa a bu nɛn gari sɔɔ.

5-6 N ñ mə na nun gɔriɔ bwese tuku dabinun mi, nìn barum mu nɔɔbu sɛ, a ñ maa kpɛ a ben gari tubu. Adama Isireliban miya na nun gɔriɔ. Nà n daa nun gɔra bwese tuku nin mi, nu koo nun swaa daki,

7 adama wee, Isireliba ba ñ nun swaa dakimɔ. Domi ba ñ kĩ bu nɛn gere nɔ yèn sɔɔ be kpuro ba swaa tau ma ben gɔru ga bɔɔbu.

8 Yen sɔɔ, kon maa wunen tii bɔbiasia kpa a swaa taaya nge be,

9 a n gɔru bɔ nge kperu. A ku bɛrum ko ben swaa taa bin sɔɔ. Domi ba sãawa bwese te ta ku ra mɛm nɔ.

10 Ma u maa kpam nɛɛ, Esekieli, a swaa dakio a nɔ kpa a gari yi kon nun sɔɔ nɛnɛ wunen gɔruɔ.

11 Yen biru, kpa a da a wunen mero bisibu deema mi ba yoru dimo. Ba nun swaa daki? Ba ñ nun swaa daki? A gesi bu sõowõ ma nena na ka bu gari mò.

12 Yera Gusunõn Hunde u Esekieli sua ma u nõogiru nua win biruo ta gerumõ ka dam ta mò, bu Yinni Gusunõ siaro mi u wãa u win yiiko baka sõosimõ.

13 Ma u hunde koni ben kasan wokinu nõõmõ ya soonamõ ka sere maa ben uruuban wokinu. Woki ni, nu kpëa n banda.

14 Gusunõn Hunde wi u nùn sua mi, u ka nùn doona, ma win dam nùn nenua. Ma Esekielin mõru seewa u burisina.

15 U tura Teli Abibuo, Kebarin daarun bøkuo mi yoo be, ba wãa. Ma u sina ka biti baka ben suunu sõa sõa nõõba yiru.

Esekieli koo Isireliba kirõ ko

16 Sõa nõõba yiru yen biru, Yinni Gusunõ u Esekieli sõowõ u nee,

17 wune tõnun bii, kon de a Isireliba nõni doke. Kaa n da nen gari swaa daki kpa a ka bu kirõ ko.

18 Ne, Yinni Gusunõ, nà n tẽ nee, tõn kõso goo u koo gbi, ma a ñ nùn kirõ kue u win daa kõsa ye deri u ka win wãaru wõra, tõn kõso wi, u koo gbiwa win daa yen sõ. Wuna kon maa win yem bikia.

19 Adama à n nùn kirõ kua, ma u ñ win daa kõsa ye deri, u koo gbiwa win daa kõsa yen sõ kpa wunen a wunen wãaru wõra.

20 Gemgii ù n gem deri u kõsa kua ma a ñ nùn kirõ kue, ma na nùn yina beria, u koo gbiwa kõsa yen sõ. Na ñ win yellun daa gea garisimo, adama wuna kon win yem bikia.

²¹ À n maa nùn kirɔ kua u ku ka durum ko, ma u ñ durum ye kue, u ñ gbimɔ. Wunen tii a maa wunen wāaru wərawa mi, domi a nùn kirɔ kua.

Esekieli

kun maa kpɛ u gari ko

²² Yinni Gusunən dam mu Esekieli yəɔwa ma u nùn sɔ̄wa u nεε, a seewo a da wəwəo. Miya kon nun gari sɔ̄.

²³ Ma u seewa u da wəwa mi. Ma u Gusunən yiikon girima wa nge sanam me u raa wāa Kebarin daarun bɔ̄ku mi. Ma u yiira ka dam u siriru tem girari.

²⁴ Yera Gusunən Hunde u maa nùn yəɔwa. Ma u nùn seeya u yɔ̄raysia. Saa ye sɔ̄ora Yinni Gusunə u nεε, a doo a tii kenusi wunen dirɔ.

²⁵ Meyə ba koo nun bɔ̄ke kpa a kpana a yari tɔ̄wɔ, tɔ̄mbu bu nun wa.

²⁶ Kon de wunen yara yu wunen daro mani kpa a kpana a gari ko. Meyə a ñ kaa kpī a maa bu gerusi be, be ba ku ra mem no mi.

²⁷ Adama nà n ka nun gari kua, kon wunen noɔ wukia. Saa ye sɔ̄ora kaa tɔ̄n be sɔ̄ a nεε, ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Adama ben gaba ba koo nun swaa daki, gaba kun maa nun swaa dakimɔ. Domi ba sãawa bwese te ta ku ra mem no.

Gusunən səmə u nεε,

ba koo Yerusalem tarusi

4

¹ Yinni Gusunə u nεε, wunε Esekieli tɔ̄nun bii, a biriki suo kpa a ye doke wunen wuswaaɔ a Yerusalemun weenasia ko ka yora biriki yen wɔllɔ.

2 A ye koowo nge wuu ge ba tarusi, a kuku yenu doke kpa a gungunu bani a sansani gira kpa a tabu sinambu yi yi a ka sikerena.

3 A sii si su yasu suo kpa a su doke wunε ka ganan baa səə, kpa a su wuswaa kisi. Ba koo gu tarusi, wunen tii kaa n gu yɔ̄re, kpa ye kpuro ya n sãa yĩreru Isireliban sɔ̄.

4 Yen biru kpa a kpuna ka wunen yẽsi nõm dwarugia kpa a n Isireliban toranu səəwa sere tɔ̄ te kaa se.

5 Tɔ̄ nin geeru ta kon sãawa wɔ̄ sin geeru, sì səə Isireliba ba man torari. Nu sãawa sɔ̄ gooba wunəbu ka wene ka wəkuru (390). Tɔ̄ ni kpuro sɔ̄ra kaa n ben tora ni səəwa.

6 Yen biru kpa a gəsia a ka wunen yẽsi nõm geugia kpuna sɔ̄ weeru kpa a wahala ko Yudaban toranun sɔ̄. Sɔ̄ teeru ta ko n sãawa wɔ̄ tia.

7 Kpa a wunen wuswaa kisi Yerusalemu già ye ba tarusi, kpa a ye gãseru kpare kpa a yen gari gere.

8 Meyə ne, Yinni Gusunə kon ka nun wẽe bøke kpa a ku ra s̄ira. Meyə kaa n kpĩ ka yẽsi tia ye, sere tɔ̄ te na nun buru mi, tu ka yibu.

9 Kpa a alikama ka swii ka gbεε ka dãsi ka dobi sua a ye menna gbεε teeru səə a burina a ka pεε ko. Yera kaa n da di sere sɔ̄ gooba wunəbu ka wene ka wəku te, tu ka yibu, kpa a n kpĩ ka yẽsi tia ye.

10 Pεε kure piibuwa kaa n da di nge garamu goobun (200) saka sɔ̄ teeru. Nge meyə kaa n dimə mi sere tɔ̄ te, tu ka yibu.

11 Meyə nim me kaa maa nə mu ko n saka məwa, ditiri tian sakawa kaa n da nə sɔ̄ teeru.

12 Təmbun bii gbebusa kaa ka pεε wɔ̄. Kaa n da ye wɔ̄wa ben nəni biru.

13 Nge mεya Isireliba ba ko n da ben dīanu di ka disi tōn tukobun suunu sōo mi kon bu yarinasia.

14 Esekieli u Yinni Gusunə wisa u nεε, na tii nenua disi kpuron di. Na n yaa goru garu diire saa nεn piiburun di. Na n maa yaa disigia gaa tende.

15 Yinni Gusunə u wisa u nεε, a naa bisu suo a ka wunen doo ko kpa a tōmbun bisu deri.

16 Kon dīanu fiiko ye ya tie Yerusaləmuə kpeesia kpa bu bu dīanu ka nim saka kua kpa bu di bu nō ka nuku sankiranu ka wururabu.

17 Nge mεya ba koo dīanu ka nim bia kpa ba n nuki sankire be kpuro. Ba koo woorawa ben toranun sō.

Gusunə u koo Isireli sεεyasia

5

1 Yinni Gusunə u nεε, wunε tōnun bii, a kōo suo ge ga nōo do kpa a ka wunen seri ka wunen toburu kōni. Yen biru kpa a kilo sua a seri yi yīre kpa a yi bōnu ko suba ita.

2 Kpa a sube teeru sua a dōo doke Yerusaləmun suunu sōo sanam mε yen tarusibun tōra yiba. Yen biru kpa a maa sube teeru sua a n ka tu kōo ge soomə a ka wuu ge sikerena. Yeniban biru kpa a maa suberu itase sua a pusi yam kpuro, yen biruwa kon bu takobi suesi.

3 Kpa a seri yin fiiko kure wunen yaberun swaa buaə.

4 Kpa yi sōo, a gεε sua a dōo doke kpa dōo wi, u Isireliba kpuro seesi.

5 Yinni Gusunə u nεε, yīre ni, Yerusaləmuwa nu ka yā. Wee na ye kua həndunian suunu. Tōn tukobun tem mu ye sikerene.

6 Ma yen tɔmbu ba man seesi n kere bwese tuku ni nu ka bu sikerenε. Domi ba nεn woodaba yina. Ba ñ nεn gere swñi.

7 Yen sõna nε, Yinni Gusunø na nεε, wee ba man seesi n kere bwese tuku ni nu ka bu sikerenε, ma ba ñ nεn woodaba mεm nɔawε. Ba ñ maa nεn gere swñi ye na bu sõawa. Ben daa kɔsa ya mam bwese ni nu ka bu sikerenεgia kere.

8 Yen sõ, nεn tii kon bu seesi. Kon bu siriwa handuniagibun wuswaaø.

9 Kpa n bu seeyasia bi na ñ daa bu koore ben bñu sãanun sõ. Meyø na ñ maa bin bweseru mò kpam.

10 Yen sõna tundoba koo ben bibu tem, kpa bibu bu maa ben tundobu tem. Kon bu siriwa n go, kpa n be ba tie yarinasia handunian goonu nne sõø.

11 Wee ba nεn sãa yero disi doke ka ben bñnu kpuro. Yen sõ, sere ka nεn wãaru nεn tii kon bu biru kisi, na ñ maa bu meerimø ka wənwəndu.

12 Bà n bu bñnu kua subenu ita, sube teeru ta koo gbiwa Yerusalemun nukurø, bararu ka gðorun sõ, kpa suberu yiruseru tu maa gbi tabu sõø Yerusalemun biruø. Kpa n maa sube te ta tie mini yarinasia handunian goonu nne kpuro sõø. Kon bu takobi suesiwa.

13 Nε, Yinni Gusunø kon bu nεn məru seesiwa mam mam sere nεn bwëra yu ka kpuna. Nà n bu məru kəsie, saa yera ba koo gia ma na ñ kĩ ba n sãa mεm nɔø sariba.

14 Ben tem mu koo ko bñsu, kpa mu bεerε bia bwese ni nu bu sikerenεn wuswaaø.

15 Kon bu siriwa ka nεn məru baka n bu seeyasia ka dam. Kpa bwese ni nu ka bu sikerenε mi, nu bu yεε. Adama yeni ya ko n sãawa nge kirø ye ya koo

de ben tii bu b̄erum duura. Ne Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

16 Kon de bu gbisuku ḡōrun s̄ō. Ḡō te, ta koo bu nəni s̄ōwa nge be ba s̄ēenu twee. Kon ben d̄īa ni nu tie kpeerasia kpa bu gbisuku ḡōrun s̄ō.

17 Kon bu ḡōru ka gbeeku yεε sure kpa yi ben bibu go. Bararu ka t̄ōn goberu ka tabu, ye kpurowa ya koo bu kpeerasia. Ne Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Be ba būnu sāamə

6

1 Yinni Gusunə u nεε,

2 wunε t̄ōnun bii, a wunen wuswaa seeyo Isireliban guunun bera gia, kpa a nen gari gere be ba wāā min s̄ō.

3 A nεε, nε, Yinni Gusunə kon be ba wāā Isireliban guunə ka gungunə ka nin wəwi s̄ō wərima ka takobi, kpa n ben gunguu n̄in mi ba ra būu yākuru ko kəsuku.

4 Kon ben būu yāku yenu kəsuku ka mi ba ra nu turare d̄ō dokeye, kpa ben gonu nu n wəruka ben būnun nuurə.

5 Kon Isireliban gonu kpī ben bwāarokunun wuswaaə. Kpa n ben kukunu yāruku ben būu yāku yencə.

6 Wuu s̄in mi ba wāā kpuro, su koo kowa bansu. Kpa n ben yāku yenu kəsuku ni ba kua gungunu wəllə. Kon ben bwāaroku ni gura n kəsuku, kpa nu kun maa wāā mi. Meyə kon bwāaroku ni ba ra ka s̄ō s̄ā suriri. Ye ba gesi sekə ka nəma ya koo kam kowa mam mam.

7 Ben suunu s̄ō gaba koo wəruku bu gbisuku. Saa ye s̄ō, ba koo gia ma nəna na s̄ā Yinni Gusunə.

8 Adama kon de bu kisira tabun di, kpa ba n yarinę tem tukumō.

9 Saa ye səə, be, be ba kisira ba koo man yaaya mi ba yoru dimo. Domi kon ben gōru ge wīa ge ga n ka ne turo yō. Kon ben sakara nəni wīa yi ba ka būnu məera. Ben tii ba koo tii tusi, kōsa kpuro ye ba kuan sō.

10 Saa ye səəra ba koo già ma nəna Yinni Gusunə. N n kam səə na ka bu gerusi, ye na nεε, kon bu wahala yeni kpēe.

11 Wee ye nε, Yinni Gusunə na nun səəmō. A nəma suo kpa a ka naasu tem so a nεε, wanyo. Wee Isireliba ba kōsa kua ya kpā. Yen sō, ba koo gbi tabu səə, ka gōru səə, ka bararu səə.

12 Wi u toma, barara ta koo nùn go. Wi u maa wāa turuku, tabu səəra ba koo nùn go. Wi u koo sina yənuə, ba koo nùn tarusiwa kpa u gbi gōrun sō. Kon bu məru seesiwa mam mam.

13 Saa ye səə, ba koo già ma nəna na sāa Yinni Gusunə bà n wa gonu kpī ben būnun bəkuə ka sere ben yāku yənə ka gungunə ka guunə ka dāa kubenə ka dāa koo bakənə mi ba ra raa būnu turare dəo dokeye, ya n nubu duroru mō.

14 Kon bu nən nəmu dəmīe kpa n de tem mε, mu ko bansu saa sō yēsan nəm dwarun di n ka girari Dibiləsə yēsan nəm geu già. Mi ba wāa kpuro kpa bu già ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

Isireliban səeyasiabu

bu turuku kua

7

1 Yinni Gusunə u Esekieli sōswa u nεε,

2 wunə tənun bii, a swaa dakio a nə ye na gerumə bəe Isireliban sə. Na nəe, kpeera wee. Ta pusi bəen tem goonu nne kpuro səo.

3 Tə ta koo bəe deema. Kon de nən məru yu bəe wəri. Kon bəe siriwa nge mə bəen sanu sanusu sāa. Kpa n bəe kōsa ye i kua kpuron are kəsie.

4 Na n bəe məerimə ka wənwəndu. Nà n bəe səeyasiāmə, na n tii nenumə. Kōsa ye i kua yera kon bəe kəsie. Kpa i gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

5 Ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na nəe, kōsa wee, ya n maa ka gaa weene.

6 Kpeera wee, kpeera wee. Wee ta seemə ta wee bəen mi. Wee ta sisi.

7 Bəe Isireliba, bəe be i wāa tem mə səo, saa ya turuku kua. Tō te, ta turuku kua, ta ko n sāawa wahalan tōru. Tō te səo, nuku dobun kuuki kun maa nəəramə guunu wəllə.

8 Tə kon de nən məru yu se. Na n ye yərasiamə ma n kun mə ya ka tii sara. Kon bəe siriwa nge mə bəen daa ya ne.

9 Na n bəe məerimə ka wənwəndu. Nà n bəe səeyasiāmə, na n maa tii nenumə. Kōsa ye i kua yera kon bəe kəsie kpa i gia ma ne, Yinni Gusunəwa na bəe səeyasia.

10 Tō te wee ta tunuma, ta turuku kua. Bəbunu ka tii suabu bu sosimə.

11 Bəbunu nu kua nge dəka ye ba ra ka təmbu so. Gāanu kun maa bəe tiammə. Tən dabiru ta koo gbi. Baa wəkinu kun maa nəəramə. Goo kun maa weeweenu mə bəen sə.

12 Saa ya turuku mə. Tō te, ta wee. Wi u dwemə u ku yəeri. Wi u maa dəramə u ku swī. Domi ne, Yinni Gusunən məru sisi tən be ba wāa tem mə səo kpuron sə.

13 Wi u dəra u ñ maa ye u dəra wasi u mwa baa ù n wāa wāaru sōo. Domi gari yi ba gerua tōn be kpuron sō, yi koo koora. Goo sari wi u koo yakiara yèn sō baawure u wāa kom beretēke sōo.

14 Wee ba kōba so ba sōoru kpa. Adama ben goo kun tabu seemō, domi nē, Yinni Gusunōn mōru seewa be tōn dabi ten sō.

Goo sari

wi u koo seeyasiabu kisirari

15 Yinni Gusunō u maa Esekieli sōowā u nēe, tabu ko n wāawa swēe sōo kpa baranu ka gōonu nu n wāa yenusō. Tōmbu ba koo gbi tabu sōo yakasō. Be ba maa wāa wuu sōo ba koo gbiwa gōoru ka baranun sō.

16 Be ba maa kisira ba koo kpikiru dawa guunu wollo nge kparukonu kpa bu weeweenu ko ben toranun sō.

17 Ben nōma ko n sāqre dam sarirun sō. Kpa ben dūa yu diiri.

18 Ba koo saaki sebewa kpa bu ben seri kōni nuku sankiranun sō.

Ba koo nanda kpa sekuru bu mwa.

19 Ba koo gobi kō swēe sōo, kpa bu ben wuraba garisi nge kubanu, domi sii geesu ñ kun me wura yen gaa kun kpē yu bu faaba ko Gusunōn mōrun tōru sōo.

Ba ñ gāanu wasi ye ya koo bu debu, ñ kun me ye ya koo ben bine kpunasia, domi sii geesu ka wura yera ya dera ba tora.

20 Ba tii sua ben wuran sō. Ma ba ka ye bwāaroku bakanu kua ni nu nānum mō.

Yen sōna nē, Yinni Gusunō kon de bu ye tusi.

21 Kon de tən tukobu bu ben dukia ye gura,
kpa be ba n̄ Gusunən beere yε bu ye tubi di bu ye
kpuro disi doke.

22 Na n̄ ka bεε yinamɔ
sanam me gbenəbu ba koo nεn sāa yerun dukia disi
doke bu gura.

23 A yəni səɔru koowo domi tem me, mu tən
gowobu yibawa.

Meya bεen wuu ge, ga təmbu yiba be ba daa bəəbəya
mɔ.

24 Kon bwesenu sokuma ni nu nuku k̄suru bo,
kpa nu bεen yεnusu mwεeri.

Kon bεen damgibun tii suabu kpeesia.
Kpa n de bu bεen sāa yenu disi doke.

25 Kam kobi wee.

I ko i faaba kasu, adama i n̄ wasi.

26 K̄sa ya koo sosi k̄sa səo.

Meya labaari k̄si yi ko yi n nəəramɔ yi n dəə.

I ko i Gusunən səməbu bikia bu k̄siru kasu kpa bu
bεe sɔ̄ ye ya koo na.

Adama yāku kowobu ba n̄ ko n Yinni Gusunən
wooda yε.

Bεen guro gurobu ba n̄ maa bwisi gεe mɔ bu tənu k̄.

27 Bεen sina boko u koo gɔ̄o sina
kpa sina bibu ba n wurure.

Təmbu kpuro ba ko n diirimɔ.

Kon bu kuawa nge me ben kookoosu nε.

Saa ye səɔra ba koo già ma nəna na sāa Yinni
Gusunɔ.

Ba būnu sāamɔ

Yinni Gusunən sāa yero

8

¹ Wẽo nõõba tiasen suru nõõba tiasen sõõ nõõbuse sõõ, Esekieli u sõ win dirõ ka Yudan guro gurobu. Yera Yinni Gusunõn dam nùn yõõwa.

² Yera u meera u wa gāanu kurama nu ka tənu weene. Win pəran tem già ya sāa nge dōo ma win wəllu già ya ballimə nge sii gan te ba wəriasia.

³ Ma u gāanu dēmia nge nōma u ka wi, Esekielin seri nēnua. Kāsi te sōo, Gusunōn Hunde nūn sua wəllə ma u ka nūn da Yerusalēmuə. U deema yen kōnnō ge ga wāa sōo yēsan nōm geu già ba bwāaroku gagu yērasie ge ga Gusunōn nisinu seeye.

⁴ Ma Gusuno Isireliban Yinnin yiikon yam bururam nùn kure mi nge me u raa mu Wa Wəwəao.

⁵ U nee, tonun bii, ameerio sso yesan nom geu gia.
Ma u meera. U wa yaku yerun duu yero
bwaa-roku qaqa yoo qe qa Gusunon nisinu seeye.

6 Ma Yinni Gusunə u nεε, tənun bii, a wa ye ya kooramə mi? Wee Isireliba ba būnu sāamə bu kam man gira nən sāa yerun di. N ñ maa ye təna, kon kpam nun qam sɔ̃wisi.

⁷ Ma u maa nùn sua u ka da t̄əwə sāa yerun yaaran kɔnnəwə. Ma u wəru qaqu wa qanaə.

⁸ Gusunø u nεε, tønun bii, a qana ye yabo.

Ma u ye yaba u deema kɔnnɔ̄ gaga wāa mi.

⁹ U nεε, a duo kpa a wa kom kɔ̄sum me tɔ̄n be, ba mò mini.

¹⁰ U dua mi. Ye u wa wee, yεε yi yi rā kabiri ka yεε kōsi gεen weenasii ba kua gani sōo ba ka sikerena ka sere maa būnu kpuro ni ba rā sā.

¹¹ Ma u Isireliban guro gurobu wa tenu wata ka wokuru yeen weenasiyi kpuron wuswaa. Ma Yaasania Safanin bii u waa be so. Bukuro ben-

baawure u turare ka gāanu nəni yè səo ba ra turare dōo doke. Ma turaren wiisu bəkua wəllə tuku tuku.

¹² Yinni Gusunə u bikia u nəe, tənun bii, a wa ye Isireliban guro gurobu ba mò asiri səo? Ben baawure u win būu yeru mə. Ma ba tii gafara kuammə ba mò, nə, Yinni Gusunə na n̄ bu waamə. Domi na ben tem deri.

¹³ U nəe, a na a maa wa ye ba mò ye ya yeni kere.

¹⁴ Ma u ka nùn da win sāa yerun kənnəwə ge ga sōo yēsan nəm geu gia meera. U deema tən kurəba sō ba būu wi ba mò Tamusi swīiyamme.

¹⁵ Yera u maa nəe, a wa nge mə mi n sāa? Tē, a na a maa gam wa ye ya yeni kere.

¹⁶ Ma u nùn sua u ka da sāa yerun yaaraə yāku yeru ka dii dēerarun kənnən baa səo. Miya u təmbu yēnda nəəbu wa ba sāa yeru biru kisi ba yiire sōo yari yeru gia ba sōo sāamə.

¹⁷ Gusunə u maa nəe, wunen tii a wa ye ba mò. Yeniba kpuron kobi ya n̄ Yudaba tura, ma ba maa kōsa mò ba goonamo tem mə səo bu ka nən mōru seeya. Adama beya ba tii wēru dēka səkumə.

¹⁸ Nən tii kon bu ye ba kua kōsie ka nən mōru baka. Na n̄ bu meerimə ka wənwəndu. Ba koo wuri kowa ka dam bu ka man somiru kana. Adama na n̄ bu swaa dakimə.

Yerusalem seeyasia

9

¹ Yen biru Esekieli u Yinni Gusunən nəə nua. U nəe, i susima bēe be i ko i Yerusalemugibu seeyasia. Baawure u n win tabu yānu nəni ni u koo ka bu kam koosia.

² Yera u wa wee təmbu nəəba tia ba yarima saa sāa yerun kənnə ge ga wāa gungunu wəllu gian di, sōo

yēsan nōm geuə. Ma ben baawure u win tabu yānu nēni ni u koo ka tōmbu kam koosia. Ma ben suunu sōo goo u wāa u yāku kowon yabero doke ba gāanu sōre win kpaka sōo nì sōo u koo yore. Yera u na u yōra yāku yerun bōkuə te ba kua ka sii gandu.

³ Ma Gusunən yiiko ye ya raa wāa wəllun kōsobun weenasibu sōo, ya seewa ya da sāa yerun kōnnəgia. Ma Yinni Gusunə u durə wi soka wi u yāku kowon yānu doke mi, ka gāa nì sōo u koo yore.

⁴ U nùn sōwā u nēe, a doo wuu suunu sōo a tōmbu yīreru koosi sirikanāa be ba weeweenu mò kōsa ye tōmba mò Yerusalemən sō.

⁵ Ma Esekieli u nuə durə wi, u be ba tie sōmə u mò, i durə wi swīiyə wuu ge sōo kpa i tōmbu so i go. I ku bu mēeri ka wōnwəndu. I ku tii nēne.

⁶ I bu goowo mam mam tōkənu ka aluwaasiba ka wōndiaba ka tōn kurəbu ka bibu. Adama i ku be ba yīreru koosi mi baba. I toruo saa nēn sāa yerun di.

Ma ba torua ka Isireliban guro gurobu be ba wāa dii ten kōnnəwə.

⁷ U nēe, i sāa yee te disi dokeo i ten yaari tōn gonu yibie. Yen biru kpa i da tōwə i tōmbu go.

Ma ba yara tōwə ba tōmbu sēsuka ba go.

⁸ Sanam mē tōmba tōn be goomo, Esekieli u yō mi. Yera u yiira u siriru tem girari, u nōagiru sua wəllə u nēe, Yinni Gusunə kaa Isireli be ba tie kpuro gowa wunen mōru yen sō?

⁹ Yinni Gusunə u nēe, be Isireliba ka Yudəban torana nu kpēa. Wee ben tem mē sōo, tōn gobera ta wāa, gem sari. Domi ba mò, nē, Yinni Gusunə na ben tem deri. Na n̄ maa waamə ye ba mò.

¹⁰ Yen sōna nēn tii nà n̄ bu sēeyasiāmə, na n̄ bu mēerimə ka wōnwəndu. Na n̄ maa tii nēnumə. Kon bu ben daa kōsiewa ye ba kua.

11 Durə wi u yāku kowon yānu doke mi, u Yinni Gusunə sōwā u nēe, wee, na kua kpuro ye a man sōwā.

10

Yinni Gusunə

*u maa Esekieli tii sōosi
(Imaa mēerio 1:1-28)*

1 Esekieli u mēera wəllun kōsobun weenasi ben wəllə. Ma u kpee gobigiru wa ta ka sina kitaru weene.

2 Ma Gusunə u durə wi u yāku kowon yānu doke mi sōwā u nēe, a duo uruu ben baa sōo, be ba wāā wəllun kōso ben temə. Kpa a dōo gēē gure wunen nōmaa wəllun kōso ben suunu sōon di kpa a da a dōo gēē yi wisi wuu ge sōo.

Yera Esekieli u wa durə wi, u da u dōo gēē yi sua.

3 Sanam mē u tura sāa yee ten mi, wəllun kōso be, ba yō ten nōm geu gia. Ma guru wiru ta dii te yiba.

4 Ma Yinni Gusunən yiikon girima ya seewā wəllun kōso ben wəllun di ya da sāa yee ten kōnnəwə. Ma sāa yee te, ta wiisu yiba. Yera Yinni Gusunən yiikon giriman yam bururam sōosira sere ka ten yaaraō.

5 Ma wəllun kōsobun kasenun wəkinu nu nōra sere sāa yee ten yaaraō. Ma n sāare nge Gusunə Dam kpurogiin nōwa ga gari mō.

6 Yera Yinni Gusunə u wi u yāku kowon yānu sebuia mi sōwā u nēe, a doo a dōo sua uruu be sōo, wəllun kōso ben baa sōo. Ma durə wi, u da uruu ben bəkuə.

7 Ma kōso ben turo u nōma dēmie dōo già, wi u wāā ben suunu sōo. Ma u ka ye dōo gura u durə wi wē. Ma durə wi, u ka doona.

⁸ Ma n sāare tənun nōma yarima saa kōso ben kasan tem di.

⁹ Ma Esekieli u maa uruu nne wa, yen baayere ya wāa wəllun kōso ben turon bəkuə. Uruu yen baayere ya balliməwa nge kpee gobigiru.

¹⁰ Ye kpuro ya weenewa ma n sāare tia wāa tian sc̄cw̄c.

¹¹ Ya koo kpī yu sī beri nne kpuro ya kun tii sīiyē. Ma ya dəə mī giā wəllun kōsobun wira wāa.

¹² Kōso ben wasi ka biru ka nōma ka kasenu, ye kpuro ya nəni mōwa. Nge meyā maa uruu nne ye kpuro ya mō.

¹³ Ma Esekieli u nua ba uruu be sokumə woo guna.

¹⁴ Wuswaa nnēwa wəllun kōso ben baawure u mō. Wuswaa gbiikaa ya ka Gusunən gəradogia weene. Yiruse ya ka tənugia weene. Itase ya ka gbee sunəgia weene. Nnēse maa ya ka gunə bakerugia weene.

¹⁵ Ma wəllun kōso be, ba yōwa wəllə. Ba sāare nge hunde koni ye u wa Kebarin daarun bəkuə.

¹⁶ Bā n swaa wəri, uruu be, ba ra n maa swaa wəriwa. Bā n seewa bu ka yō, uruu be, ba ku ra bu deri.

¹⁷ Bā n yōra, uruu ben tii ba ra yōrewa. Bā n yōwa ba ra ka bu yōwa. Domi hunde koni beya, ba uruu be gawe.

Yinni Gusunən yiiko

ya sāa yee te derimə

¹⁸ Yera Yinni Gusunən yiikon girima ya doona dii kōnnə gen min di ma ya na ya sina wəllun kōso be səə.

19 Yera Esekieli u wa kōso be, ba ben kasi dēria ba seewa ba yōwa ka uruu be. Ma ba da ba yōra sāa yerun kōnnōwō ge ga wāa sōo yari yero gia. Ma Gusunō Isireliban Yinnin yiikon girima ya ballimō ben wōlō.

20 Hunde koni ben bwesera Gusunō u dera u raa wa Kebariō. Ma u gia ma wōllun kōsoba.

21 Ben baawure u wuswaa nne mō ka kasenu nne. Ma ba nōma mō nge tōnugia ya wāa ben kasan temō.

22 Ben wuswē yi, yi ka hunde koni ye u wa Kebariō migii weenē. Ben baawure u dōowa deedeeru mi u wuswaa kisi.

Yinni Gusunō

u koo Yerusalēmugibu siri

ben toranun sō

11

1 Yinni Gusunōn Hunde u Esekieli sua mā u ka nūn da sāa yerun kōnnōwō ge ga wāa sōo yari yero gia. Kōnnō gen miya u tōmbu yēnda nōobu wa. Be sōo, u Yaasania Asurin bii tuba ka Pelatia Benayan bii. Be kpuro ba sāawa Isireliban wirugibu.

2 Yinni Gusunō u nēe, tōnun bii, tōn be a wa mi, ba sāawa be ba kōsa bewisikumō ma ba tōmbu bewisī kōssi kēmō Yerusalēmu.

3 Ba mō, n nō mō tē sa ko dinu bani. Domi Yerusalēmu ya sāawa nge wekeru. Ma bēsē yen tōmbu sa sāa nge yaa ye ya wāa te sōo.

4 Yen sō, tē tōnun bii, a bu gerusio.

5 Ma Yinni Gusunōn Hunde u nūn yōwa u nēe, a bu sōowō a nēe, nē, Yinni Gusunō na yē ye be Isireliba ba bewisikumō ka ye ba gerumō.

6 Wee ba begibu goomɔ̄ dabi dabinu wuu ge sɔ̄o.
Ma gonu yibɑ̄ ben swɛ̄e sɔ̄o.

7 Yen sɔ̄, begii be ba go mi, ba sāawa nge yaa. Ma wuu gen tii ga sāa nge wekeru. Adama be ba tie ba wasi, ba koo bu yarawa bu ka doona.

8 Wee ba tabun bərum mɔ̄. Adama kon de taa bi, bu bu deema. Ne, Yinni Gusunɔ̄wa na ye gerua.

9 Kon de bu yari wuu gen di. Kpa n bu tɔ̄n tukobu nɔ̄mu bəria. Nge meya kon ka bu sirisina.

10 Tabu sɔ̄ora ba koo gbi. Kon bu siri be Isireliba, ben tem nɔ̄o bura yerɔ̄. Saa ye sɔ̄ora ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunɔ̄.

11 Wuu ge, ga ñ bu nenumɔ̄ nge wekeru. Ba ñ ko n maa sāa nge yaa te sɔ̄o. Ben tem nɔ̄o bura yerɔ̄wa kon bu siri.

12 Saa ye sɔ̄o, ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunɔ̄ wìn gere ba ñ məm nɔ̄owɛ̄, ka wìn woodabɑ̄ ba ñ sw̄i. Ma ba sere bwese tuku ni nu ka bu sikerenɛ̄n gari sw̄i.

13 Sanam mε Esekieli u Yinni Gusunɔ̄n gari yi gerumɔ̄, yera Pelatia Benayan bii u kpuna u gu. Saa ye sɔ̄ora Esekieli u wuswaa tem girari u nɔ̄ogiru sua u nɛ̄e, Yinni Gusunɔ̄, kaa dewa Isireli be ba tie bu gbisuku?

Yinni Gusunɔ̄ u koo win tɔ̄n

be ba yarinɛ̄ mənna

14 Yinni Gusunɔ̄ u nɛ̄e,

15 tɔ̄nun bii, wee, be ba wāa Yerusaləmuɔ̄ ba Isireliba, wunen mero bisibu, ka be ba tie bwisi kɛ̄mɔ̄ ba mɔ̄, bu yɔ̄ro mi ba yoru dimɔ̄ mi, ba n ka Yinni Gusunɔ̄ tonde, domi be, be ba wāa Yerusaləmuɔ̄ mi, beya ba tem mε wɛ̄.

16 Adama a bu sɔ̄wɔ̄ a nεε, baa me na dera ba yarine mi, ba wāa tem tukumɔ̄, sɔ̄ teeru ko na n ka bu wāa nge me na ra n wāa sāa yero.

17 Kpa n bu menna n yara bwese nin suunu sɔ̄on di mi ba yarine mi, n bu Isireliban tem wē.

18 Meyə ba koo na kpa bu būu ni kpuro wuna ni ba ra raa sā mi, ni nε, Yinni Gusunɔ̄ na n kī.

19 Kon bu gɔ̄ru teu wē kpa n bu bwisiku kpaaanu wē. Kon ben gɔ̄ru ge ga raa bɔ̄ebu nge kperu mi wuna, kpa n bu gɔ̄ru kpɔ̄ wē ge ga du.

20 Kpa bu ka nεn gere mem nɔ̄wa, bu nεn woodaba swī. Ba ko n sāawa nεn tɔ̄mbu, kpa na n maa sāa Gusunɔ̄ ben Yinni.

21 Adama be ba yɔ̄rari ba ben kīru swī ba da ba būnu sāamɔ̄ ni nε, Yinni Gusunɔ̄ na n kī mi, kon bu ben kookoosun are kɔ̄sia. Nε, Yinni Gusunɔ̄wa na yeni gerua.

Yinni Gusunɔ̄n yiikon girima

ya yara Yerusalemun di

22 Yen biruwa wɔ̄llun kɔ̄so be, ba kasi deria ba seewa ka ben uruu be sannu. Ma Yinni Gusunɔ̄n yiikon girima ya sɔ̄osire ben wɔ̄llo.

23 Ma win yiikon girima ye, ya seewa wuu suunun di ya da ya wāa guuru garun wɔ̄llo, wuun sɔ̄ yari yero gia.

24 Ma Gusunɔ̄n Hunde u Esekieli sua kāsi te sɔ̄o, u ka wurama Babiloniɔ̄ mi Isireliba ba yoru dimɔ̄. Saa yera kāsi te u waamɔ̄ mi, ta kpa.

25 Ma u Isireli be ba yoru dimɔ̄ mi, sɔ̄wɔ̄a kpuro ye Yinni Gusunɔ̄ u dera u wa.

Ba koo Isireliba yoru mwεeri

12

1 Yinni Gusunø u Esekieli sɔ̄wa u nεε,

2 tənun bii, wee a wāa mεm nɔ̄o saribān suunu sɔ̄o. Ba nəni mɔ̄ adama ba n̄ kī bu ka yam wa. Ba swasu mɔ̄, adama ba n̄ kī bu ka gari n̄ yèn sɔ̄ ba bɔ̄.

3 Yen sɔ̄, a sɔ̄oru koowo kpa a se a doona sɔ̄o sɔ̄o ben baawuren nəni biru a da a n wāa gam. Sɔ̄rəkudo ba koo gia ma ba sāa bwese mεm nɔ̄o sariba.

4 Yen biru Yinni Gusunø u nεε, a wunen yānu mənno a yara wunen dirun di sɔ̄o sɔ̄o gbāara. Kpa a yari wuu gen min di yokə ben baawuren nəni biru nge wi ba yoru mwa.

5 Kpa a gana yaba ben nəni biru a wunen yānu yara min di.

6 U maa nεε, a yāa ni sɔ̄owo ben nəni biru kpa a ka nu yari wōkuru. Kpa a tii wōke ka yasa a ku ka tem mε meeri. Domi na kīwa a n sāa yīreru Isireliban sɔ̄.

7 Ma u kua ye Yinni Gusunø u nùn sɔ̄wa. U yara sɔ̄o sɔ̄o gbāara ka win sɔ̄oru nge wi ba yoru mwa. Yokə u da u gbāraru yaba ka nəma u win yāa ni sua u yara wōkuru təmbun nəni biru.

8 Buru buru Yinni Gusunø u ka nùn gari kua u nεε,

9 Isireliba, mεm nɔ̄o sari be, bā n nun bikia ba nεε, mba a mò mi,

10 a bu wisio a nεε, Isireliban sunø wi u wāa Yerusalemø mi, wiya ye a mò ya ka yā, ka sere maa Isireliba kpuro be ba wāa mi.

11 A sāawa yīreru te ta sɔ̄osimø ma ba koo yoru da tem gam. Ya koo maa koora.

12 Sunø wi u wāa ben suunu sɔ̄o u koo win yānu gura wōkuru kpa u yari. Ba koo gbāraru yabawa bu

ka yari min di. Kpa u tii wōke u ku ka win tem wa.

¹³ Ne, Yinni Gusunø kon nùn yina beria kpa u wōri ye sōo. Kon ka nùn da Babilonin temø. Adama u n tem me wasi. Miya u koo gbi.

¹⁴ Win sina asakpøbu ka win kōsobu ka win tabu kowobu be kpurowa kon yarinasia kpa n de bu bu takobi sōkiri.

¹⁵ Saa ye sōora ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusunø, nà n bu yarinasia bwese tukunun suunu sōo.

¹⁶ Adama kon de gabu bu kisira tabun di ka gōrun di ka bararun di kpa bu wa bu ka gere kōsa ye ba ne, Yinni Gusunø kua. Saa ye sōo, ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusunø.

¹⁷ Yinni Gusunø u maa nee,

¹⁸ tōnun bii, ka nandaba kaa wunen pēe di kpa a n diirimø a n kā nim nōrumø.

¹⁹ Kpa a Isireliba sō a nee, ameniwa ne, Yinni Gusunø na gerua. Na nee, be, Yerusalemugibu ba koo ben dianu diwa ka bērum kpa bu nim nō ka nuku sankiranu. Domi ben tem mu kua bansu. Gāa ni nu wāa mi kpuro, nu koo kam kowa ben tōn dam dōrebun sō.

²⁰ Wuu si su tōmbu dabi su koo kowa bansu, kpa tem me kpuro mu kam ko. Saa ye sōora Isireliba ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusunø.

Yinni Gusunøn gari

yi koo koora

²¹ Yinni Gusunø u maa Esekieli sōwā u nee,

²² mban sōnø Isireliba ba ra n mōndu mō ba n mō, wee tōra dēnyamø, adama kāsi nin gara kun kooramø.

²³ Yen sõ, a bu sõowõ a nεε, nε, Yinni Gusunõ kon de mõn te, tu kpe. Ba ñ maa tu gerumõ Isireliõ. Adama a bu sõowõ a nεε, tõra turuku mõ. Käsi nin baqtere ta koo koorawa.

²⁴ Domi nin garu sari te ta koo kam ko. Nen gari gεε maa sari yi ba gerua bu ka bu nõni wõke Isireliõ.

²⁵ Nε, Yinni Gusunõ, ye na gerua kon ye ko. Ya koo koorawa ya ñ tεemõ. Be, mem nõo sariba, ka gem ben nõni bira kon de gari yi, yi koora.

²⁶ Yinni Gusunõ u maa nεε,

²⁷ tõnun bii, wee Isireliba ba nεε, käsi ni a wa mi, nu ñ kooramo tẽ. Nu koo koorawa sere saa gaa. Yen sõ, a bu sõowõ a nεε,

²⁸ nε, Yinni Gusunõ na nεε, gari yi na gerua kpuro yi koo koorawa tẽ, ya ñ tεemõ.

Sõmõ weesugibu

13

¹ Yinni Gusunõ u maa nεε,

² tõnun bii, a tõn be gerusio be ba tii kua nen sõmõbu. A de bu swaa daki ye kon bu sõ.

³ Wee ye nε, Yinni Gusunõ na bu sõamõ. Na nεε, kõsa koo bu deema be, be ba sää gari bãkasu. Domi ben tiin bwiseikuna ba swi ba ka gari gerumõ, ba ñ gãanu ganu waam.

⁴ Bee Isireliba been sõmõbu ba sääwa nge gbeeku bñnu ni nu bøsu bansø.

⁵ Wee ba ñ dere bu gbärarun kuunu kore. Ba ñ maa gbäraru banε tu ka bu ganε nε, Gusunõn morun saa sõo.

⁶ Wee ba käsi weesuginu saarimõ, ma ba gari gerumõ yi yi ñ sää gem. Ba mõ, wee nε, Yinni Gusunõwa na bu ye kpuro wẽ. Adama na ñ bu gõre. Ma ba tamaa kon ben garin ðam sirewa.

7 Adamā na nēn sōmō be sōwōmō mā ben kāsinu nu sāawa ni ben tii ba seka. Ben gari yi maa sāawa weesu. Ba tamāa nēn gariya ba tōmbu sōwōmō. N deema na n̄ mam ka bu gari koore.

8 Yen sō tē, kon bu wōrimā domi ba kāsinu seka ma ba weesu kparamō. Nε, Yinni Gusunōwa na yeni gerumō.

9 Kon bu nēn dam sōwōsi be, be ba weesu kparamō mi. Ba n̄ ayeru wasi nēn tōmbun suunu sō. Ba koo ben yīsa go mi nēn tōmbun yīsa yorua. Ba n̄ maa wūrō ben temō. Nge meyā ba koo ka gia ma nēna na sāa Yinni Gusunō.

10 Wee ba nēn tōmbu nōni wōkumō ba mō, bōri yēndā wāa. Adamā bōri yēndu garu sāri. Nēn tōmbā gani seeyamō. Ma sōmō be, ba ye soo tēenimō.

11 Adamā a be ba soo tēenimō mi sōwō a nēe, gana ye, ya koo wōruma. Guru baka ya koo ne ka kpenu sannu kpa woo bōkō gu se.

12 Gana ye, yā n wōruma saa yera tōmbā koo bikia bu nēe, mba soo yen arufaani ye ba tēni mi.

13 Yen sō, wee ye nē, Yinni Gusunō na gerumō. Na nēe, kon de nēn mōru yu woo bōkō seeya, kpa guru baka yu nē. Kpa guru kpenu nu nē ka dam nu gāanu kpuro go.

14 Kon gana ye sura yu wōruma temō, kpa yen kpeεkpεεku gu sōsira. Ya koo bēe wōri kpa i gbisuku. Saa yera ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusunō.

15 Nē, Yinni Gusunō kon nēn mōru yōsuwa mam mam gana yen sō ka be ba ye soo doken sō. Saa ye sō, ba koo gere bu nēe, gana ye, ya wōruma. Be ba raa ye soo doke, ben goo kun maa wāa!

16 Səmə weesugii be, ba kpa be, be ba raa gari gerumə Yerusaləmun sõ, be, be ba ra n waamə kāsiru səo ma bəri yənda wāa, adama bəri yəndu garu sari. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Səmə tən kurə weesugibu

17 Yinni Gusunə u maa nεε, tənun bii, a Isireliban tən kurə be ba tii kua nən səməbu səowə a nεε,

18 bəruroba ba sāa. Domi ba kīasu gbinumə təmbun nəm wīinu səo nge bəki ma ba təmbu kpuro yasi səkemə wirə bukurobu ka bibə kpa bu wa ba n ka tən be taare. Ba kīwa bu nən təmbun wāaru kpeesia kpa na n begiru berua.

19 Wee ba n̄ man beere wəxəmə nən təmbun wuswaa dīa nəm wəənun sõ. Ma ba təmbu goomə be n̄ n̄ weene bu go. Ma ba gabu deri be n̄ weene bu go. Mεya ba ra nən təmbu weesu kue kpa ba n̄ ben wee si swaa daki.

20 Yen səna nε, Yinni Gusunə na nεε, kon bu wəri ben kīa sin sõ, si ba ka təmbun wāaru mwəerimə mi. Kon bu si mwəariwa n gə̄eku kpa n̄ be ba raa mwə yakia.

21 Kon ben yasi yi gə̄eku kpa n̄ nən təmbu yakia ben nəman di. Ba n̄ maa kpē ba n̄ bu mə. Ba koo già mə nəna na sāa Yinni Gusunə.

22 Ben weesun sõ, ba gemgibu nukuru sankə, be, be n̄ n̄ daa kī n̄ kōsa kua. Bayina bu tən kōsobu kirə ko bu ka ben kom kōsum deri kpa bu ben wāaru yakia.

23 Yen sõ, ba n̄ maa kāsinu ka gari weesugii mə. Kon nən təmbu yakia ben nəman di. Nge mεya ba koo ka già ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

Gusunə u būu sāaru yina

14

¹ Sõõ teeru Isireliban guro gurobu gabu ba na ba Esekieli deem a u ka bu bikiaru kua Gusunõn mi.

² Yera Yinni Gusunõ u nee,

³ tõnun bii, tõn be, ba bõõ sääməwa ben gõruõ, ma ba tii nu wõõ, ma nu dera ba wää durum sõõ. Yera ba tamaa kon ben bikiaru wura?

⁴ A bu sõõwõ a nee, ameniwa ne, Yinni Gusunõ na gerua. Na nee, Isireli goo ù n tii wõõ bõõ sääru sõõ, ma ta dera u toramõ, ma u na nen sõmõ goon mi u ka nùn bikiaru kua ne, Yinni Gusunõn mi, nen tiiwa kon yëro wisi nge mèn nõõ win bõõnu dabiru ne.

⁵ Nen wisi biya bu koo de Isireliba bu bwiseiku ben gõruõ be, be ba man yina ben bõõ säärun sõ.

⁶ Yen sõõ, a bu sõõwõ a nee, nena na nee, bu gõru gõsio kpa bu ben bõõnu deri ka maa kom kõsum me ba mõ, me mu ñ ne, Yinni Gusunõ wëremõ.

⁷ Isireliban goo ñ kun me sõõ goo ben suunu sõõ ù n man deri u bõõnu säämõ ma ta dera u toramõ ma u na nen sõmõn mi u ka bikiaru ko nen mi, ne, Yinni Gusunõn tiiwa kon nùn wisi.

⁸ Kon yëro wöriwa n seeyasia kpa u n sää seeda ye ba ko n da ka mõndu ko. Kon nùn wunawa nen tõmbun suunu sõõn di, kpa i gia ma nena na sää Yinni Gusunõ.

⁹ Nen sõmõ goo ù n wura durõ wi, u nùn nõni wõkua, ma u nùn bikiaru kua, ne, Yinni Gusunõwa na dera u kua me. Nen tiiwa kon sõmõ wi wuna nen tõmbun suunu sõõn di.

¹⁰ Sõmõ wi ka durõ wi u bikiaru na mi, be kpurowa ba ko n sää torobu. Ba koo maa ben tora nin are sõbe.

¹¹ Nge meyä be Isireliba ba ñ maa tondamõ nen swaan di. Ba ñ maa ben tii disi dokemõ ka ben tora

dabi ni. Ba ko n sāawa nēn tōmbu kpā na n sāa ben Yinni. Nē, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Gāanu sari ni nu koo Gusunən siribu yərasia

¹² Yinni Gusunə u maa gerua u nēe,

¹³ tōnun bii, su tē nēe, tem gam tōmbu ba man mēm nəəbu sariru kua. Ma na bu nēn dām sōəsi na ben dīanu kam koosia na bu gōəru kpēe ba gbisukumə be ka ben yaa sabenə kpuro,

¹⁴ baa tōmbu ita beni Nəwə ka Danieli ka Yoobu bā n wāa mi, ba n kpē bu tem men tōmbu kpuro faaba ko ben gem sō. Ben tii tōnawa ben gem mu koo de bu faaba wa. Nē, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

¹⁵ N kun mē nà n dera gbeeku yēe yi tem mē wōri yi bu go kpuro kpā tem mē, mu ko bansu sere goo kun maa sarɔ mi, gbeeku yēe yin sō.

¹⁶ sere ka nēn wāaru, baa tōmbu ita be, bā n wāa tem mē sō, tem megibū ba n kpē bu faaba wa. Tōmbu ita be tōnawa ba koo faaba wa, baa ben tiin bibu ba n kpē bu faaba wa. Ma tem mē, mu koo kowa bansu.

¹⁷ N kun mē nà n dera ba tōn be tabu wōrima, ma ba bu kam koosia sere ka ben yaa sabenə,

¹⁸ baa tōmbu ita be, bā n wāa mi, be tōnawa ba koo faaba wa. Sere ka nē, Yinni Gusunən wāaru, ba n kpē bu mam ben tiin bibu faaba ko.

¹⁹ N kun mē nà n dera barara dua tem mē sō, ma ba gbisuka be ka ben yaa sabenə,

²⁰ baa Nəwə ka Danieli ka Yoobu bā n wāa tem mē sō, tem men tōmbu ba n kpē bu faaba wa ben sō. Be ita ye tōnawa ba koo faaba wa ben gem sō. Baa mam ben tiin bibu ba n kpē bu faaba ko ben gem sō.

²¹ Yen biruwa Yinni Gusunə u nēe, wee na Yerusaləmu wahala baka nnē yeni kpēe n ka yen

tõmbu ka ben yaa sabenu go. Yera tabu ka gõoru ka gbeeku yee gõbi ka baranu.

22 Adama gabu ba koo tiara kpa bu bu yara wuundi, kpa bu bëe deema kpiki yero mi. Saa ye sœ, ì n ben daa ka ben kookoosu wa, biti kun maa bëe mò kõsa ye na Yerusalemu kuan sõ.

23 Ya koo bëen nukuru yemiasia ì n ben daa ka ben kookoosu wa. Saa ye sœ, i ko i gia ma n ñ kam sœ na bu wahala yeba kpëe. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

Resem dãa te ba dõo doke

15

1 Yinni Gusunø u nëe,

2 tõnun bii, resem dãa ya dãa ye ya tie bëerë kere?
Yen dãa kãasa ya dãa kãasi yi yi tie kere?

3 Ba koo kpí bu ye dendì bu ka sõmburu garu ko?
Ba koo kpí bu ka ye gabatia ko?

4 Geema ya wãawa bu ka ye dõo sõre adama yen nõsu yiru kpuro ka yen suunu sœ yà n dõo mwaara sõmbu terà ya koo maa kpí yu ko.

5 Sanam me ya ñ dõo mwaare ba ñ ka ye gãanu kue. Kaa sere gere ye ya den dõo mwaara, ya ñ maa garu koora?

6 Wee ye ne, Yinni Gusunø na gerumø. Nge me dãnu sœ resem dãa ba ra dõo doke, nge meyä kon maa Yerusalémugibu seeyasia.

7 Kon bu wõrima. Ba tamaa ba yara dõon di. Adama dõo wi, u koo na u bu di, kpa bu gia ma nena na sää Yinni Gusunø.

8 Kon de ben tem me, mu ko bãnsu, domi ba man mem nõebu sariru koosi. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

*Yerusalemu ya raa sāawa
nge bii wi ba kɔ*

16

¹⁻² Yinni Gusunɔ u Yerusalemu yen kɔsa sɔɔsi saa Esekielin nɔən di, u nεe,

³ Yerusalemu, ba nun marawa Kananin temɔ. Wunen tundo u sāawa Amɔreban bweseru. Ma wunen mero u sāa Hetiban bweseru.

⁴ Dɔma te ba nun mara ba ñ nun bwia bure. Ba ñ maa nun wobura a ka deera. Ba ñ nun s̄ire ka bɔru. Ba ñ maa nun bekuru t̄ekusi.

⁵ Goo kun wunen wɔnwɔndu kue u sere nun gāa nin gaa kua. Adama ba nun kɔwɔ yakasɔ dɔma te ba nun mara, domi ba nun tusa.

⁶ Saa ye nε, Yinni Gusunɔ na sarɔ wunen bɔkuɔ, na wa a wɔri mɔ wunen maru yānu sɔɔ. Ma na gerua na nεe, bu de a n wāa baa mε a yεm wobura.

⁷ Ma na dera a kpēa nge dāa yakasɔ. A kpēa a kua kurɔ burɔ. Wunen bwāsu su ye. Ma wunen seri yi kpēa. Adama terera a s̄imɔ mam mam.

⁸ Ma na sara wunen bɔkuɔ na nun mεera ma na wa saa ya tura su ka kīru ko. Ma na nen yaberun soo sua na ka wunen tereru wukiri. Ma na ka nun arukawani bɔkua ka bɔri na nεe, a kua negii. Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

⁹ Ma na nun wobura ka nim, na yεm mε a mwaare wuna, ma na nun gum sawa.

¹⁰ Ma na nun yabe te ba sɔma kua dokeɑ ka bara ni ba kua ka gɔna ba buraru koosi, ka s̄ekatia ye ba kua ka wεε damgii, ka sere yabe geeru.

¹¹ Ma na nun buru yānu dokeɑ ka sumi nɔməɔ ka sabɑ wñirɔ.

12 Ma na taabu doke wunen wērō ka swaa tonkunu ka sere yasi bēeregia wunen wirō.

13 Nge meya na nun buraru kua ka wura ka sii geesu ka sere beku geeru te ba kua ka wēē damgii ka yabe te ba sōma dokea. Dīa ni a ra maa di, nu sāawa som gem ka tim ka olifin gum. Ma a buram sosimō a dōo nge sina kurō.

14 Ma a yīsiru yara bwesenun suunu sōo wunen buram sō. Wunen buram mē, mu yibawā nēn bura yāa ni na nun kuān sō. Ne, Yinni Gusunōwa na yeni gerua.

Yerusalēmu

ya tii kurō tanaru kpēē

15 Yinni Gusuno u maa nēe, Yerusalēmu, a wunen naanē doke wunen buram sōo. Ma a tii kua nge kurō tanō yīsi te a yaran sō. Tōnu baawure wi u sarō mi kpuro, a ra nūn tii wēwa.

16 Ma a wunen yāa nōniginu sua a ka da a wunen gungunu mi a ra būnu sā buraru kua. Miya a tii wē. Ye a kua mi, goo kun yen bweseru waare. Mēya yen bwesera kun maa kooramō.

17 Ma a wunen bura yāa ni ba kua ka wura ka sii geesu sua a ka būu tōn durōbu sekā ma a nu sakararu koosi.

18 Ma a wunen yāa ni ba sōma doke sua a būu ni wukiri. Ma a maa nēn gum ka nēn turare sua a nu wē.

19 Ma a maa dīa ni na ra ka nun diisie sua a ka būu ni yākuru kua nge mē ba ra man yāku nubu durorugiru kue. Dīa niya som ka gum ka tim. Yeniwa ya koora. Ne, Yinni Gusunōwa na yeni gerua.

20 Adama sakara te, ta ñ nun turu. Ma a wunen bii be a man marua mwëera a ka bñu ni yäkuru kua.

21 Wee a nñen bibu sakira a ka bñu yäku dñø mwaararugiru kua.

22 Yen kom kñsum me sœ, a ñ maa wunen wondiaru yaaye ka sanam me a wñaa tereru wunen maru yem sœ.

23 Ne, Yinni Gusuno na gerumø ma a kua bñrura kñsa ye a kuan sñ.

24 Wee a tii sakara kunu gira ka maa bñu turanu baama kpuro.

25 Wee swaa keenano baama a bñu turanu kua, ma a kom kñsum kua a tii tombu kpuro wë. Be ba gesi sarø mi kpuro, ba ra ka nun dendiwia. Ma a wunen sakararu kpëasia.

26 A ka wunen berusebu Egibitigibu be ba wasin dam mo mi, sakararu kua. Ma a wunen sakararu kpëasia a ka nñen mñru seeya.

27 Yera na nun nñen dam sñøsi na nun nñma demie. Ma na nun doke nñen yiberëban nñmu sœ. Yiberë bera, Filisitiba be ba biti soora wunen daa kñsan sñ.

28 Yen biru ma a da a ka Asirigibu sakararu kua, domi a ñ deba. A da a tii bu wë. Adama ka me, a ñ deba.

29 Ma a da a ka Kananiba sakararu kua ka Babilonigibu. Ka me, a ñ deba.

30 Anna a dam sariru wa mi. A tii kuawa nge sakara kowobun yinni.

31 Domi a sakara kunu gira swaa keenano ma a bñu turanu kua baama kpuro, a ku ra mam maa kurø tanø gobi mwë.

32 A sñawa nge kurø tanø sakara kowo wi u durø tukobu mwaamø win durøn ayero.

33 Kurə tanə baawurewa ba ra gāanu kē. Adama wunə, a durə tanəbu gāanu wēemə kpa a ka bu gawama beri berika kpuron di.

34 Ye kurə tanəbu ba ku ra ko yera a kua sakararu səo, domi ye kaa ka durə tanəbu kēnu mwaari, wunen tiwa a ra bu wē.

35 Tē, ne, Yinni Gusunə na nēe, Yerusaləmu, a man swaa dakio wunə wi a sāa nge kurə tanə.

36 Wee a dera ba wunen dukia yarinasia baama, ma ba wunen tereru wa sanam mē a sakararu mō ka būnu ni a kī, ni nu kun mam waabu wā. Ma a wunen bibun yēm yari a ka būni yākuru kua.

37 Yen sōna kon wunen kīnasi be mēnna ka sere maa be a tusa. Be kpurowa kon mēnnama baama kpuron di, kpa n nun yōsu tereru ben wuswaa.

38 Kon nun sēeyasiwa nge mē ba ra tōn gowobu ka kurə tanəbu sēeyasie. Yēm mu koo nun wukiri nēn mōru ka nēn nisinun saabu.

39 Kon nun beri wunen kīnasi ben nōma. Ba koo wunen kunu ka wunen gunguu ni kēsuku. Ba koo wunen burā yāa ni a doke potiri kpa bu nun yōsu tereru.

40 Saa ye səo, kon təmbu seeya bu nun seesi bu kpenu kasuku kpa bu nun takobiba səkiri.

41 Ba koo wunen dia dōo mēniki kpa bu nun sēeyasia kurə dabbinun wuswaa kpa n de wunen sakararu tu kpe. A n̄ maa ben goo gāanu wēemə.

42 Nēn mōru koo sure. Na n̄ maa ka nun nisinu mō. Meyə na n̄ maa ka nun mōru mō.

43 Ka mē, yēn sō a n̄ yaaye nge mē na nun nōori wunen birun di, ma a nēn mōru seeya ka wunen kookoosu, yen sō, kon de a yen are wa. Domi a sekuru sari kom kua ma a būnu sāwa.

Yerusaləmuwa ya daa kōsa bo

44 Wee be ba ra mən teni ko bu nεε, nge mε mero u sāa, nge meya win bii wəndia u ra n sāa, ba koo nεε, wuna ta ka yā.

45 A sāawa wunen meron bii wi u durə ka bibu yina. A sāawa nge wunen maabu be ba durə ka bibu yina. Bεen mero u sāawa Hεti. Ma bεen tundo u sāa Aməregii.

46 Wunen məo wi u wāa sō yēsan nəm geu già, wiya Samari ka yen bii wəndiaba. Wunen wənə wi u maa wāa sō yēsan nəm dwaru già wiya Sodomu ka yen bibu.

47 N n̄ mə ben yira a swīi təna. Ye a kua ya kpā. Wee a sankira a bu kere wunen swεe kpuro səo.

48 Sere ka nen wāaru Sodomu ye ya sāa wunen wənə ya n̄ kue nge mε a kua wunε ka wunen bibu.

49 Tora ni ya kua wee. Ya tii sue ma ya wāa doo nəɔru ka bɔri yendu səo. Ya ku ra wənwəndobu ka sāarobu somi.

50 Wunen mero bisi be, ba tɔnu bie ba kōsa kua nen nəni səo. Ye na wa mε, yera na bu gira.

51 Wunen məo Samari kun məm wunen torarun saka kue. Wunen kōsa ya wigla dabinu kera. Ma wunen kom kōsum mu dera ba nun sanə kera.

52 Wunε wi a rə raa bu taare wē wee a sekuru wa. Domi wunen kom kōsum mu begin kera. Bā n wunen daa ye mεera ba ra deemewa be, ba mam dεere. Tē a kua sekurugii yēn sō bā n wunen daa mεera ba ra wa ba sanə sāa.

Sodomu ka Samari

ya koo wurama nge yellu

53 Yinni Gusunə u Yerusaləmu sōwə u nεε, kon Sodomu ka Samari ka ben bii wəndiaba seeya ka sere maa wunε Yerusaləmugibu.

54 Wunen mao Samari ye, ka wunen wənə Sodomu ben nukura koo yemia yèn sə wunen tii a sekuru wa.

55 Ba koo wurama nge yellu be, ka ben bibu. Meyə maa wunen tii kaa wurama nge yellu wunə ka wunen bibu sannu.

56 Sanam me a tii sue, a ra ka Sodomu gari kowa ka tii suabu wunen kɔsa yu sere sɔ̄osira batuma soo.

57 Tē, wuna Edəmuba ka Filisitiba ba koo yēe. Wee ba nun gəma yam kpuro.

58 Ma a wunen sekuru sariru ka daa kɔsan are sɔ̄owa. Ne Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

59 Ne, Yinni Gusunə na nee, wee a man gəma. A ñ nen arukawani yibie. Yen sə, kon nun kɔsie ye a man kua.

60 Adama ka me, na ñ nen arukawani ye duarimə ye na ka nun bəkua wunen wəndiarun di. Kon maa ka nun arukawani bəke ya n wāa sere ka baadommao.

61 Kaa bwisiku ye a kua kpa sekuru tu nun mwa ña n nun wunen maabu ka wənəbu nɔmu bəria bu nun wiru kpīiya nge wunen bibu. Adama na ñ ye mao arukawani ye na ka nun bəkuan sə.

62 Kon kpam ka nun ñen arukawani bəke kpa a già ma nena na sāa Yinni Gusunə.

63 Kpa a yaaya ye a kua gasə, kpa sekuru tu nun mwa sere a kpana a gari gere. Adama ne kon nun wunen toranu kpuro suuru kua. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Gunə bakeru ka resəm

17

1 Yinni Gusunə u gerua u nee,

2 tənun bii, a Isireliba məndu kuo.

3 A nεε, ameniwa nε, Yinni Gusunø na gerua. Na nεε, gunø bakeru gara wāa ta kasa dēu ma ta san bakasu mɔ si su nɔni bwese bweseka mɔ. Ma ta yɔ̄owa ta da sere Libanin guurun wii kpiirø. Ma ta da ta dāa ye ba mɔ sedurun wii kpiiru wīa.

4 Ma ta dāa ten kāasa ye ya gunum bo wīa ta ka da ta yi tem mi ba ra tenkuru ko, wuu gè sɔɔ tenkuba ba wāa.

5 Ma ta dāa kpii pötura gaa sua ta da ta gira nge dāa ye ya ra n wāa nim bøkuø mi tem gem mu wāa, mi nim mu yiba.

6 Kpii pötura ye, ya seewa ya kpẽa nge resem korute ta yasia adama ta ñ gunu. Ma ten kāasi yi meera gunø bake ten bera gia. Ma ten gbini yi dua tem men sɔɔwø. Ma dāa ye, ya gɔsia resem, ya kpara ya kāasi kua.

7 Yen biruwa gunø bakeru gara na ta kasa dēu. Ten sansu taasine. Ma resem koo te, ta ten gbini ka ten kāasi gɔsie gunø bake ten mi gia, domi ta tamaa ta koo nim wa mi gia.

8 N deema ta raa girewa tem gem sɔɔ mi nim yiba kpa tu kāasi geenu ko tu bii geenu ma kpa ta n sāa rēsem gea.

9 Wee ye nε, Yinni Gusunø na bikia. Na nεε, resem yen bweseru ya koo kpĩ yu kuura? Gunø bake gbiikii te, ta koo wura tu ye deri ta kun yen gbini wukura? Ta koo wura ta kun yen marum go, kpa ten kpara kpem mε, mu gbera? N n men na, n ñ maa tilasi tɔn dabiu bu na bu ka ye wuka.

10 Wee ta duura, adama ta koo kuura? Sɔɔ yari yerun woo gà n tu baba, ta ñ koo gbera? Geema ta koo gbera mi ta duura.

Mən ten tubusianu

11 Yinni Gusunø u maa nεε,

12 a Yudan mεm nøø sari be bikio a nεε, ba møn ten tubusianu yε? A bu søøwø a nεε, wee Babilonin sina boko u da Yerusalεmuø. U ben sina boko mwø ka win sina asakpøbu ma u ka bu da Babiloniø.

13 Ma u turo gøsa wi u sña nge kpii pøtura sina bibu søø, u ka nùn arukawani bøkua. U nùn børusia. Ma Babilonin sina boko wi, u ben bukurobø gura u ka dø win temø.

14 Kpa Yudaban tem mu biru wura, mu ku maa kuura. Kpa bu win arukawani ye mεm nøøwa.

15 Adama be Yudaba ba Babilonin sina boko wi seesi ba sømøbu gøra Egibitio bu ka dumi kasuma ka sere maa tøn dabinyø. Wi u yen bweserø kua, u koo kisira? Domi u arukawani kusia.

16 Ne, Yinni Gusunø na nεε, sere ka nεn wāaru, sina boko wi, u koo gbiwa sunø wi u nùn bandu wεn temø. Domi u n win nøø mwεerø yibie. Babiloni miya u koo gbi.

17 Baa Egibitin sunø ù n tabu kowo dabiru mø be ba dam mø, u n kpø u bu somi bu ka tii yina sanam mε Babilonin sina boko u koo na u wørusu gbe u tabu sña kpø u ka tøn dabinyø go.

18 Domi durø wi, u maa win nøø mwεerø atafiru kua, ma u arukawani kusia yè søø u raa win nøø mwεerø doke. Yen sñ, u n kisiramo.

19 Yen sñna ne, Yinni Gusunø na nεε, sere ka nεn wāaru, nεn arukawaniwa Isireliban sina boko u atafiru kua u kusia. Yen sñ, u koo yen are wa.

20 Kon nùn yina børia kpa u wøri ye søø. Kon ka nùn da Babiloniø. Miya kon nùn siri win naane sari te u kuan sñ.

21 Win tabu kowo be ba koo duki su, kon bu naa swñiwa n go ka takobi. Be ba tiara kpa bu yarina nge

woo. Saa ye səə, ba koo gia ma nəna na yeni gerua.

Yinni Gusunən nəə mwəeru

22 Ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na nəe, nən tiiwa kon dāa kāasa kpəma məeri seduru yen wii kpiirə kpa n ye bura, kpa n da n ye gira guuru garun wəllə te ta gunu.

23 Kon ye girawa guuru garun wəllə te ta gunum bo Isireliə. Ten kāasi yi koo kuurawa kpa tu binu ma ta n sāa dāa te ta waabu wā. Gunə bwese bweseka ya koo sokuru ko ten kāasi səə. Kpa su n kukua ten saarə.

24 Saa yera dānu kpuro nu koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə. Nəna na ra dāa ni nu gunu kawe, kpa n ni nu piiburu bo gunum sosi. Meyə na ra ni nu wuru bekusu sāa gberasie, kpa n ni nu gbere bərɔm doke. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua. Meyə ya koo maa koora.

Gusunə u ra baawure siriwa

nge me win daa ya ne

18

1 Yinni Gusunə u gerua u nəe,

2 Esekieli, mbən səna Isireliba ba ra mən teni ko bu nəe,
baababa ba resəm birenu di,
ma ben bibun nəsu yaaya.

3 Adama ne, Yinni Gusunə, na bəe səəmə ma sere
ka nən wāaru, i n̄ maa mən teni gerumə Isireliə.

4 Geema, nəna na baawuren wāaru nəni, baabə
ka bii. Yen sə, wi u tora wiya u koo gbi.

5 Su tē nəe, goo u wāa u gea mə, win daa ya wā.

6 U ku ra de gunguno u būu sā. U ku ra maa būu yākunu di. U ku ra ka goon kurō menne. Meyə u ku ra maa ka tən kurō menne sanam me u yasa mò.

7 U ku ra goo gbəni. U ku ra maa goo səmburu koosie kam. U ra wi u win dibu nəni win tərubə wesie. U ra wi gəəra mò dīanu wē. Kpa u wi u tereru s̄limo yānu wē.

8 U ku ra tənu gobi bəkure u nim doke. U ku ra n maa wāa weesun swaa səə. U ra siriwa dee dee, u baawure nùn win gem wē.

9 U ra nen woodaba mem nəowə mam mam. Tənu win bwesera ne, Yinni Gusuno na ra soku gemgili. Win wāara ta koo dakaa da.

10 Su maa tē nəe, durō wi, u bii mə wi u ra təmbu wəri u go, u ben yānu gura, n̄ kun me u ra daa kōsa gaa ko.

11 N̄ deema win baaba ku ra yen bweseru ko. Bii wi, u ra būu yākuru de gunguno. U ra ka gabun kurōbu menne.

12 U ra bwēebwēe səmburu koosie kam. U ra təmbu gbəni. U ku ra be u tərubə mwaari ye wesie. U ra būnu sā, kpa u n̄ kom bereteké mò.

13 U ra təmbu gobi bəkure u nim doke. N̄ weenə tənu win bweseru u n̄ wāa? Aawo, u koo gbiwa. Domi u daa kōsa kua. Win yem mu koo wəriwa win tii səə.

14 Su tē nəe, bii wi, u seewa u mara. Ma win bii u seewa u win tundon toranu kpuro wa. Adama u n̄ win tundon yira ye swii.

15 U ku ra būu yākunu de gunguno. U ku ra būnu sā ni Isireliba ba sāamo. U ku ra ka goon kurō menne.

16 U ku ra goo səmburu koosie kam. U ku ra be ba win dibu nəni tərubə mwaari. U ku ra gbəni. U ra

wi gõora mò dĩanu wẽ. Kpa u wi u tereru s̄limo yānu wẽ.

¹⁷ U ku ra n wāa weesun swaa s̄o. U ku ra t̄onu gobi bokure u nim doke. U ra n̄en woodaba mem n̄awē. Bii wi, u n̄ gbimō win tundon toranun s̄ō. U ko n wāawa ka gem.

¹⁸ Adama tundo wiya u koo gbi win toranun s̄ō domi u t̄ombu t̄oya kua u gbena.

¹⁹ I bikiamō i mò, mban s̄ona bii kun win tundon durum are s̄oamō. Geema, bii kun ye s̄oamō yèn s̄ō u gea kua. Ma u s̄ia dee dee n̄en yira s̄o, u n̄en woodaba mem n̄awā mam mam. Yen s̄ona u ko n wāa.

²⁰ Wi u tora, wiya u koo gbi. Bibu ba n̄ ben baababan toranun are s̄oamō. Meyə baababa ba n̄ maa ben bibun toranun are s̄oamō. Kon gemgji n̄ün win are wẽ yèn s̄ō u kom gem kua. Kpa n maa t̄on k̄so seeyasia yèn s̄ō u k̄sa kua.

K̄san kirɔ

²¹ T̄on k̄so ù n win daa k̄sa deri, ma u gem swīi nge m̄e n̄en wooda ya gerua kpuro, u n̄ maa gbimō.

²² Kon win toranu kpuro duari, kpa n de u n wāa gea ye u m̄on s̄ō.

²³ I tamaa n̄e, Yinni Gusun̄ na k̄i t̄on k̄so u gbi? Aawo. Ye na k̄i, yera u ḡru ḡsia kpa u n wāa.

²⁴ Adama wi u gem deri, ma u daa k̄sa mò nge t̄on k̄so, i tamaa u ko n wāa? Aawo. Kon win yellun daa gea ye duariwa kpa n de u gbi win daa k̄sa ka win mem n̄o sarirun s̄ō.

²⁵ Beε Isireliba, i mò, n̄en gere ye, ya n̄ s̄āa dee dee. I swaa dakio i n̄o. N̄en gerewa ya n̄ s̄āa dee dee? Nge beεya i saka saramō.

26 Gemgii ù n gea deri, ma u kõsa mò, u koo gbiwa kõsa yen sõ.

27 Tõn kõso ù n maa win daa kõsa deri, ma u daa gea mò, u win wãaru wõramõwa.

28 U ko n wãa, domi u gia ma kõsa u raa mò, ma u ye deri. N n men na, u ñ maa gbimõ.

29 Beε Isireliba i mò, nñen gere ya ñ sãa dee dee. Adama n ñ me, beεya i saka saramõ.

30 Yen sõ, kon baawure siriwa nge me win daa ya sãa. N n men na, i beεen daa kõsio i kõsa deri. I ku de beεen daa kõsa yu beε kam koosia.

31 I beεen daa kõsa derio kpa i beεen gõrun bwiseikunu gõsia. Mban sõna i ko i tii go.

32 I yë ma ne, Yinni Gusuno, na ñ goon gõo kĩ. N n men na, i gõru gõsio kpa i wa i n wãa.

*Ba Isireliban sinambu
gõo wuri kuammë*

19

1 Yinni Gusuno u neε, a gõo swiyyo Isireliban sina bibun sõ, a neε,

2 ben mero u sãawa nge gbee suno niu geu
ge ba yë gbee sinansun suunu sõo.

Ga ra n gen binu kpunewa
ga n nu diisiämõ.

3 Ma ga gen buu teu seeyä
ga kua kpembu.

Ga gu yaa mwaabu sõosi,
ma ga tõmbu sësukum wõri.

4 Ye sõba gen gari nua,
ma ba gu yina bëria.
Yera ba gu mwa ka kõkõru

ba ka da Egibitio.

5 Ma gen mero ga mara gu wurama.

Adama ga temanabu kpana,
ga wa n ñ kooro.

Yen biruwa ga maa gen buu teu sua
ga seeya ga dam kua,
ga kua gbee sunø kpembu.

6 Ma ga wɔri gbee sinansun wuuru sɔɔ.

Ga yaa mwaabu mɛera.

Ma ga təmbu sësukum wɔri.

7 Ga tem min sina kpaaru wɔri ga sura.

Ma mën wusu kua bansu.

Ma təmbu ka ye ya wāa tem mɛ sɔɔ kpuro
ya bərum soora gen kukiribun sɔɔ.

8 Ma bwesenu nu mɛnna
nu ka gu tabu kua.

Bwese ni, nu nawa yam kpuron di.

Ba gu suura kua ga wɔri.

9 Ma ba gen wẽru yaba

ba taabu doke

ba gu sɔri diru garu sɔɔ.

Yen biru ba ka gu da Babilonin sina bokon mi.

Ma ba gu kənusi

sere ba ñ maa gen kukiribu nɔɔmɔ Isireliban
guunø.

10 Yinni Gusunø u maa nɛɛ,

ben mero u sääwa nge resem

ye ba duura daa toran bəkuɔ.

Resem ye, ya ra ma.

Ya maa kãasi yiba nim mɛ ya waamɔn sɔɔ.

11 Ya kãasi damgii mɔ yi ba koo kpī bu ka sina deki
ko.

Ya waabu wā, yen gunum ka yen kãasi dabinun sɔɔ.

12 Adama ba ye wuka ka məru
ba sura temɔ.
Woo ge ga wee sɔɔ yari yerun di,
ga yen marum gberasia.
Yen kāasi damgii yi, yi gbera yi dɔɔ mwaaara.

13 Tẽ ya gire tem gbebum sɔɔ
mi gāanu ku ra kpi.

14 Ma dɔɔ u yara saa yen kāasin di
u yen marum mwa.

Ya ñ maa kāasa damgia mɔ
ye ya koo ko sina dëka.

Womu geni ga sāawa gɔɔ wuri. Geya ba ko n da ko
bà n gɔɔ wuri mò.

Isireliba

ba Yinni Gusunɔ seesi

20

1 Sanam me Isireliba ba wāa yoru sɔɔ Babiloniɔ, yoo ten wɔɔ nɔɔba yirusen suru nɔɔbusen sɔɔ wɔkuruse sɔɔra ben guro gurobu gabu ba na Esekielin mi u ka bu bikiaru kua Yinni Gusunɔn mi. Ma ba na ba sina win wuswaaɔ.

2 Yera Yinni Gusunɔ u nee,

3 tənun bii, a tən beni sɔɔwɔ a nee, ameniwa ne, Yinni Gusunɔ na gerumɔ. Na nee, n ñ Isireliba ba nawa bu ka nen kíru bikia? Sere ka nen wāaru na ñ wuramɔ bu man gāanu bikia.

4 Tẽ a sɔɔru koowo a ka bu siri. A bu yaayasio kom kɔɔsum me ben baababa ba man kua.

5 Ye ne, Yinni Gusunɔ na gerumɔ wee. Na nee, sanam me na be, Isireliba gɔsa be, be ba sāa Yakəbun bweseru na bu nɔɔ mweeeru kua ka bɔri. Ma na bu tii sɔɔsi Egibitiɔ, na bu sɔɔwa na nee, nena na ko n sāa ben Yinni.

6 Yen dəma tera na bu nɔɔ mwεeru kua ka bɔri na nεε, kon bu yara Egibitin di. Kpa n ka bu da tem mε na bu gɔisia sɔɔ mi tim ka bom mu yiba. Tem mε, mu sãawa mε mu tem kpuro buram kere.

7 Na bu sɔɔwa na nεε, baawure u win būu ge u kɔde sãa derio kpa u ku raa tii disi doke ka Egibitin būu ni. Domi nena na sãa Gusunɔ ben Yinni.

8 Ka mε, ba man seesi ba yina bu man swaa daki. Ben goo kun būu ni deri, nì sɔɔ ben kɔde wāa. Ba ñ Egibitin būu ni deri. Ma na bwisika n bu məru kpuro seesi n bu wɔri Egibitiø.

9 Adama na bu deri, domi na ñ kĩ nən ȳisiru tu sankira bwese tukunun suunu sɔɔ yèn sɔɔ na tii bwese tuku ni sɔɔsi

10 sanam mε na Isireliba yara Egibitin di na ka da gbaburɔ.

11 Ma na bu sɔɔwa ye ba koo ko ka sere nən woodaba ye ba koo swiñ ba n ka wāa.

12 Na bu tɔɔ w̄erarugiru w̄e ta n sãa ȳireru te ta sɔɔsimɔ ma ne, Yinni Gusunɔwa na bu wuna nənem.

13 Adama be Isireliba ba man seesi gbaburɔ ba ñ nən woodaba ka nən gere məm nəowε ye b̄a n swiñ ba ko n wāaru mɔ. Mεya ba ñ maa nən tɔɔ w̄erarugiru məm nəowε sere na bwisika n ka bu məru ko n bu kpeerasia gbaburɔ.

14 Adama nà n ye kua, bwese tukunu nu koo nən ȳisiru gεm, nìn nəni biru na bu yara Egibitin di.

15 Yen sɔna gbaburɔ na nəmu sua na bɔrua na nεε, na ñ maa ka bu dɔɔ tem buram mε sɔɔ, mi tim ka bom mu kɔkumɔ mε na bu nɔɔ mwεeru kua.

16 Domi ba ñ nən woodaba ka nən gere məm nəowε. Mεya ba maa nən tɔɔ w̄erarugii te disi doke yèn sɔɔ ben gɔru ga woo būnun mi già.

17 Ka mε, na ben wənwəndu wa na ñ bu go gbaburə.

Isireliba ba ñ ben

mεm nəəbu sariru deri

18 Na ben bibu səəwəa gbaburə na nεε, bu ku ben baababan yira swīi, bu ku ko ye ba bu səəwəa, bu ku maa tii disi koosi ka ben būnu.

19 Adama bu ne Gusunə ben Yinnin woodaba ka nεn gere swīiyə kpa bu ka ye kpuro səmburu ko.

20 Bu nεn tɔɔ wērarugiru wunə nεnem kpa ta n sāa yīreru ne ka ben baa səə, te ba koo ka gia ma na sāqwa Gusunə ben Yinni.

21 Adama ka mε, bii be, ba man seesi, ba ñ nεn woodaba ka nεn gere mεm nəəwε ye bà n swīi ba ko n wāaru mə. Ba nεn tɔɔ wērarugiru disi doke. Ma na bwisika n ka bu nεn məru seesi gbaburu mi.

22 Adama bwese tukunu nu ku ka nεn yīsiru gem sɔ̄, na ñ bu gāanu kue. Domi bwese nin wuswaaora na be, Isireliba yara Egibitin di.

23 Gbaburu miya na nəma sua wəllə na bōrua na nεε, kon bu yarinasia bwesenu səə ka tem tukumə.

24 Domi ba ñ nεn woodaba ka nεn gere mεm nəəwε. Ma ba nεn tɔɔ wērarugii te disi doke. Ma ba ben kōde doke ben baababan būnu səə.

25 Nεna na maa bu wooda wē ye ya ñ bu gea maruammə ka ye ya ñ bu wāaru wēemə.

26 Na dera ba disi duura ye ba ka ben bii gbiikobu yāku dɔɔ mwaararugiru mò, kpa nanum bu mwa kpa bu gia ma nεna na sāa Yinni Gusunə.

Gusunə u koo Isireliban

būu sāaru kpeesia

27 Yinni Gusunə u nεε, tənun bii, a Isireliba sɔɔwə a nεε, wee ye nε, Yinni Gusunə na gerumə. Na nεε, ben baababan tii ba man tora, ba n̄ nən arukawani yibie.

28 Na ka bu da tem mε sɔɔ mε na bu nɔɔ mwεeru kua na sire ka bɔri. Miya ba ben bine doke gungunu già ka dāa kubenu già. Ma ye kpuro ya kua ben būu yāku yenu. Miya ba ra yāku dɔɔ mwaararuginu ko ka sere ni ba ra ko ka gberun dīanu ka tam kpa bu turare dɔɔ doke. Ye kpuro ya dera nən mɔru seewa.

29 Ma na bu bikia na nεε, mba gunguu ni, nìn mi i ra n naamə. Saa yen dəma ten di, ba ben yāku yenu sokumə gungunu.

30 Yen sɔɔ, a bu sɔɔwə a nεε, ameniwa nε, Yinni Gusunə na gerua. Na nεε, bu ku tii disi koosi nge ben baababa. Bu ku maa būnu gasiri bu sā.

31 Wee tɛ, ba tii disi mò ba būnu gasirimə ba ka nu kēnu daawammə ma ba ka nu ben bibu yākunu kuammə. Yera ba tamaa ba koo bikiaru ko nən mi? Aawo, sere ka nən wāaru na n̄ wuramə bu bikiaru ko nən mi. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

32 Ba tamaa ba koo ko nge bwese ni nu tie, kpa ba n dānu ka kpenu sāamə. Adama n n̄ koorə.

33 Sere ka nən wāaru ka dama kon bu wəri kpa n bu seesi, kpa na n bandu dii be sɔɔ.

34 Kon bu yara bwese tuku nin suunu səən di mi ba yarine kpa n bu mənna n bu nən dam ka nən mɔru sɔɔsi.

35 Kon ka bu da gbaburə be təna mi goo kun wāa. Miya kon bu siri.

36 Kon bu siri nge mε na ben sikadoba siri gbaburə sanam mε ba wee Egibitin di. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

37 Saa ye sɔɔ, kon bu tilasi ko ka səna ba n ka sāa nge nən yāa gōo kpa bu arukawani ye mem nōowā ye na ka bu bəkua.

38 Kon bu wuna ben suunu səən di be ba man seesi ka be ba sāa tən kōsobu kpa n bu yara tem mi ba wāan di. Adama ba n̄ dəo Isireli. Saa ye səəra be, Isireliba ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusun.

39 Tē, wee ye nε, Yinni Gusun na maa gerua ben sō. Na nεe, bu doo bu ben būnu sā. Adama amen biru, ba koo man mem nōowā. Ba n̄ maa nēn yīsiru sankumə ka ben būu sāaru.

40 Domi Isireliba kpurowa ba koo man sā Isirelin guurə te na gəsa nēn sō. Miya kon ka bu nənu geu mēeri. Kpa n bu yākunu bikia ka kēe gee ni ba səəru kuā nēn sō.

41 Nà n bu yara bwese tukunun suunu səən di mi ba raa yarinə ma na bu mənnama, saa yera kon bu mwa nge yāku nubu durorugiru. Bwese tuku ni, nū n wa mε, kpa nu gia ma nēna Yinni Gusun Dēero.

42 Meyə ben tii ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusun nà n bu kpara na ka da Isireli mi na ben baababa nōo mwεeru kua.

43 Ba koo bwisiku daa kōsa ye ba kua yellu, yè sɔɔ ba tii disi doke kpa bu tii tusi kōsa ye ba kuan sō.

44 Saa ye sɔɔ, ba koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusun nà n bu seeyasia nēn yīsirun beeeren sō. N n̄ mō ben daa kōsa ye ba kuan sō. Ne, Yinni Gusunōwa na yeni gerua.

Labaari kōsa Isireliban sō

21

1 Yinni Gusun u gerua u nεe,

² tənun bii, a məerio səo yəsan nəm dwaro, kpa a bu gerusi be ba wāa dāa səo mi.

³ A de bu nən gari swaa daki yi kon gere dāa səo ge ga wāa səo yəsan nəm dwaru gia mi. A nəe, kon gu dəo doke, kpa dəo wi, u dāa bekunu ka gbebunu mwa. Dəo wi, kun gbimə. Təmbu kpurowa ba koo dəo soora saa səo yəsan nəm dwarun di n ka da nəm geuə.

⁴ Təmbu kpurowa ba koo wa ma nə, Yinni Gusunəwa na dəo wi sərua, u n̄ maa gbimə.

⁵ Ma Esekieli u Yinni Gusunə səowə u nəe, wee ba ra n ka man wəki ba n mə, suka na ra n bu kuammə.

⁶ Ma Yinni Gusunə u nən səowə u nəe,

⁷ wunə, tənun bii, a məerio Yerusalemu gia kpa a Isirelin tem ka men sāa yenu gerusi.

⁸ A Isireliba səowə a nəe, wee ye na gerumə ben sə. Na nəe, kon bu deema, kpa n nən takobi woma yen kararun di kpa n gemgii ka tən kəso go.

⁹ Kon bəe kpuro kpeerasia. Yen səna kon nən takobi woma saa yen kararun di, kpa n təmbu go saa səo yəsan nəm dwaru gian di n ka da nəm geuə.

¹⁰ Təmbu kpuro ba koo gia ma na nən takobi woma saa yen kararun di, na n̄ maa ye wesiamə mi.

¹¹ Yen sə, wunə tənun bii, a yāaro a weeweenu ko nge wīn gabu ga bəəra.

¹² Bə n nun bikia mban səna a weeweenu mə, kaa bu wisiwa a nəe, labaari kəsa a nua. Ya koo maa tunuma. Kpa təmbun toronu nu kara. Ba koo gəma dwiyya. Kpa ben wərugəru tu kpe, bu dūunu soona. Wee, ya koo na ya mam tunuma. Nə, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Takobi ya wee

¹³ Yinni Gusunə u maa nəe,

14 wunε tənun bii, a təmbu gerusio. A bu sɔ̄wɔ
ye nε, Yinni Gusunɔ na gerua. Na nεε,
takobi gaa wee ya wee,
ya nɔ̄o dɛ̄erawa mam mam.

15 Ya ballimɔ,
yera ba koo ka təmbu go.

I tamaa bε̄en bandu ta n kpeemɔ *

16 adama ba takobi ye nɔ̄o dɛ̄erawa ba neni.
Ba ye tɔ̄n gowo nɔ̄mu bε̄rie.

17 A gbāro, kpa a weewenu ko, wunε tənun bii.
Domi ba ye nεn təmbu Isireliba ka ben sinambu
suesi.

18 Wee ba be kpuro yibε̄reba nɔ̄mu bε̄ria.
A wunen nɔ̄ma bε̄kuo,

nɔ̄ni swāa bakara wee.

Bε̄en bandu t̄a n wɔ̄ruma maa ni.
Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua †.

19 Tε wunε tənun bii, a bu gerusio.

A taka koowo nɔ̄n teeru,
yen biru nɔ̄n yiru, yen biru nɔ̄n ita,
a ka takobi yen dam sɔ̄asi.

Domi ya sāawa takobi
ye ya ka gɔ̄o wee.

Gɔ̄o bokowa ya ka wee baaman di.

20 Ya baawuren wərugorun dam buamɔ.

Ya dera ba wərukumɔ.

Wee na dera ya wāa baawuren kɔnnɔwɔ.

Wee ya ballimɔ nge guru maakinu,
ya sɔ̄oru sāa yu ka go.

21 Na maa ye sɔ̄mɔ na mè,
yu soowo nɔ̄m geu gia, kpa yu wura nɔ̄m dwaru gia.

* **21:15** - Naa sin suku Heberum sɔ̄o mu n dε̄ere. † **21:18** - Naa sin suku kə Heberum mu n dε̄ere.

Takobi nɔɔ durora wunε,
a doo mi ba nun tii.

²² Nε, Yinni Gusunən tii, kon taka ko kpa n nεn
mɔru kpuro sɔɔsi mam mam sere yu ka sara. Nε,
Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Babilonin sina boko

u koo Yerusalemu wɔri

²³ Yinni Gusunə u kpam gerua u nεε,

²⁴ wunε tənun bii, a swaa yiru yabo ye ya koo
sɔɔsi mìn di Babilonin sina boko u koo ka tabu
duuma. A de ye yiru ye, yu yari wuu teun di kpa
a yen baayere yireru ko yu ka sɔɔsi wuu gèn mi ya
dɔɔ.

²⁵ Kaa swaa yiru ye kowa, tia ya n dɔɔ Raba gia,
ye ba koo swī bu ka Aməniba tabu wɔri, tia maa
Yerusalemu gia ye ba koo swī bu ka Yudaba tabu
wɔri.

²⁶ Domi wee Babilonin sina boko u wāa swaa
yiru yen keenənə u bikiaru mò būu ni ba mò
Terafimun mi, ka sēnu ka yaa woru.

²⁷ Ma bikia te, ta Yerusalemu sɔɔsi win nəm geu
sɔɔ. Tɛ, u koo wooda wẽ bu Yerusalemu wɔri
ba n tabun kuuki mò. U koo tabu yānu yi yi
Yerusalemun kənnəsø. Kpa bu gungunu ka kuku
yenu ko mi, bu ka ye wɔri.

²⁸ Adama Yerusaləmugibu ba tamaa win bikia ten
gari yi n sāa gem. Domi ba tamaa u koo bu deri
arukawani ye ba ka nùn bəkuan sɔ. Adama u n ben
toranu duari. Yen sɔ, u koo bu wɔri.

²⁹ Yen sɔna nε, Yinni Gusunə na bu sɔɔmə na mò,
wee ben mεm nəəbu sari te ta sɔɔsiramə ben daa
sɔɔ, ta man ben toranu yaayasiamə ma nu bu taare

wɛ̃emɔ̄. Ba ñ maa nu deri. Yen sɔ̄, kon bu nəmu doke n mwā.

³⁰ Wunε maa Isireliban kparo, wunen tɔ̄ra turuku mɔ̄. Wunen toranu nu den tura mε.

³¹ Ba koo wunen sina furɔ̄ pota. Gāanu koo kosi. Be ba tii kawe ba koo welle suara. Kpa be ba tii sue bu wɔ̄ruma.

³² Kon de Yerusalεmu yu ko bənsu mam mam. Ya koo koorawa saa ye wi kon yen dam wɛ̄ u tunuma.

Ba koo Aməniba tabu wɔ̄ri

³³ Yinni Gusunɔ̄ u maa nεε, wunε tənun bii, a Aməniba gerusio ben kom kɔ̄sum mε ba Isireliba kuān sɔ̄. A bu sɔ̄wɔ̄ a nεε, wee, ba takobi nɔ̄ dɛ̄era ya ballimɔ̄ ya bu mara yu go.

³⁴ Ben kāsi weesugii ni ka gari weesugii yin sɔ̄, ba koo bu gowa nge tən kɔ̄sobu be ba wiru bɔ̄ora. Domi ben tɔ̄ra turuku mɔ̄, ben toranu nu den tura mε.

³⁵ Bu ben takobiba wesio ben karano. Kon bu siri mi ba bu mara.

³⁶ Kon bu məru seesi n bu wure nge dɔ̄o kpa n bu təmbu nəmu beria be ba koo bu wɔ̄ri ka dam bu kam koosia.

³⁷ Kon de dɔ̄o u bu di, kpa ben yεm mu yari ben tem suunu səo. Ba ñ maa bu yaayamo. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Yerusalεmugibun daa kɔ̄sa

22

¹ Yinni Gusunɔ̄ u gerua u nεε,

² wunε tənun bii, a sɔ̄oru koowo a ka Yerusalεmugibu siri be ba sāa tən gowobu mi. A ku sikə ko. A de bu bwisiku ben daa kɔ̄sa ye ba kuān sɔ̄.

3 A bu sõowə a nεε, nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua. Wee ba təmbu goomə. Yera ya koo de ben wuu Yerusalemun tii yu kam ko. Wee ba bwāarokunu sekumə ma ba ben tem disi doke.

4 Tən be ba go mi, ben taarewa. Ba tii disi doke ye ba ka tii bwāarokunu kua. Nge mεya ba ka ben wāarun tōnu kawa. Yen sõna kon de bwese tukunu nu bu yεε.

5 Be ba toma ka be ba wāa turuku ba koo bu yεε yèn sō ben wuu Yerusalemun yīsira bεεrε bia, ma ya burisire.

6 Wee be, Isireliban sinambu ba təmbu dam dəremə ba goomə Yerusalemu ye səo.

7 Ma yen təmbu ba ben mərobu ka ben tundobu gema. Gaba səbu dam dəremə. Gaba maa gobekuba ka gəminibу taki dimə.

8 Təmbu ba ñ nen sāa yero daabu kī. Ba ñ maa kī bu nen tōo wērarugiru məm nəəwa.

9 Gaba wāa ba ben winsim kōsa gerumə bu ka nūn go. Mεya maa təmbu ba ra bñun dñanu di gungunun wəllə kpa ba n sekuru sari kookoosu mə.

10 Gabu ba wāa ba ra ka ben tundon kurəbu kpune. Gabu ba ra mam tən kurəbu gabe sanam mε ba yasa mə.

11 Gaba maa wāa ba sakararu mə ka ben bensim kurəbu, ñ kun mε ka ben biin kurə ñ kun mε ka ben sesu tundo turosibu.

12 Gaba maa wāa be ba ra wure bu gobi mwa bu ka təmbu go. Gaba wāa ba ra are bəkə kasu bən ben winsim gobi bəkura. Gaba wāa be ba ben winsim taki dimə bu ka gobi ko. Ma ba nε, Yinni Gusunə duari mam mam. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

13 Wee kon bu so be, Yerusalemugibu ben gbena ka tɔn be ba gon sɔ.

14 Nà n bu wəri yen tɔ te, ba n ko n maa dam ka mwia mɔ. Ne, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua. Ya koo maa koora.

15 Kon de bu yarina ba n wāa bwese tukunu sɔɔ. Kpa bu da baama. Nge meyə kon ka ben disi yi wuna Yerusalemu ye sɔɔn di.

16 Bwese ni nu tie, nu koo bu gɛm. Saa ye sɔɔ, ba koo gio ma nəna na sāa Yinni Gusunɔ.

17 Yen biru, Yinni Gusunɔ u maa nɛɛ,

18 tɔnun bii, wee nən nɔni sɔɔ Isireliba ba sāa nge sii bisu n kun mɛ nge sii gandu n kun mɛ nge sii kpikisu n kun mɛ nge pɛerum n kun mɛ nge sii wɔkusu si ba doke sɔwatiɑ sɔɔ bu ka su sɔwa. Ba sāawa nge sii geesun bisu.

19 Yen sɔna ne, Yinni Gusunɔ na nɛɛ, kon bu mənna Yerusalemu sɔɔ.

20 Nge mɛ ba ra sii geesu ka sii gandu ka sii wɔkusu ka sii kpikisu ka sii pɛerum mənnɛ bu doke sɔwatiɑ sɔɔ, kpa bu dɔ doke su ka yanda, nge meyə kon bu mənna nən mɔru sɔɔ, kpa n bu deri bu yanda.

21 Kon bu mənna sube teeru sɔɔ, kpa n bu kpɛɛ nən mɔrun sundu sɔɔ kpa bu yanda nge sisu.

22 Nge mɛ sii geesu su ra yande dɔ sɔɔ, nge meyə ben tii ba koo yanda Yerusalemun suunu sɔɔ. Saa yera ba koo gio ma na ka bu mɔru seewa.

23 Yinni Gusunɔ u maa gerua u nɛɛ,

24 tɔnun bii, a Yerusalemugibu sɔɔwɔ a nɛɛ, ben tem mu sāawa nge mi gura kū ra nɛ. Yen sɔ, kon de mu kam ko nən mɔrun saa sɔɔ.

25 Ben səməbu ba sāawa nge gbee sinan si su kukirimə sanam mə su yaa wa su sere. Domi ba təmbu goomə. Ma ba gabun gobi ka dukia wəramə. Ma ba derimə kurə gəminibu ba dabiamə.

26 Ben yāku kowobu ba ku ra nen woodaba məm nəowə. Ba ku ra maa nen sāa yeru bəere wē. Ba ku ra wunane ye ya sāa negia ka ye ya n̄ sāa negia. Ba ku ra maa təmbu sōosi ye ya dəere ka ye ya n̄ dəere. Ba ku ra mam nen tōo wərarugii te məm nəowə. Ye kpuro səora ba ku ra man bəere wē.

27 Ben sinambu ba sāawa nge gbeeku yee. Domi ba təmbu goomə bu wa bu ka ben bine surezia.

28 Ben səməbu ba ye kpuro wukirimə nge gāa ni ba soo təeni. Wee ba bu kāsi weesuginu ka gari weesugii sōmə. Ba gerumə ba mō, gari yi ba təmbu sōmə yi weewa nen min di. N deema ne, Yinni Gusunə na n̄ bu gāanu sōwa.

29 Tem men təmbu ba dam dərenamə ba gbenimə ba sāarobu ka be bə n̄ dam mō taaremo. Ma ba səbu taki dimə ba gem biramə.

30 Wee na goo kasu ben suunu səo u gbāraru bani u ka sikerena, n̄ kun mə u yōra kururu mi, u ka tem mə yina n̄ ku ka mu kam koosia. Adama na n̄ goo wa.

31 Kon bu məru seesiwa. Na n̄ yōramə sere nen məru yu ka kpe. Kon de bu bu ben daan are kōsie. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Samari ya sāa nge kurə tanə

23

1 Yinni Gusunə u nee,

2 tənun bii, kurəbu yiruwa ba wāa be kpuro mero turo.

³ Ma ba da ba kurɔ tanaru di Egibitiø ben wɔndiaru sɔɔ. Miya ba ben bwāsu sēkura. Ba ben toronu békasi.

⁴ Mɔɔn yīsira Ohola. Wənəgira maa Oholiba. Ohola u sāawa Samari. Oholiba u maa sāa Yerusalemu. Na bu sua kurɔbu ma ba man bii tɔn durɔbu ka tɔn kurɔbu marua.

⁵ Ohola wi, u kua naane sarirugii, u kurɔ tanaru wɔri. Ma u Asirigibu kĩa too too be ba wāa win bɔkuɔ.

⁶ Tɔn be, ba yāa wunəmginu doke domi ba sāawa tem yērobu ka siri kowobu. Ba sāawa aluwaasi durɔ burabu. Ma ba maasoru yē.

⁷ Beya Ohola u tii wē. Be ba sāa Asirin wirugibu mi, be kpurowa u ka sakararu kua. U bu kĩa too sere u ben būnu sāwa.

⁸ U n̄ win sakara te deri te u raa kua Egibitiø. Domi sanam mε u sāa wɔndia, ba ra n ka nùn kpunamø ba n win bwāsu babirimø, ma ba nùn sakararu kpēe.

⁹ Yen sɔna na nùn deri win kīnasi Asirigii ben nɔmuɔ.

¹⁰ Ma ba win yānu potira ba nùn yōsu tereru. Ma ba win bibu gura ba ka doona. Yen biru ba win tii go ka takobi. U seeyasiabu wa bi bu kua seeda tɔn kurɔ be ba tien sɔ.

Yerusalemu ya sakararu kua

¹¹ Yinni Gusunɔ u maa nεε, Oholan wɔnɔ Oholiba u win mɔɔn sakara kookoo si wa. Ka mε, wigira ta boyo sere ta n̄ ka nɔɔ geruro.

¹² Ma win tii u Asirin tem yērobu kĩa ka ben siri kowobu. Tɔn be, ba sāawa aluwaasi durɔ burabu. Ba yāa buranu doke, ba maa maasoru yē.

13 Nε, Yinni Gusunø na wa ma Oholibøn tii u disi mø. Be kpuro swaa tia yera ba swñi mi.

14 Oholiba wi, u mam kua ye ya sakararu kere. Søø teeru u tømbun weenasibu wa ba yorusi gani øø. Ba bu kuawa ka gña swñanu. Tøn be, ba sãawa Babilonigibu.

15 Ba kpaki sëke pøraø, ma ba dawani nøni bwese bwesekagii bøkua wirø. Be kpuro ba sãawa nge sinambu ba ka Babilonigibu weene.

16 Ye u bu wa mε, yera u bu kñia sere u sømøbu gøra Babiloni mi.

17 Ma ba na win mi ba ka nùn kpuna ba nùn sakararu kpëe sere win bwñra yñøwa ñen min di.

18 U win sakara te søøsi batuma øø. Ma nen gøru ga doona win min di nge mε ga raa doona win møen min di.

19 Ka mε, u sakara te mò u døowa nge mε u kua win wøndiarun saa øø Egibitiø,

20 mi u tii kurø dama kowobu wñ be ba ra n kurøbu yøømø nge ketekunu ñ kun mε nge dumí.

Yerusalemun see yasi abu

21 Yinni Gusunø u maa nεε, Oholiba, wee a maa wure a wura sekuru sariru øø te a raa kua wunen wøndiaru øø sanam mε a dera Egibitigibu ba wunen bwñsu babura.

22 Wee ye nε, Yinni Gusunø na gerumø. Kon de wunen yellun kñiasi be a tusa mi tñ bu nun seesi kpa bu na baama kpuron di bu nun wøri.

23 Beya Babilonigibu ka Pekodigibu ka Koagibu ka sere maa Asirigibu. Ben aluwaasi durø burø be ka ben tem yñrobu ka ben sinambu ka ben tabu durøbu be kpuro ba yøøwøa dumin wølø.

24 Wee ba nun wɔrim wee ba tabu yānu nəni ka tabu kækeba yi dumi gawe. Ba mənna ba dabi ba ka nun sikerene yam kpuro. Be kpuro ba sii furəsu doke ma ba terēnu nəni. Kon bu siribu nəmu səndia kpa bu nun siri ka ben wooda.

25 Kon nun mɔru seesi kpa n de bu nun wɔri ka dam. Ba koo wunen wēru ka wunen swasu bɔɔri kpa bu nun dakura tabu səo, kpa bu wunen bibu gura. Be ba tiara kpa bu be dɔɔ meni.

26 Ba koo wunen yānu gura kpa bu wunen buru yānu wuna.

27 Kon wunen sekuru sariru kpeesia te a mò saa yee yellun di Egibiti. Wunen nəni kun maa wurə ben mi gia. A ñ maa bu yaayam.

28 Nε, Yinni Gusunə na neε, wee na nun béri be a tusan nəmu, bén mi wunen bwēra kun maa wāa.

29 Ba koo nun nəni sō tusirun sō kpa bu wunen dukia gura bu nun deri ka nəm dira basi mam mam. Wunen sekuru sariru ka wunen sakara te, ta koo səsira.

30 Ye kpurowa ya koo nun deema domi a ka bwese tukunu sakararu kua ma a tii disi doke būu sāarun swaa səo.

31 A wunen məən yira swī. Yen sənə kon de a nən mərun nəra ye nə nge wi.

32 Nε, Yinni Gusunə na maa neε,
kaa ka nəra ye nə
ye wunen məə u ka nəra.

Nəra ye, ya yasu, ya maa dēu.
Yera ya koo de bu nun yē
bu yaakoru koosi.

Nəra ye, ya nən mɔru yibawa sere ka nəəwə.

33 Ya koo nun go nge tam
kpa yu nun nəni sō.

Nəra ye, ya ra ka nuku sankiranu ka kam kобу
nəwa.

Yera wunen məo Samari u nəra.

³⁴ Kaa ye nəwa mam mam
sere a ye kəra ka donnu
kpa a wunen tororu məera ko ka yen kəki.

Nə, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

³⁵ Wee a man duari ma a man deri. Tə, a wunen sekuru sarirun are səawo.

Gusunə u Yerusalemu

ka Samari taare wə

³⁶ Yinni Gusunə u maa man səawə u nəe, tənun bii, a Ohola ka Oholiba sirio. A bu səawə kəsa ye ba kua.

³⁷ Wee ba səawə kurə sakara kowobu ma ben nəma yem yiba. Domi ba da ba būnu səamə ma ba ka ben bibu yāku dəo mwaararugiu mə. N deema nəna ba raa bii be wə.

³⁸ Wee ye ba maa man kua. Ba nən səa yeru disi doke, ma ba nən təo wərarugirun wooda mem nəawə.

³⁹ Domi dəma te ba dua nən səa yerə ba ka ben bibu bū yākunu kua ma ba tu disi doke. Yenin bwesera ba kua nən səa yerun səawo.

⁴⁰ Yen biru, ba maa səməbu gəra bu bu durəbu kasuama saa tontonden di. Ma durə be, ba seema ba na. Saa yera ba wobura ma ba kiro doke ma ba ben bura yānu doke durə ben sə.

⁴¹ Ma ba da ba sina kita buranu səə. Tabulu ya yii ben wuswaa yèn wəllə ba nən turare ye ba ra dəo doke ka gum nubu durorugim səndi.

⁴² Ma tən dabira bu naawa te ta n̄ gāanun bwisikunu mə, ta wure. Tən be, ba səawə Sebagiblu be ba na saa gbaburun di. Ma ba kurə be sumi

dokeə nəm w̄inə, ma ba maa bu sinə furə burasu
dokeə winə.

⁴³ Yera na nεe, baa ka wi u t̄kə kua sakara te səo,
u ko n tu m̄wa u n dəo? Durəba ko n maa nùn
naawammə?

⁴⁴ Wee durəbu ba ra ne bu ka nùn dendì nge kurə
tanə. Nge meyə ba Ohola ka Oholiba kua be, be ba
sankire.

⁴⁵ Adama gemgibu ba koo kurə be siri bu bu taare
w̄e ben sakararun s̄s ka t̄n be ba gon s̄s. Domi ben
nōma ya yem yiba.

⁴⁶ Wee ye ne, Yinni Gusunə na gerumə. Na nεe,
kon de t̄n dabiru tu da tu bu w̄ori kpa tu bu nəni
swāaru kp̄ee, kpa tu ben dukia gura.

⁴⁷ Kpa tu bu kopenu kasuku tu go, kpa tu bu b̄etiri
ka takobi. Kpa tu ben bibu go tu ben yenusu d̄əo
m̄eniki.

⁴⁸ Nge meyə kon ka sakararu kpeesia tem me səo.
Kon t̄n kurə baawure s̄s u ku maa ben maabu yiru
yen yira sw̄i.

⁴⁹ Domi ba sakararu kua ba b̄unu s̄wa. Yen s̄s, ba
koo ben toranun are s̄be. Nge meyə ba koo ka già
ma nəna na s̄aa Yinni Gusunə.

Yerusaləmu ya s̄aa

nge weke te ta wuuru diira

24

¹ Isireliban yorun w̄ə nəoba nnesen suru
w̄okurusen s̄sə w̄okuruse s̄əra Yinni Gusunə u
Esekieli s̄əwa u nεe,

² wunə t̄nun bii, a gisən t̄ə te yoru. Domi gisəra
Babilonin sinə boko u koo Yerusaləmu tarusim
tore.

3 A n̄en t̄ombu m̄em n̄o sari be m̄on teni s̄ōwō a ka bu k̄ir̄ ko. A nee, n̄ena na nun yiire na nee, a sii wekeru suo kpa a tu nim doke.

4 Kpa a yaa taarun yaa gea ka yaa n̄omun yaa gea sua a doke mi.

Yen biru, kpa a yaa kuku b̄or̄k̄oba s̄ondi yen w̄ell̄.

5 A maa yāa geeru ḡosio wunen yāa ḡōn di kpa a ten yaa doke weke te s̄oo.

Kpa a doo dāa doke

a yaa ye kpuro yike yu ye
sere ka yen kukun̄o.

6 Kpa a yaa ye wuna tia tia.

Baa yen tia a ku ra deri mi.

Wee ye ne, Yinni Gusun̄o na gerua.

Na nee, Yerusalemu ya sāawa b̄rura yen t̄on goberun s̄ō.

Ya sāawa nge sii weke te ta wuuru diire,
te ba n̄ kpē bu tea bu naamwe.

7 Yem me Yerusalemu ya yari mi,
mu wāawa yen suunu s̄ō.

Ya mu yariwa kperu w̄ell̄,
n̄ n̄ m̄o tem dira s̄oo tua yu sere mu wukiri.

8 Tē kon yem me deri kpee ten w̄ollu mi,
mi mu n̄ berur̄,

kpa n̄en m̄oru yu ku ka se
n̄ Yerusalemu ye m̄oru k̄osie.

9 Ne, Yinni Gusun̄o na nee,
Yerusalemu ya sāawa b̄rura yen t̄on goberun s̄ō.

Nen tii kon dāa sube bakaru ko.

10 A dāa taasio kpa a dō doke

kpa a de yaa ye, yu ye mete mete.

A ye kpee yānu dokeo

kpa a de yen kukunu nu dō mwaara mam mam.

11 Yen biru, a weke dii te səndio dɔ̄o ḡee s̄ō
sere tu sw̄ia tu sw̄era.

Kpa disi ni nu raa wāa te s̄ō nu kpe
ta kun maa wuuru diire.

12 Ka me, kookari ye, ya koo kam kowa, domi dɔ̄o
kun kp̄e u wuu diiram men bweseru kpeesia.

13 Nge meya Yerusalemu ya disi duura yen tora ni
ya kuan s̄ō. Wee na kīa n ye deerasia adama ya n̄
wure. Yen s̄ō tē, ya n̄ maa kp̄e yu deerā sere nen
m̄oru yu ka sure.

14 Nε, Yinni Gusun̄wa na yeni gerua. Kon ye siriwa
nge me yen daa ya ne, na n̄ yen w̄onw̄ondu m̄. Ya
koo maa koora. Kon ye kowa na n̄ sika m̄. Na n̄
biru wuram̄.

Esekielin kurɔ̄n ḡeō

15 Yinni Gusun̄ u Esekieli s̄ōw̄a u neε,

16 tənun bii, kon nun wi a kīru bo goori subaru
s̄ō. Adama a n̄ yēron ḡeō yero m̄. A n̄ win ḡeō
sinam̄. A n̄ maa ḡeō sum̄ win s̄ō.

17 A weeweenu koowo wunen tii s̄ō a ku de goo
u n̄. A ku ḡeō sina. A wunen dawani bəkuo kpa a
wunen baranu doke nge me a ra ko. A ku wunen
wuswaa wukiri. A ku maa ḡeō d̄ianu di.

18 Yera Esekieli u ye təmbu s̄ōw̄a bururu ma yen
yoka win kurɔ̄ u kpuna u gu. Yen sisiru bururu ma
u kua nge me Yinni Gusun̄ u n̄n̄ yiire.

19 Yera təmbu ba n̄n̄ bikiam̄ ba m̄, u bu tubu-
sio ye u m̄ mi.

20 Yera u bu wis̄a u neε, Yinni Gusun̄wa u n̄n̄
s̄ōw̄a u neε,

21 u be Isireliba gari yini s̄ōw̄a u neε, wi, Yinni
Gusun̄ u koo de bū win sāa yero k̄osuku tēn s̄ō ba
tii sue ka te bā n̄ m̄eera ba ra n̄ nuku dobu m̄ ka

tè səə ba ben ȳiyəbu doke. Ba koo ben bii be ba tie Yerusaləmuə mwəeri bu go.

²² Ba koo kowa nge mə Esekieli u kua. Ba ñ ben wuswaa wukirimə nuku sankiranun sõ, ba ñ maa gəə d̄ianu dimə.

²³ Ba koo ben dawani bəkewə kpa bu ben baranu doke. Ba ñ koo gəə y eru ko, ba ñ koo maa gəə sw̄i. Adama ba koo woora ben toranun sõ kpa ba n weeweenu mə.

²⁴ Wi, Esekieli u ko n sāawa ȳireru ben suunu səə. Ba koo kowa nge mə u kua. Sanam mə yeba kpuro ya koo bu deema, saa ye səəra ba koo gia ma Gusunə u sāawa Yinni.

²⁵ Yen biruwə Yinni Gusunə u Esekieli səəwa u nəə, u koo de Isirelibə bu win sāa y eru bia te ta sāa ben kuku y eru mi, te bə n məera ta ra bu nuku dobu w̄i mi, ka tēn sõ ba tii sue mi, ma ba ben ȳiyəbu doke te səə. Yen biru kpa u de ben bibu bu gbisuku.

²⁶ Sanam mə kəsi ni, nu koo bu deema, goo u koo nu kisirari kpa u na u nun sõ.

²⁷ Yen təə te, wunen nəə ga koo wukiara kpa a ka ȳero gari ko. Wuna kaa n sāa ȳireru wunen təmbun sõ. Saa ye səə, ba koo gia ma nə Gusunə na sāawa Yinni.

Gari yi ba gerua Aməniban sõ

25

¹ Yinni Gusunə u Esekieli səəwa u nəə,

² tənun bii, a wuswaa sīiyə Aməniban mi gia.

³ Kpa a bu sõ a nəə, bu nə, Yinni Gusunən gari swaa dakio bu nə. Yēn sõ ba ȳee sanam mə nən sāa yera disi duura ka yēn sõ Isirelibə ba kam kua ma ba Yudabə yoru mwa ba ka doona,

4 yen sõ tẽ, kon bu sõ yari yerugibu nõmu beria, kpa bu ben karaba gira ben tem suunu sõ, kpa bu ben wãa yenu ko mi. Beya ba koo ben dãa marum di kpa bu ben sabenun bom nõ.

5 Kon de Raba yu ko yooyoosun kpara yeru kpa ben tem kpuro mu n sãa yãanun wãa yeru. Saa ye sõora ba koo gia ma nena na sãa Yinni Gusunõ.

6 Wee ye nε, Yinni Gusunõ na maa gerua. Na nεε, yèn sõ ba taki kua, ba yõøka ma ba nuku dobu kua sanam me Isireliba ba nõni sõore,

7 yen sõna tẽ, kon bu nõmu dεmie, kpa n bu bwesenu ganu nõmu beria nge gbeeku yεε. Kon bu kpeerasia bwesenun suunu sõon di kpa bu kam ko mam mam. Saa ye sõ, ba koo gia ma nena na sãa Yinni Gusunõ.

Gari yi ba gerua Mɔabuban sõ

8 Wee ye Yinni Gusunõ u gerua. U nεε, yèn sõ Mɔabuba ka Edõmuba ba nεε, Isireliba ba sãawa tia ka bwese ni nu tie handunia ye sõ,

9 yen sõ tẽ, u koo wuu si wɔri si su dam mɔ mi, si su ñ derimõ bu Mɔabuban tem du. Wuu si, su koo wɔrukuwa tia tia baak ka si su buram bo nge Beti Yesimõti ka Baali Meõni ka Kiriataimu.

10 U koo dewa sõ yari yerugibu bu bu wɔri nge me ba Amõniba kua sere ba ñ maa bu yaayamõ sere ka baadommæ.

11 Ba koo win siribu wa. Saa ye sõora ba koo gia ma wiya u sãa Yinni Gusunõ.

Gari yi ba gerua Edõmuban sõ

12 Wee ye Yinni Gusunõ u gerua. U nεε, yèn sõ Edõmuba ba tora ba Yudaba mɔru kɔsie,

¹³ yen sõ tẽ, u koo bu nõmu dëmiε kpa u tõmbu ka sabenu go. U koo de ben tem mu ko bansu saa Temanin di n ka da Dedaniø, kpa mën tõmbu bu gbisuku tabu soø.

¹⁴ U koo de win tõmbu Isireliba bu bu mõru kõsie. Ba koo bu kua nge me win mõru ya kpãaru ne kpa bu gia ma ba ku ra nùn tore kam. Wi, Yinni Gusunøwa u yeni gerua.

Gari yi ba gerua Filisitiban sõ

¹⁵ Wee ye Yinni Gusunø u gerua. U neε, wee Filisitiba ba Isireliba mõru kõsie ka ðam domi ba sãawa ben yibereba saa yellun di.

¹⁶ Yen sõ tẽ, u koo bu win nõmu dëmiε kpa u be kpuro kpeerasia be, be ba wee Keretin di ba ka wãa nim wðkun gooro.

¹⁷ U koo bu seeyasia u mõru kõsia ka ðam. Saa ye soøra ba koo gia ma wiya u sãa Yinni Gusunø.

Gari yi ba gerua Tirin sõ

26

¹ Isireliban yorun wðo wðkura tiasen surun tðo gbiikiru soøra Yinni Gusunø u ka Esekieli gari kua. U neε,

² tõnun bii, wee Tirigibu ba Yerusalemu yëεmø ba mà, wee ya kam kua yèn mi già tõmbu ba ra raa kpe bà n gam døø. Tẽ ben mi già tõmba koo wura kpa be, bu gobi ko. Domi Yerusalemu ya kua bansu.

³ Yen sõ tẽ, Yinni Gusunø u koo Tiri ye mõru seesi u de bwese dabinu nu ye wðri nu teria nge me daara ra nim yibu.

4 Kpa nu yen gbāranu kəsuku ka yen tabu durəbun kuku yenu. Nu koo ye kpuro kərawa mam mam kpa Tiri ye, ya n sāa nge kpee saara.

5 Ya koo kowa nge tem bureru te ta wāa nim wōku sōo mi surəkəba ba ra ben yāakoronu kewe. Yinni Gusunəwa u yeni gerua. Bwese tukunu nu koo na nu wuu ge wōri.

6 Kpa nu be ba wāa gen turuku go go. Saa ye sōo, ba koo gia ma wiya u sāa Yinni Gusunə.

7 Wee ye Yinni Gusunə u maa gerua. U nεε, u koo de Babilonin sina boko wi u sinambu kpuro dam kere u na saa sōo yēsan nōm geu gian dī u Tiri ye wōri. U koo na ka dumi ka tabu kéké be dumi gawe ka sere maasəbu ka tabu kowo dabi dabinu.

8 U koo Tirin baru kpaanu kpuro kpeerasia. Tabu kowobu ba koo kuku yenu gbe kpa bu tabu sīa kpi ba n terenu neni bu ka tii ganε.

9 Ba koo Tiri yen gbāranu kəsuku bu suriri ka ben tabu yānu.

10 Kpa ben dumi dabi dabi ten tua yu ye wukiri kpa yen gani yi n diirimə maasəbun wəkinun sō ka tabu kéké ben wəkinun sō. Domi ba koo Tiri ye wōriwa nge wuu ge ba kamia kō.

11 Ba koo ka dumi swεε kpuro swīiwa kpa ba n təmbu goomə ka takobi kpa bu yen būu sāa yenun gbereba suriri bèn sō ya woo kanamə.

12 Ba koo yen dukia ka yen kia ni ya dəramə gurawa nge ye ba tabu diima kpa bu yen gbāranu ka yen dii geenu kəsuku bu suriri kpa bu yen kpenu ka yen dāa ka yen kékí gura bu sure nim wōku sōo.

13 U koo de ben womusu su nōru ko. Ba n̄ maa mərəkunun swīi nōmə mi.

14 U koo de yu kowa nge kpee saara yèn wɔllɔ surəkəba ba ko n də ben yāakoronu kewe. Ba ñ yen bansu seeyamɔ. Wi, Yinni Gusunəwa u yeni gerua.

15 Wee ye Yinni Gusunə u gerumɔ Tiri yen sɔ. U neε, be ba wāa n toma nim wɔkun goorɔ, bà n nua Tiri ya bansu kua ma ba be ba mæera wan weeweenu nəəmɔ, ba koo diiri.

16 Wee tem men kparo be ba wāa nim wɔkun bera gia kpuro ba koo se ben sina kitanun di bu ben yabe bakanu ka ben yabe ni ba sɔma doke potiri ba n wurure ba n sɔ temɔ. Saa kpuro sɔɔ, ba ko n bərum soorewa kpa ba n nuki sankire Tirin sɔ.

17 Ba ko n gɔɔ wuri mò Tirin sɔ ba n mò, wee ya kam kua ye, ye ya raa yīsiru yara mi. Ye, yèn təmbu ba raa dabiru bo nim wɔkun bera mi gia.

Beya ba raa maa dam bo,
ma be ba ka bu sikerenɛ ba bu nasie.

18 Wee be ba wāa tem burenɔ ba diirimɔ Tiri yen kam kobun sɔ. Be ba toma ba ka wāa nim wɔkun goorɔ ba nande yen kpeerun sɔ.

19 Wee ye Yinni Gusunə u maa gerua. U neε, u koo de Tiri yu ko bansu kpa goo u kun maa wāa mi. Sanam mεya u koo de nim wɔkun nim mu ye wukiri kpa ye kpuro yu num ya n wāa gəribun wāa yerɔ mi yeruku təmba kpi.

20 U koo de yu da sere tem sɔɔwɔ mi yeruku təmba wāa kpa ya n kɔɔre mi. U koo de ya n wāa mi ka gəribu. Goo kun maa sinamɔ ye sɔɔ. Ya ñ maa ayeru wasi wasobun suunu sɔɔ.

21 Təmba koo nanda ye ya koo ye deeman sɔ. Ya ñ ko ya n maa sāa gāanu. Domi ba koo ye kɔsukuwa

mam mam kpa bu ye kasu bu bia. Yinni Gusunəwa u yeni gerua.

Wuri yi ba kua Tirin bansun sō

27

¹ Esekieli u nεε, Tiri, Yinni Gusunə u man səəwa u nεε,

² n nun gəə wuri kuo,

³ n nun sō n nεε, wunə Tiri a wāawa nim wəkun goorə ma a ka bwese dabinu tenkuru mə. Ye Yinni Gusunə u gerua wee. U nεε,

wunə Tiri, a ra raa nεε, a sāawa wuu burə.

⁴ Wunen dam mu wāawa sere nim wəkuə.

Be ba nun bana, ba nun kuawa nge goo nimkuu burə.

⁵ Ma ba wunen wasi kua ka dāa ye ba mə sipere ye ya wee Senirin di.

Ma ba dāa ye ba mə seduru ye ya wee Libanin di sua ba ka wunen beku səretiru kua.

⁶ Ma ba wunen sesenu kua ka Basanin dāa gea ye ba mə seeni.

Ma ba wunen kitantu kua ka dāa ye ba mə buyi

ye ba ka na saa Kitimun di

ma ba nu suunu donnu mani.

⁷ Ma ba beku ni ba koo nun karea kua Egibitiə ka wēe damgii

ba səma doke.

Beku ni, nu sāawa nge wunen gidi bəra.

Ma ba beka ye ya ra wunen kianu wukiri kua ka wēe gaaduragii,

ka maa wēe wunəmgii yi yi wee saa tem bure te ba mə Sipun di.

⁸ Sidonigibu ka Aafadiba ba ra wunen sesenu bwie kpa wunegii be ba yəru bo ba n bu kpare.

⁹ Gebalin nōman sōm kowo be ba sōma ye yē sāa sāa,
bera ba ra wunen wārusu kōre.

Be ba tenkuru mā ka goo nimkusu kpuro,
ba ra yōrewa wunen mi bu wunen kiaru dwe.

¹⁰ Pēesiba ka Ludiba ka Putigibun tii ba raa sāawa
wunen tabu kowobu.

Ba sāawa tabu durōbu ka gem.

Wunen miya ba ra ben terenu ka ben sii furō
kōkōnu bwē

kpa ye kpuro ya n nun bēere doke.

¹¹ Aafadiba ka wunen tiin tabu kowoba ba ra
wunen gbāraru kōsu bu ka sikerena. Tabu kowo
damgibu gaba ba ra maa wunen kuku yenu kōsu.
Wunen gbārarōwa ba ra ben terenu bwē kpa nu n
nun bēere doke.

Tiri ya sāawa wuu bōkō

gēn mi ba ra tenkuru ko

¹² Tiri, wunen arumani bakan sōna Taasisigibu
ba ra tenkuru nē wunen mi. Beya ba ra n ka
kianu naamō wunen yaburō. Niya sii geesu, ka sii
wōkusu, ka sii kpikisu, ka sii pēerum.

¹³ Wunē ka Gerekiba, ka Tubaligibu, ka
Mēsekigibun tii i ra tenkuru koosine. Ba ra ka
nun yobu ka gāa ni ba seka ka sii gandu kiaru
dweeri.

¹⁴ Togaamagibu ba ra maa dumi yi ba ra ka
sōmburu ko ka yi ba ra ka tabu de ka ketekunu
doram nē wunen yaburō.

¹⁵ Wunē ka Dedanigibu ka be ba wāa tem bureru
gia kpuro i ra maa tenkuru koosine. Ba ra nun
wunen dibu kōsie ka suunu donnu ka dāa ye ba mā
ebeni.

16 Wunε maa ka Sirigibu i ra tenkuru koosine. Gāa dabina ba ra nun dweeri kpa bu ka nun kpee gobiginu naawa ni nu sāa nge yaka bekusu, ka beku gaaduraginu, ka beku ni ba sōma dokea, ka beku ni ba kua ka wēe damgii, ka nim wōkun kpee buranu *, ka kpee gobigii ni nu sōri.

17 Wunε ka Yudaba ka Isireliba i ra tenkuru koosine. Ba ra ka nun alikama ye ya wee Minitin di ka pēe bwese bweseka ka tim ka gum ka sere gum sawaram kiaru dweeri.

18 Wunε ka Damasigibu i ra tenkuru koosine wunen arumani bakan sō. Ba ra ka nun tam mē mu wee Hēlubonin di ka wēe kpiki yi ba kua ka yāa sansu kiaru dweeri.

19 Saa Usalin di, Yafanigibu ka Gérékiba ba ra ka kianu ne wunen yaburō. Niya, sisu ka dāa gaa ka sere dāa kiki nubu durorugisu kpa bu ka nun ye kpuro kiaru dweeri.

20 Wunε ka Dedanigibu i ra tenkuru koosine kpa bu nun gaari beka dōre.

21 Wunε ka Daarububa ka Kedaan wirugibu i tenkuru koosinam. Ba ra nun kiaru dweeriwa ka yāa kpemminu ka yāa kinenu ka sere maa bonu.

22 Wunε ka Seban tenkuba ka Ramagibu i ra tenkuru koosine. Ba ra ka turare ye ya gea bo ne wunen yaburō ka kpee gobiginu bwese bweseka ka sere maa wura.

23 Wunε ka Haranigibu ka Kannegibu ka Edénigibu ka Seban tenkuba ka Asirigibu ka Kilimadigibu i ra tenkuru koosine.

24 Yāa gobigina ba ra ka nun kiaru dweeri. Yāa ni ba ra ka ne wunen yaburō niya, yabe gaaduraginu

* **27:16 nim wōkun kpee buran** Ya sāawa yāa piibu gagun kukunu ni ba ra ka burā yānu ko.

ka yabe ni ba səma doke ka beka ye ba səma doke
ka sere maa wɛɛ dəmgii yi ba tara.

Ba Tiri gə̄ sw̃iyamme

25 Taasisin goo nimkusa su ra n wunen kianu səowā.
Ma wunen dukia ka wunen beere ya kpēa nim
wɔkun bera mi gia.

26 Goo təməbu ba ka nun bəsu nim bakam səo.
Adama woo gaga koo na saa sɔɔ yari yerun di
gu nun kəsuku nim wɔku gen suunu sɔɔ.

27 Wunen dukia ka wunen kianu
ka be ba ra wunen sesenu bwie ka be ba ra bu kpare
ka be ba ra wunen wərusu kore ka wunen kia
dərobu
ka wunen tabu kowobu ka sere be kpuro be ba wāā
wunen tii səo

ba koo num nim wɔkun səowā dəmə te a wəruma.

28 Be ba ra nun kpare ba koo kuuki ko
kpa nim wɔkun goonu nu diiri.

29 Be ba wunen sesenu bwiamə ka be ba bu kpare,
be kpuro ba koo sarawa wunen min di bu na tem
dirao.

30 Ba koo nəagiru sua
bu nun wuri kɔsi koosi
kpa bu tii tua wisi winɔ
bu bindi torom səo nuku sankiranun sɔ.

31 Ba koo ben winu kəni wunen sɔ,
kpa bu saakiba dewe

bu nun gə̄ sw̃iya nuku sankiranun sɔ.

32 Ben nuku sankira ni səo,
ba koo nun womu koosi bu nɛɛ,
wunɛ Tiri, a n̄ ka wuu gagu weene.

Wee a kam kua nim wɔkun suunu səo.

33 Sanam me a wunen tenkuru mə tən dabira a ra
diisie.

Wunen dukia ka wunen kianun kpāarun sō,
a dera sinamba kua dukiagibu.

34 Adama a kōsikira a wōri nim wōkun sōowō
ma wunen ka wunen kianu ka wunen tōn dabi te
kpuro i nim diira.

35 Be ba wāa tem burenu sō ba nuki sankire wunen
sō.

Ma ben sinambu ba bērum soore ba wuswaa
burisine.

36 Tem tukum tenku be ba koo sara mi, biti koo bu
mwa
kpa bu nun wia koosi.

Domi a kam kua.

A ñ kaa n maa wāa sere ka baadomma.

Gari yi ba gerua

Tirin sunon sō

28

1 Yinni Gusunō u gerua u nēe,

2 tōnun bii, a Tirin suno sōowō a nēe, ameniwa
nē, Yinni Gusunō na gerumō. Na nēe, wee u tii sua
sere u gerumō u mō, wiya u sāa Gusunō. Ma u sō
Gusunōn sīna kitāru wōllō nim wōkun suunu sōo.
Adama u n yē ma u sāawa tōnu, n ñ mō Gusunō,
baa me u tamāa win bwisikunu sāawa teenu ka nē
Gusunōginu.

3 U tamāa u Danieli bwisi kere ma asiri gaa kun
nūn berue.

4 Win yēru ka win bwisin sō u tii kua dukiagii. U
wura ka sii geesu yibia win arumanin beru yero.

5 Win bwisi bēkē ka win tenkurun sō, win dukia
ya kuura. Ma u tii sua dukia yen sō.

6 Yen sōna nē, Yinni Gusunō na nēe, yēn sō u tamāa
win bwisikunu nu sāawa teenu ka neginu,

⁷ yen sõna kon nùn tɔn tukobu kparema be ba nuki sosum bwesenu kpuro kere. Ba koo nùn takobi səkiri bwisi bæké yin sõ kpa bu win bɛere ye disi doke.

⁸ Ba koo nùn surewa gɔribun wāa yerø, kpa u gbi nim wékun suunu sɔɔ nge wi ba səkura.

⁹ Saa ye sɔɔ, bà n nùn goobu (200) na, u koo kpí u maa nee, u sääawa Gusunø? Aawo, u ko n sääawa tɔnu, n n mɔ Gusunø, wi u nùn goomøn nɔmaø.

¹⁰ U koo gbiwa nge wi u kun Gusunø yë. Tɔn tukoba ba koo nùn go. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

¹¹ Yinni Gusunø u maa nee,

¹² tɔnun bii, a maa gɔɔ sw̄liyø Tirin sunøn sõ. A nùn sɔɔwø a nee, ameniwa ne, Yinni Gusunø na gerumo. Na nee, wee u raa sää wi u yibøn ȳireru bwisi sɔɔ ka buram sɔɔ.

¹³ U raa wāawa Edénio, Yinni Gusunøn gbaarø. Ma ba nùn kpée gobigii bwese bweseka dokeye ni nu nɔni swāaru mɔ ka dəm buuru ka digi ka wuru beku ka swāaru ka boogu ka swāaru ka sere maa wuru beku ka wura. Ma ba nùn gāasu ka guunu soowamme ni ba ka wura. Ma ba nùn gāasu ka guunu soowamme ni ba sɔɔru kua win marubun fɔrun sõ.

¹⁴ U raa sääawa nge wɔllun kɔso ma u kasa dərie. Ma na dera u wāa nən guu dəerarø u s̄limø kpée ni nu ballimøn wɔllø.

¹⁵ Saa min di ba nùn taka kua, win daa ya wāwa sere n ka girari tɔɔ te ba daa kɔsa gaa wa wi sɔɔ.

¹⁶ Win tenkurun kpāaru ta dera u bəbunu ka keeta wɔri. Yen sõ, kon nùn sura saa nən guu dəera ten min di, wi, wi u sää nge wɔllun kɔso mi. Kon de u doona saa kpée ni nu ballimø min suunu sɔɔn di.

17 U tii sua win buram sõ ma u win bwisi ka win bεεrε ye kpuro sanka. Yen sõ, kon nùn kõ temo kpa sinam be ba tie bu nùn ka.

18 Win durum kpāaru ka win keeta ye u mò tenkuru səən sõ, u win wuun sāa yenu disi doke. Yen sõ, kon de dõõ u se win tiin min di kpa u nùn gəsia torom tən be ba nùn meeran nəni biru.

19 Saa ye səə, bwese ni nu nùn yẽ kpuro nu koo biti kowa, domi u koo kam ko. U ñ ko n maa wāā sere ka baadommaw.

Gari yi ba gerua Sidonin sõ

20 Yinni Gusunə u Esekieli sõəwa u nεε,

21 tənun bii, a meerio Sidonin bera gia kpa a ye gerusi.

22 A nεε, ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na nεε, wee kon ye wəri. Kon ye nen dam sõəsi kpa bu man bεεrε wẽ yen suunu səə. Nà n ye siri, ma na ye sõəsi ma na sāawa Dəero, saa yera ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

23 Kon de baranu nu ye wəri. Kon de bu təmbu go yen swεε səə. Təmba koo wəruku bu gbisuku taa bi ba koo ye wərima beri berikan din sõ. Saa ye səəra ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

Isireliba

ba ko n wāā bəri yεndu səə

24 Bwese ni nu Isireliba sikerene nu bu gəma nu ñ ko n maa sāa nge sāku ni nu bu meera mò nu gēekumə. Saa yera ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

25 Ameniwa ne, Yinni Gusunə na maa gerua. Na nεε, sanam me kon Isireliba mennama bwese tukunun suunu səən di mi ba yarine, kon sõəsi bwese tuku nin nəni biru ma na sāawa Dəero. Saa ye səəra

Isireliba ba koo da bu sin a ben tem o m e na ben baqba Yakabu w e.

²⁶ Ba koo sin a bori yendu s o. Ba koo dia bani kpa bu resemba duure. Ba ko n w a a bori yendu s o domi kon be ba ka bu sikerene ba bu gema siri n seeyasia. Saa ye s o r a ba koo gia ma nena na s a a Gusun o ben Yinni.

Gariyi ba gerua Egibitin s o

29

¹ Isireliban yorun w o w o kurusen suru w o kurusen s o w o kura yiruse s o r a Yinni Gusun o u Esekieli s o wa u n e e,

² t o n u n b i i , a w u n e n w u s w a a k i s i o E g i b i t i s u n o n m i g i a k p a a w i , k a w i n t e m g i b u k p u r o s o

³ a n e e , a m e n i w a n e , Yinni Gusun o n a g e r u a . N a n e e , w e e k o n n u n w o r i m a w i , w i u s a a n g e k a r a k u g e g a n a n u m m o g a k p i d a a t e b a m o Nilu o . M a u g e r u m o u m o , d a a t e , t a s a a w a w i g i r u d o m i w i y a u t u k u a .

⁴ K o n k o k o n u s o r e w i n b a a s a b u r o s u s o k p a n d e d a a t e n s w e e y i n s o r e s o r e w i n k o k o w o r u k i s o . K p a n n u n g a w a n y a r a d a a t e n m i n d i k a s w e e y i s a n n u .

⁵ K p a n n u n s u a n k o g b a b u r o k a s w e e y i k p u r o . U k o o w o r i w a y a k a s o . G o o k u n n u n s e e y a m o , g o o k u n m a a n u n d o b a m o . G b e e k u y e e k a g u n o s a s u k o o w i n g o r u d i .

⁶ Saa ye s o r a E g i b i t i g i b u k p u r o b a k o o g i a m a n e n a n a s a a Yinni Gusun o .

Domi somi te u Isireliba kua ta s a a w a n g e k a b a r u , t a n d a m m o .

⁷ Ba n u n t a s i s i m a u b o o r a b e n n o m a o u b e n s e n u m e e r a k u a m a u d e r a b a s u b a .

8 Yen sõ, wee ye nε, Yinni Gusunø na gerumø. Na nεε, kon de bu nùn wørima ka takobi kpa n de bu win tømbu ka yee kpuro go.

9 Egibitin tem mu koo ko bansu kpa bu gia ma nεna na sãa Yinni Gusunø.

Domi yen sunø u nεε, wiya u daa te ba mò Nilu mø. Wiya u maa be tu kua.

10 Yen sõ, kon wi ka win daa te wørima. Kpa win tem mu ko bansu sãa Migidolin di n ka da Asuanø ka Etiopin tem nøa burø yeno.

11 Tønu kun maa sarø mi, meya yaa gaa kun maa sarø mi. Ya koo kowa wðø weeru goo kun maa wðaa mi.

12 Wðø weerun baa søø, kon de Egibitin tem ka yen wusu su ko bansu n kere bansu kpuro. Kon bu yarinasia n de ba n wðaa bwese tukunun suunu søø.

13 Ameniwa nε, Yinni Gusunø na maa gerua. Na nεε, wðø wee ten biru, kon Egibitigibu mènnama bwese tukunun suunu søøn di mi ba yarie.

14 Be, Egibitigii be ba raa yoru dimø kon ka bu wurama ben temø bera mi ba mò Paturøsi. Miya ba koo bandu swñi te ta ñ dam mø.

15 Ta ko n sãawa ban te ta piiburu bo kpa ta kun dam mø bwese ni nu tie søø. Kon tu kawawa kpa tu ku raa ka bwese ni nu tie taare.

16 Isireliba ba ñ maa tu naane mò. Ba ñ maa døø ten mi, bu somiru kana ye ya ko n sãa ben durum. Saa ye søø, ba koo gia ma nεna na Yinni Gusunø.

Nebukanøsaa u koo Egibiti

tabu wøri u mwa

17 Isireliban yorun wɔ̄ yenda nɔ̄bu ka yirusen suru gbiikoon tɔ̄ gbiikiru sɔ̄ra Yinni Gusunɔ u nεε,

18 tɔnun bii, wee Nebukanesa Babilonin sina boko u dera win tabu kowobu ba sɔ̄m sɛsɔ̄ginu kua bu ka Tiri kamia. Adama win tabu kowo be kpuro ba wii kpaki kua ma ben senu potikira. Ka mε, Babilonin sina bokon tii ka win tabu kowo be, ba ñ arufaanī gaa wa sɔ̄mbu te sɔ̄o, te ba kua.

19 Yen sɔ̄na ne, Yinni Gusunɔ na nεε, kon Babilonin sina boko Egibitin dukia kpuro wẽ. U koo ben yānu gura kpa nu n sāa win tabu kowobun kɔ̄siaru.

20 Kon nùn Egibiti wẽwa ya n sāa win sɔ̄mbu te u kuān kɔ̄siaru. Domi nena, wi ka win sɔ̄m kowobu ba sɔ̄mburu kua.

21 Yen tɔ̄ te, kon Isireliba dam kẽ kpa n maa wunε tɔnun biin nɔ̄ wukia a ka bu gari ko kpa bu gia ma nena na sāa Yinni Gusunɔ.

Yinni Gusunɔ

u koo Egibiti seeyasia

30

1 Yinni Gusunɔ u nεε,

2 tɔnun bii, a Eglibitigibu gerusio kpa a bu sɔ̄ a nεε, ameniwa ne, Yinni Gusunɔ na gerua. Na nεε, wee tɔ̄ kɔ̄sura wee. Bu weeweenu koowo.

3 Tɔ̄ te, ta sisi tè sɔ̄o ne, Yinni Gusunɔ kon bu wɔri. Wee ta mam turuku kua. Ta ko n sāawa yam wɔ̄kuru.

4 Tabu koo na Egibiti kpa bu tɔ̄n dabiru go mi, bu ben dukia gura kpa tem mε, mu ko bɔ̄nsu, kpa nuku sankira bakanu nu n wāa Etiopiø.

5 Etiopigibu ka Putigibu ka Ludiba ka Daarububa kpuro ka Libigibu ka sere maa nен təmbu Isireli be ba ka bu nəə tia sāa ba koo wəruku bu gbisuku taa bi səə.

6 Ne, Yinni Gusunə na maa gerua na nεε, be ba ka Egibitigibu yinamə mi, ba koo bu go tabu səə saa Migidolin di n ka girari Asuanio kpa dam mε Egibitigibu ba raa ka tii sue mi, mu kpe. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

7 Ben tem mε, mu koo ko bansu n kere tem mε n tie handunia səə. Ben wusu su koo kowa bansu mam mam n kere wuu si su tie.

8 Nà n Egibitigibu dəə səkuma ma na dera be ba ka bu yinamə min dam mu kpa, saa ye səora ba koo già ma nena na sāa Yinni Gusunə.

9 Yen təə te səə, kon səməbu gəri goo nimkusu səə bu Etiopigii be ba raa wāa bəri yendu səə nandasia kpa bu bərum soora Egibitigibun wahalan təə te səə, te ta sisi.

10 Ne, Yinni Gusunə na nεε, kon sinə boko Nebukanəsaa dendi n ka Egibitin tən dabi te kpuro kpeerasia.

11 Wi, ka win tabu kowo wənwəndu sarirugii be, ba koo na bu tem mε wəri bu kpeerasia. Ba koo Egibitigibu go ka takobi kpa gonu nu yibu tem mε kpuro səə.

12 Kon de daa te ba mə Nilun keri yi gbera kpa n Egibitin tem tən kəsobu nəmu bəria. Tən tukobu ba koo na bu ye kpuro kam koosia. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

13 Ne, Yinni Gusunə na maa gerua na nεε, kon Nəfun bū turanun bwāarokunu kpuro kəsuku. Goo kun maa bandu dimə Egibitiə. Kon dewa tem

me, mu berum duura.

¹⁴ Kon Paturəsi kpeerasia kpa n Soani dɔ̄o meni kpa n maa Tebesi siri.

¹⁵ Kon ka Sini məru ko ye, ye ya sāa nge Egibitigibun gbāra bakaru kpa n Tebesin tən dabi dabi te go.

¹⁶ Kon Egibiti dɔ̄o səku kpa Sini yu burisina. Ba koo Tebesin gbāraru kora kpa yibereba bu Nəfu kamia sɔ̄o səo gbāara.

¹⁷ Ba koo Onin aluwaasiba ka Pibesetigibu go ka takobi. Wuu si kpuron təmba ba koo yoru mwa.

¹⁸ Nà n Egibitigibun dam bua me ba mə ba ka təmbu yoru diisie, ma dam me ba raa ka tii sue mi, mu nəru kua, yam mu koo tīra Tapanesiə kpa bu yen təmbu yoru mwəeri.

¹⁹ Kon Egibitigibu siri kpa bu gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

Babilonin sina boko

u sāawa Gusunən denditia

²⁰ Isirelibən yorun wɔ̄o wəkura tiəsen suru gbiikoon sɔ̄o nəeba yiruse səora Yinni Gusunə u gerua u nee,

²¹ tənun bii, na Egibitin sunən gāseru bua. Wee, ba ñ wa wi u koo nùn bəkia. Domi ba ñ win meera ye bəkue u sere nee, u koo kpī u takobi nəne.

²² Wee na Egibitin sunə wi wərim wee. Kon win gāsenu kpuro bəəku te ta gea sāa ka te ta ñ gea sāa. Kon de takobi yu wəruma win nəman di.

²³ Kon Egibitigibu yarinasia bu da bwese tukunun suunu səo. Kon de bu da tem baamere səo.

²⁴ Kon Babilonin sina boko dam wē kpa n nùn nen takobi nəmu bəria. Adama kon Egibitin sunən

găseru bua kpa u weeweenu ko Babilonin sina bokon wuswaaø nge u gao dœø.

²⁵ Kon Babilonin sina boko ðam wë kpa Egibitin sina bokogim mu kpe. Nà n nen takobi Babilonin sina boko nœmu beria, ma u ka ye Egibitigibu wori, saa ye sœra ba koo gia ma nena na sãa Yinni Gusunœ.

²⁶ Kon Egibitigibu yarinasia bu da bwesenu kpuro sœø. Kon ðewa bu da tem baamere sœø. Saa ye sœra ba koo gia ma nena na sãa Yinni Gusunœ.

*Egibitin sina boko u sãawa
nge dãa ye ba mò seduru*

31

¹ Isireliban yorun wœø wœkura tiasen suru itasen tœø gbiikiru sœra Yinni Gusunœ u nee,

² tœnun bii, a Egibitin sunœ ka win tœn dabi dabi te sœwœ a nee,
wara ka nùn weenœ win kpäaru sœø.

³ Wee u sãawa nge Libanin dãa ye ba mò seduru.
Yen kãasi yi wã
ma yen wurusu kubenu sãa.

Ma ya gunu ya guru winu girari.

⁴ Gura ya ye kpëasia.
Nim me mu dua tem sœø mu dera ya gunia.
Nim me kpuro mu kokumœwa mi yen gbini yi wãa.
Min diya mu kokumœ mu ðaamœ dãa ni nu tien mi.

⁵ Yen sœna ya kpëa ya dãnu kpuro gunum kera.
Yen kãasi yi dabia ma yi teria.
Domi ya nim waamœ too.

⁶ Gunœsu na su sin sokunu kua yen kãasio.
Ma gbeeku yee na yi maruramœ yen kœkorœ.

Ma bwese dabira na ta sō yen saarō.

⁷ Ya sāawa dāa buraru
ma ya gunu ya kāasi dēu.
Domi yen nuwi yi duawā sere tem sōowā mi nim
mu kpā.

⁸ Baa nε, Gusunən dāa gbaa te ba mò Edeni sōo,
seduru gaa sari ye ya ka ye weene.

Mεya dāa ye ba maa mò siperε yen gaa sari ye ya
kāasi bureε mō nge ye.

Dāa wuru bakasu gasu maa sari si su ka yegisu
weene.

Dāru garu sari te ta ka ye buram nε.

⁹ Kāasi bureya na ye wē sere dāa ni nu wāa nε,
Gusunən dāa gbaa te ba mò Edeniō nu nisinu
seewa.

Egibitin sunə u koo bəəra

nge dāa ye ba mò seduru

¹⁰ Wee ye nε, Yinni Gusunə na gerua. Na nεε,
seduru ye, ya kpēa ya guru winu girari. Ma ya tii
sua.

¹¹ Yen sōna kon ye gira kpā n ye sina boko wi u
sinambu kpuro dam kere nəmu bəria kpā u ye kua
nge me yen torara nε.

¹² Tən tuko be ba nuku kōsuru bo ba koo ye kī bu
sura bu kō. Kpa yen kāasi yi wəri guunu ka wəwi sōo
kpā yi bəokira tem mε kpuron wəwi sōo. Kpa tən be
ba raa wāa yen saarō bu yarina bu ye deri.

¹³ Yen bīirun wəlləwa gunəsu su koo na su sina.
Kpa gbeeku yεε yi yin wāa yero ko yen kəkərō.

¹⁴ Yeni ya koo koorawa kpā dāa ni nu nim waamə
nu ku raa ka gunia nu guru winu girari nu sere tii
sua nin gunum sō. Domi dānu ka təmbu kpuro ba
koo gbiwā bu da bu gəribu deema.

15 Wee ye nε, Yinni Gusunø na gerumø. Na nεε, døma te seduru ye, ya koo du gøribun wāa yero, kon de taka koora ye ya wāa yam mi kpuro yu gøø wooru sina. Kon nim yørasia yen sõ, kpa n de daanu nu kokubu yøra. Kon maa de yam mu tøra Libaniø, kpa n dānu gberasia yakasø.

16 Sanam me kon de seduru ye, yu wøruma yu da gøriø ka tøn be ba døø mi sannu, be ba koo yen wørumaan damu nø ba koo diiri børum sõ. Gbaa te ba mè Edénin dāa ni nu buram bo ka ni nu gea sãa ni kpuro ni nu gesi nim waamø Libaniø nu ko n nuku dobu møwa sere tem søawø.

17 Nin tii nu koo sara nu da gøribun wāa yero nu bu deema be ba go ka takobi. Ba raa sãawa yen dam ma ba wāa yen saarø tømbun suunu søø.

18 Edénin gbaa te søø, dāa gaa kun ka Egibitin sina boko ne buram søø ka kpãaru søø. Ka me, ba koo nùn surewa gøribun wāa yero tem søø søawø ka dāa ni nu wāa Edéni mi sannu kpa u n kpí ka be ba go tabu søø ka takobi, be ba nø Gusunø yëñ suunu søø. Yeniwa ya koo Egibitin sina boko ka win tøn dabi te kpuro deema. Nε, Yinni Gusunøwa na yeni kpuro gerua.

Ba koo Egibitigibu

ka ben sina boko gøø swñiya

32

1 Isireliban yorun wøø wøkura yirusen suru wøkura yirusen tøø gbiikiru søøra Yinni Gusunø u nεε,

2 tønun bii, a gøø swñiya Egibitin sunøn sõ. A nùn søøwø a nεε,

wee u sāawa nge gbee sunə kpəmbu bwesenun suunu səo.

Ma u maa sāa nge karaku nim wōku səo.

U ra tii kpare daa ten nim səo

kpa u ten nim buri ka naasu

kpa ten kurenu nu soona.

³ Yen sə, ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerumə. Na nəε, kon nùn nən yāakororu surema sanam me tən dabinu nu menne kpa bu nùn gawa bu yarama.

⁴ Kon nùn yarawa kasəo kpa n nùn kō yakasə. Kon dewa gunəsu su na su sina win wəllə kpa gbeeku yee yi nùn di.

⁵ Kon win yaa yariwa guunu wəllə kpa n ye ya tie taasi wəwi səo.

⁶ Kon de win yəm mu n yari tem mè səo u wāa sere ka guunə kpa yəm mu n yiba men wəwi səo.

⁷ Sanam me u koo gbi, kon de wəllu tu tīra. Kon kperin yam bururam go kpa guru wiru tu səo wukiri, kpa suru u ku maa yam bururasia.

⁸ Kon wəllun fitilanu kpuro go win sə. Kpa n de yam mu tīra win tem səo. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

⁹ Kon de bwese dabinu nu biti soora nù n win kpeerabun labaari nau, baa ka tem me u n yē.

¹⁰ Kon de bwese ni, nu n biti soore win sə. Kpa nin sinambu ba n diirimə berum sə sanam me kon nən takobi fīa ben wuswaa. Sanam me u koo kpeera mi, ba ko n diiriməwa saa kpuro səo, ben baawure u n ka win wāaru nande.

¹¹ Domi ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerumə. Na nəε, Babilonin sina bokon tabu kowobu ba koo nùn wəri ka takobi.

12 Kon nùn tabu kowo dàmgìbu be bá nuku kòsùru bo suremá bu win tòn dabi te go. Kpá Egibitin tii suabu bu kpe.

13 Kon win yaa sabenu go nim bakam bákuə kpá tòmbu n̄ kun m̄e yaa sabenun naasu su ku maa nim m̄e buri.

14 Kon de mu kpunawa kpá mu n kokumə nge gum yarum. Ne, Yinni Gusunəwá na yeni gerua.

15 Nà n dera Egibiti ya kua bansu ma na yen dukia gura mam mam, na yen tòmbu kam koosia, saa ye sɔ̄ra ba koo già ma n̄ena na sãa Yinni Gusunə,

16 Womu geniwa bwesenu kpuron tòn kuròbu bá koo ko Egibiti ka yen tòn dabi ten sõ. Ne, Yinni Gusunəwá na yeni gerua.

Ba koo bwese ni ba kamia

gəə sw̄iyya

17 Isireliban yorun wṍ wəkura yirusen suru wəkura yirusen sṍ wəkura nəəbuse sṍ, Yinni Gusunə u n̄ee,

18 tənun bii, a gəə wuri koowo Egibitigibun sõ kpá a de wunen gəə wuri yi, yi bu sure sere tem səəwə gəribun wāā yero be ka bwese ni nu dám mən tòmbu.

19 A bu səəwə a n̄ee, ba tamaa ba gabu bəərə kerewa? Aawo! Ba koo dawa gəribun wāā yero ba n kpí mi sannu ka be bá kun Gusunə yē.

20 Ba koo wərukuwa bu kpuna ka be bá go tabu səə sannu. Wee, bá takobi womá kararun di bu ka be kpuro go.

21 Tabu durə dàmgii be bá wāā gəribun wāā yero ka be, Egibitigibun somiə be bá gú, bá koo nəəgiru sua bu bu dám koosia bu n̄ee, be wee bá sarama

be, be ba ñ Gusunø yë. Wee ba kpí. Ba bu gowa ka takobi.

²² Meyä Asirin sina boko ka win tøn dabinu ba kpí ma ben sika ya nùn sikerene. Be kpurowa ba gu tabu sœo.

²³ Siki ni, nu wääawa sere tem sœo sœowæ, ma nu ka ben sina bokogiru sikerene. Tabu sœora ba be kpuro go be, be ba raa nasie.

²⁴ Meyä maa Elamun sina boko ka win tabu kowobu ba kpí. Ma win tabu kowobun sikinu wigiru sikerene. Be kpurowa ba go tabu sœo be, be tømba raa nasie. Ba ñ Gusunø yë. Wee ba wää sikaø sere tem sœowæ. Ba sekuru sœowa gørribun wää yeru mi.

²⁵ Elamun sina boko ka win tabu kowobu ba kpí ka be ba go tabu sœo. Win tabu kowobun sika ya wigiru sikerene. Be, be ba ñ Gusunø yë ba gu tabu gberø. Beya tømba raa nasie. Be wee të ba kpí ba sekuru sœowa ka be ba gu taa bii sœo.

²⁶ Meseki ka Tubali ba kpí ka ben tabu kowobu kpuro. Ma tabu kowo ben sika begia sikerene. Be, be ba ñ Gusunø yë mi, ba guwa tabu sœo. Beya tømba raa nasie.

²⁷ Be, be ba ñ Gusunø yë mi, ba ñ ka bu yellun tabu durø damgibu menne ba sikua. Ba duawa gørribun wää yerø ka ben tabu yänü ba kpuna ben toranun sœo, ma ben takobiba ba kua ben leferi. N deema beya tømbu ba raa nasie.

²⁸ Nge meya Egibitigibu ba koo maa gbisuku kpa bu bu sike tøn be ba ñ Gusunø yën suunu sœo be, be ba go tabu gberø.

²⁹ Edømuba ka ben sina asakpøbu ben tii ba wää gørribun wää yeru mi. Baa me ba wørugoru mo, ba

bu gowa. Wee ba bu sikua ka be ba ñ Gusunø yë sanñu.

³⁰ Sõo yësan nõm geu gian sinambu ka sere Sidonigibu ba sara ba da gòribun wãa yero. Wee tõn be, ba wãa sekuru sõo baa me ba raa bu nasie ben wòrugorun sõ. Adama të, ba da ba kpí ka be ba go tabu sõo sannu be, be ba ñ Gusunø yë mi. Ba sekuru sõowá gòribun wãa yero mi.

³¹ Egibitin sina boko u koo bu wa kpa win laakari yu kpuna win tõn dabi ten sõ ka win tabu kowobun sõ be ba go tabu sõo. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

³² Na dera tõmbu ba ra n bërum soore Egibitin sina boko win sõ. Adama të, wi ka win tabu kowo be ba gu tabu sõo, ba koo bu sikewa be ba ñ Gusunø yëni suunu sõo. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

33

Yinni Gusunø u Esekieli kua

*Isireliban kirø kowo
(Imaa meerio 3:16-21)*

¹ Yinni Gusunø u Esekieli sõowá u neε,

² wune tõnun bii, a wunegibu Isireliba sõowá a neε, tabu bù n wãa ben tem sõo, ba ra gbamgba sowo gosiwa.

³ Saa ye sõo, gbamgba sowo wi, ù n yibereba wa kpa u gbamgba so u ka wigibu nõasia.

⁴ Wi u gbamgba ye nua, ma u ye atafiru kua, yibere ù n nùn samba kua u go, saa ye sõo, win yem mu koo wòriwa win tii sõo.

⁵ U koo gbiwa yèn sõ u gbamgba ye atafiru kua. U kun daa ye atafiru kue, u koo raa win wãaru wòra.

6 Su nεε, gbamgba sowo wi, u yibereba waamə ba wee, ma u ñ gbamgba so u ka wigibu nəəsia. Saa ye səə, bà n goo samba kua ba mwa ba go, u koo gbiwa win durum səə. Adama gbamgba sowo win taarewa. Wiya ba koo wi ba go min yem bikia.

7 Tənun bii, wuna na gəsa nge gbamgba sowo Isireliban suunu səə a ka bu kirə ko. A de a nən gari ka nən kirəba swaa daki kpa a bu ye nəəsia.

8 Nà n tē nεε, tən kəso goo u koo gbi, ma a ñ nùn kirə kue u ka win daa kəsa ye deri, u koo gbiwa win durum səə kpa n nun win yem bikia.

9 Adama à n nùn kirə kua u ka win daa kəsa deri, ma u yina u ye deri, yero u koo gbiwa win durum səə. Kpa wunə a wunen wāaru wəra.

Wi u win daa kəsa deri,

u koo wāaru wa

10 Yinni Gusunə u Esekieli səəwə u nεε, tənun bii, a Isireliba yeni səəwə a nεε, wee ba ra gere bu nεε, ben torənu ka ben durum ya bu wāasi. Yen səna ba nəni səore. Aməna ba koo ka kpī ba n wāa.

11 Adama a bu wisio a nεε, ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na nεε, sere ka nən wāaru, na ñ tən kəson gəə kī. Na kīwa u gəru gəsia kpa u wa u n wāa. Yen sə, be, Isireliba bu gəru gəsio. Mban səna ba koo tii go.

12 Tənun bii, a maa wunegibu səəwə a nεε, gemgii ù n kəsa mə, win gea ye u raa kua ya ñ win wāaru wəramə. Tən kəso ù n maa win daa kəsa deri u gea mə, win yellun daa kəsa ye, ya ñ derimə u kam ko. Yen səna gemgii ù n kəsa mə, win yellun daa ya ñ win wāaru wəramə.

13 Nà n gemgii sõowá na née, u ko n wãaru mò win daa gean sõ, ma u tamaa win daa gea ye, ya tura, ma u seewa u daa kõsa wõri, u n yẽ ma kon win yellun daa gea ye duariwa. Kpa u gbi win daa kõsan sõ.

14 Nà n maa tõn kõso sõowá na née, u koo gbi, ma u gõru gësia u win daa kõsa deri, ma u gea mò u gem swíi,

15 ma u tõruba ye u raa goo mwaari ka sere maa gãa ni u raa gbena wesia, ma u nen woodaba mem nõowamme be ba wãaru wëemõ, u ñ gbimõ. U ko n wãawa ka gem, domi u gea mò.

16 Kon win toranu kpuro duariwa kpa u n wãa domi u gea mò.

17 Tõnun bii, wunegiba née, nen gere ye, ya ñ sãa dee dee. Adama bera ba saká saramõ.

18 Gemgii ù n win daa gea deri, ma u kõsa mò, u koo gbiwa kõsa yen sõ.

19 Tõn kõso ù n maa win daa kõsa deri, ma u gea mò, u ko n wãawa yen sõ.

20 Be, Isireliba ba née, nen gari yi, yi ñ sãa dee dee. Ba n yẽ ma kon baawure siriwa nge me win daa ya née.

Ba koo Isireliban tem

kam koosia

21 Sanam me Isireliba ba wãa yoru sõo, ten wõõ wákura yirusen suru wákurusen sõo nõabuse sõo, yera goo u kisirama Yerusalemun di. Ma u na Esekielin mi u née, ba Yerusalemu mwa.

22 N deema yoká durõ wi, u sere tunuma, Yinni Gusunõ u Esekieli win dam wẽ, ma win yara kusiara. Ye durõ wi, u na sisiru bururu win mi, yera u ka nùn gari kua.

23 Yinni Gusunõ u Esekieli sõowá u née,

24 tənun bii, wee ye tən be ba tiara Yerusaləmun
bansə ba gerumə. Ba mò, Aburahamu u wāawa wi
turo. Ka mε, u tem mε mwa. Kaa sere gere bəsə be
sa dabi, ma ba sun tem mε wε?

25 Yen sõ, a bu sõawõ a nεε, wee ye nε, Yinni Gusunõ na bu sõamõ. Na nεε, ba yaa temmõ ka yen yem sannu. Ba bũnu sãamõ, ma ba tõmbu goomõ. Yera ba tamaa tem mε, mu ko n sãa begim?

26 Ben tabu yāna ba ra n naane sāa. Ba ra n daa kōsa mōwa, baawure u ka win winsim kurō kpunamo. Yera ba tamāa tem mē, mu ko n sāa begim?

27 A maa bu sɔ̄wɔ̄ a nεε, ameniwa nε, Yinni Gusuno na gerua. Na nεε, sere ka nen wāaru, be ba wāa bansu sɔ̄ mi, ba koo bu gowa ka takobi. Be ba wāa yakasu sɔ̄, gbeeku yεεya yi koo bu tem. Be ba maa kukua gbāra damginu sɔ̄ ka kpee baaba sɔ̄, barara ta koo bu go.

²⁸ Kon tem mε gøsia bansu. Men dam mu koo kpe
mèn sõ ba tii sue. Ba koo men guunu deri. Goo kun
maa sarɔ mi.

29 Nà n tem mε bansu koosia mam mam n ka be,
Isireliba seeyasia ben daa kɔsan sɔ, saa ye sɔɔra ba
koo qia ma nena na sãa Yinni Gusunɔ.

³⁰ Tənun bii, wunegibu Isireliba ba wunen faagi mò ganin bəkuə ka dii kənnəsə. Baawure u win winsim səəmə u mò, a na su da su Yinni Gusunən qari nə.

³¹ Ma ba naamə dabi dabinu ba nun swaa daki. Adama ba ñ mè ye a bu sɔɔmə. Ba wunen gari yaakoru sãa ma ba ben tii tiin arufaani naa gire.

³² Wee a sāawa nge ben barə wi u dəkəru do. A maa
bara soberu yē. Ba ra wunən kirəba swaa daki kpa

ba kun be mɛm nɔɔwɛ.

³³ Adama ye a bu sɔɔwa mi kpuro yà n koora, ba koo
gia ma nen sɔmɔ u wāa ben suunu sɔɔ.

Yinni Gusuno u Isireliban

kparobu gerusimɔ

34

¹ Yinni Gusuno u Esekieli sɔɔwa u neε,

² wunɛ tənun bii, a Isireliban kparobu gerusio. A
bu nen kirɔba sɔɔwɔ. Wee ye na bu sɔɔmɔ. Na neε,
be, Isireliban kparobu, ba kuawa bɔrurobu. Domi
ben tiin gariya ba mɔ. Ba ñ yāa gɔɔ nɔɔrimɔ.

³ Wee ba yāa ni nu gum mɔ goomɔ ba temmɔ ma
ba nin bom nɔrumɔ. Adama ba ñ nu kparamɔ.

⁴ Ba ñ ni nu kpanamɔ somi. Ba ñ ni nu barɔ nɔɔri.
Ba ñ ni nu meera wan bosu tim doke. Ba ñ ni nu
geramɔ sure swaa gea sɔɔ. Meyə ba ñ ni nu kɔɔra
kasu. Adama ba nu dam dɔremɔwa.

⁵ Ma nu yarina domi nu ñ kparo mɔ. Nu kua
gbeeku yεen dīanu.

⁶ Ma nu sirene guunu ka gungunu wɔllɔ nu yarinɛ
tem kpuro sɔɔ. Goo kun nin bwisikunu kue u sere
mam nu kasum da.

⁷ Yen sɔɔ, be, Isireliban kparobu bu swaa dakio bu
nɔ ye na bu sɔɔmɔ.

⁸ Ne, Yinni Gusuno, sere ka nen wāaru, na wa ma
ba nen yāanu wɔri ba goomo. Ma nu kua gbeeku
yεen dīanu yèn sɔɔ nin kparoba kun nin bwisikunu
kue bu nu nɔɔri. Ma ba sere ben tii nɔɔrimɔ.

⁹ Yen sɔɔ, bu swaa dakio bu nɔ ye na bu sɔɔmɔ.

¹⁰ Ne, Yinni Gusuno, na bu seesimɔ. Ba ñ ko n
maa sāa nen yāanun kparobu bu sere nin arufaani

di. Kon nu wəra ben nəman di, kpa nu kun maa sāa ben dīanu.

Yinni Gusunə u ko n sāa

win yāanun kparo

¹¹ Wee ye nε, Yinni Gusunə na gerumə saa tēn di. Na nεe, nən tiiwa kon nən yāanu mənna n nu nəori.

¹² Kon nu mənnawa nge mε yāa kparo u ra win yāanu mənne nū n yarina. Təə te nu yarina ta sāawa yam wōku bakaru. Kon da n nu kasuwa baama mi nu yarine.

¹³ Kon nu yarama tem tukum di. Kpa n nu mənna n ka na nin temə Isirelio. Kon nu kpara guunə ka wōwi səo ka sere mi təmba wāa kpuro.

¹⁴ Kon ka nu da kpara yee geeru səo. Kpa nu di nu wēra. Nu koo yə Isireliban guunə kpa nu yaka geesu wa nu di.

¹⁵ Nən tiiwa kon nu kpara kpa n de nu wēra. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

¹⁶ Kon ni nu kōra kasuma n ka na. Kpa n ni nu məera wan bosu tim doke. Kpa n maa ni nu barə nəori nu dam ko. Adama kon ni nu bəoru go. Nən tiiwa kon nən yāanu kpara gem səo.

Gusunə

u win təmbu somiru wee

¹⁷ Wee ye nε, Yinni Gusunə na Isireliba be ba sāa nge yāanu səəmə. Na nεe, kon nin geenu ka kōsunu wunana. Kon yāanu ka bonu wunana.

¹⁸ Domi yaka gee si nin ganu di su nu tura sere nu si nu n̄ di taakumə. Nu nim gem nəra n nu tura mə nu mε mu tie taaka nu burisi.

¹⁹ Yaka si nu taaka mi, siya nən yāa ni nu tie nu dimə. Nim mε nu maa burisi mi, meyə nu nərumə.

20 Yen sɔ̄na nε, Yinni Gusunɔ na nu sɔ̄omɔ na mɔ, kon yāa ni nu bɔ̄oru ka ni nu woore wunana.

21 Domi ni nu bɔ̄oru nu ni nu woore ka kɔbi bɔrikia nu yarinasia.

22 Wee na nu somiru wee. Kpa goo u ku raa maa nu mwεerι. Kon nu siria.

23 Kon nu kparo turo wε wi u koo nu nɔɔri. U koo yariwa nεn sɔ̄m kowo Dafidin bweserun di. U koo nu nɔɔri kpa u n sāa nin kparo geo.

24 Nε Gusunɔ ko na n sāa nin Yinni. Kpa nεn sɔ̄m kowo Dafidi u n sāa nin kparo. Nε, Yinni Gusunɔwā na yeni gerua.

25 Na nɔɔ mwεeru kua ma kon nu bɔri yendu wε. Kon de gbeeku yεε kpuro yi doona tem minin di. Saa ye sɔɔ, nu koo kpī nu kpuna gbaburɔ ka dāa sɔ̄ɔwɔ.

26 Kon de nu n wāa guu te na gɔ̄san bɔkuɔ. Kpa n nu domaru kua n de gura yu nε yen saa sɔɔ.

27 Dānu nu koo binu ma. Tem mu koo de dānu nu ma, kpa baawure u n wāa bɔri yendu sɔɔ. Kon nεn tɔmbun yorun yəni kasuku kpa n bu yakia be ba bu yoru mwεeran nəman di. Kpa bu gia ma nena Yinni Gusunɔ.

28 Tən tukobu ba n̄ maa bu dimɔ. Gbeeku yεε yi n̄ maa bu mwεerimɔ. Ba koo yariwa karin di. Goo kun maa bu narumɔ.

29 Kon bu gbea wε ye ya koo ȳisiru yari. Ba n̄ maa gɔ̄ɔrun wahala mɔ ben tem sɔɔ. Tən tukobu ba n̄ maa bu sekuru dokemɔ.

30 Ba koo gia ma nε Gusunɔ na sāawa ben Yinni. Nena na ka be, Isireliba wāa. Ba sāawa nεn tɔmbu. Nena na yeni gerua.

31 Be nεn tɔmbu, beya ba sāa nεn yāa ni na nɔɔrimɔ mi. Domi na sāawa ben Yinni. Nε, Yinni

Gusunəwa na yeni gerua.

Gari yi ba gerua Edəmuban sō

35

¹ Yinni Gusunə u Esekieli səəwa u nεε,

² tənun bii, a mεerio Seirin guurun bera gia, kpa a tu sō a nεε,

³ ameniwa nε, Yinni Gusunə na gerua. Na nεε, wee kon tu wərima. Kon tu nən nəmu dəmie kpa n tu ko bənsu.

⁴ Kon ten wusu bənsu koosia, kpa tu yɔra diiru. Saa ye səəra ta koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

⁵ Wee ta ka Isireliba yibere teeru nəni sere ka gisə. Isireliban wahalan saa səə, ta bu takobi səkura sanam me ben durum ya yewa.

⁶ Yen sō, nε, Yinni Gusunə na nεε, sere ka nən wāaru, kon ten yem yari. Yem me ta raa yari mi, mu ko n tu swīi. Domi ta n təmbun yem yaribu yine. Yen sō, ba koo ten tiin yem yari.

⁷ Kon de Seirin guu te, tu ko bənsu. Kon be ba sarə mi kpuro go.

⁸ Tən be ba gon gonu nu ko n teriewa baama guunə ka gungunə ka wəwi səə ka sere maa wərusə.

⁹ Kon de tu kowa bənsu sere ka baadomməə. Goo kun maa sinamə ten wusu səə. Saa ye səəra ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

¹⁰ Seiri ya nεε, Isireli ka Yudən temgibu ba koo ko yegibu. Ya koo be kpuro mwa baa me na wāa mi.

¹¹ Yen sō, sere ka nε, Yinni Gusunən wāaru, kon ye məru ka nisinu ka tusiru kəsie nge me ya raa bu kua. Kon bu tii səəsi sanam me kon ye siri.

¹² Saa ye səə, ya koo gia ma nε, Yinni Gusunə na nua wəma ye ya Isireliban guunu wənwə. Ya nεε,

wee nu kam kua. Wee ba ye nu nəmu səndia nge gbeeku yεε.

¹³ Ya tii sua nən wuswaa ka yen gari gerubu. Ya man tən bia gari gerusi. Nən tiiwa na ye nua.

¹⁴ Nε, Yinni Gusunə na maa nεε, sanam mε tem kpuro mu ko n wāa nuku dobu səo, yen tem mu koo ko bansu.

¹⁵ Domi ya nuku dobu kua sanam mε ya Isireliban tem kam koosia. Nge meya kon Seirin guuru ka Edəmun tem mε kpuro kam koosia kpa n ko bansu. Saa ye səora ba koo gia ma nəna na sāa Yinni Gusunə.

Isireliba

ba koo wurama ben temə

36

¹ Yinni Gusunə u Esekieli səowə u nεε, tənun bii, a Isireliban guunu nən gari səowə kpa nu yi swaa daki. Ma Esekieli u ka guu ni gari kua u nεε, i swaa dakio i nə ye Yinni Gusunə u gerua. U nεε,

² wee yibereba ba gerumə ba mò, εhε, tē i kua beginu.

³ Yen sō, ameniwa wi, Yinni Gusunə u nεε, n bεε sō. U nεε, u wa ma ba kīa bu bεε kpeerasia beri berika kpuro, bu bεε mwe. Kpa bwese ni nu tie nu n bεε mə. Meyə nu ra n bεε yεemə nu n ka faagi mò Yam kpuro.

⁴ Yen sō, u nεε, bεε guunu ka gungunu ka daanu ka wəwi ka bansu ka wuu si ba deri si yibereba ba wəri ba yānu gura ma bwese ni nu ka su sikerenə nu su yεemə, i swaa dakio i nə ye u gerumə bεen sō.

⁵ Wi, Yinni Gusunə u gerua u nεε, ka nisi bəkana u ka Edəmuba kpuro gari mò ka bwese ni nu tie, ni

nu tii win tem w  ka nuku dobu ka win g ndu ma
nu ka m n y nu kpuro gura.

⁶ Be  Isireliban tem guunu ka gungunu ka daanu
ka w wi, wee ye u ne , n be  s . U ne , wi wee u gari
gerum  m ru ka nisinun s . Domi bwese tukunu
nu be  sekuru doke.

⁷ Yen s na u n ma yiya u b rua u ne , bwese ni
nu ka be  sikeren  mi, niya nu koo sekuru wa.

⁸ Saa ye s o, be  guunun d nu i ko kpara kpa
i binu ma win t mbu Isireliban s . Domi ben
wuramaru ta turuku kua k .

⁹ Wi wee u k  be  w a. U koo be  wuswaa kisima.
Ba koo m a wuku be n tem  bu duure.

¹⁰ U koo de t mbu bu dabia. Isireliba kpuro ba
koo wurama mi, kpa ba n w a be n suunu s o. Kpa
bu b nsu s o dii kpa au ban .

¹¹ U koo de t mbu ka yaa sabenu bu dabia bu
k wara kpa bu sina mi nge yellu. Kpa u bu gea kua
n kere ye u raa kua. Saa ye s o, ba koo gia ma wiya
u s a Yinni Gusun .

¹² U koo de win t mbu Isireliba bu s i be n w l 
kpa ba n be  m . I ko n s a ben tubi. Saa ye s o, i n
m a derim  bu ben bibu bia.

¹³ Wee t mba gerum  ba m , Isirelin tem mu s a
nge gbeeku yaa ye ya yen tiin binu temmo.

¹⁴ Yen s na i n m a t mbu temmo. I n be n t mbu
kam koosiam .

¹⁵ U n m a derim  i bwese tukunun w ma n . Ba
n m a be  sekuru dokemo. Mey  i n m a derim 
be n t mbu bu kam ko. Wi, Yinni Gusun wa u yeni
gerua.

Yinni Gusun 

u koo Isireliba menna

¹⁶ Yinni Gusun  u m a gerua u ne ,

17 tənun bii, sənam mε Isireliba ba wāa ben temo, ba mu disi doke ben daan sō ka ben kookoosun sō. Ma na ben kookoo si garisi disi nge tən kurɔ wi u yasa mō.

18 Yen sōna na bu mōru seesi yem mε ba yari ben tem səon sō ka sere bū ni ba ka mu disi doke.

19 Na bu siri ben daa ka ben kookoosun sō. Ma na bu yarinasia ba wāa wāa bwesenu ganu səo tem tukumō.

20 Ye ba wāa bwese nin mi, ni ba tii wē, miya ba nən yīsi dēera te sankə sere təmba mō, Yinni Gusunən təmba. Win tem diya ba yarima.

21 Yen sōna na kī n nən yīsi dēera te faaba ko te be, Isireliba ba sankumō bwesenun suunu səo mi ba wāa.

22 Yen sō, tənun bii, a kpam Isireliba səowə a nəe, n n̄ ben sō na yeni mō. Nən yīsi dēera ten sōna te ba sankə bwesenu səo.

23 Kon nən yīsi baka te bēere wesia te ba sankə bwesenun suunu səo mi. Bwese ni, nū n wa ba man bēere wēemo, nu koo già ma nəna na sāa Yinni Gusunō.

24 Kon bu wuna bwese nin suunu səon di n bu mənna n ka wurama ben temo.

25 Kon bu nim dēeram wisi kpa bu dēera. Kon ben toranu kpuro wəka kpa n ben būnu kpuro wuna n kō.

26 Kon bu bwisiku kpaanu ka gōru kpaasu wē. Kon ben gōru si su bəəbu nge kperu wuna kpa n bu gōrusu wē si su du nge wasi.

27 Kon bu nən Hunde wē kpa n de bu nən woodaba məm nəəwa ba n ka ye səmburu mō.

28 Ba koo sina tem mε na ben baababa nəə mwēeru kua səo, kpa bu ko nən təmbu kpa na n maa sāa ben Yinni.

29 Kon bu toranu kpuro gbara. Kon de bu dĩanu wa nu n kpã. Na ñ maa bu gõoru kparemo.

30 Kon de dãnu nu ma, kpa gbea yu dĩanu ko kpa bu ku maa sekuru wa gõorun sõ bwesenu são.

31 Saa ye sãora ba koo tubu ma ben kookoosu ka ben daa ya ñ wã kpa bu tii tusi yen sã.

32 Adama be, Isireliba ba n yë ma n ñ ben sõ na mò me. Bu de sekuru tu bu mwa. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

33 Ne, Yinni Gusunø na maa nee, døma te kon bu deerasia ben toranu kpuron di, kon de tømbu bu yibu wusu são kpa bu ben bansu seeya.

34 Ba koo maa dĩanu yewe tem me são, me ba raa deri tømbu kpuro bu ka wa ma gãanu ku ra kpi mi.

35 Kpa bu nee, tem mi gãanu ku ra kpi mi, wee mu kua nge gbaa te ba mò Edeni. Men wuu si su raa bansu sãa su tẽ tømbu yiba ma ba su gbãranu toosi.

36 Kpa bwese ni nu ka bee sikerene nu gia ma nena na ye ba raa sura seeya, ma na ye ba raa wuka gira. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua. Kon maa ye ko.

37 Wee ye kon maa wure n Isireliba kua. Kon bu dabiasia nge yãa gõo.

38 Wuu si su raa bansu sãa, su koo tømbu yibu nge yãa gõo si ba gøsa yãkurun sõ, si ba ra ka ne Yerusalemø tðø bakarun sõ. Saa ye são, ba koo gia ma nena na sãa Yinni Gusunø. Ne, Yinni Gusunøwa na yeni gerua.

Esekieli u kuku gbebunu wa

kãsiru são

37

¹ Yinni Gusunon dam mu Esekieli nenua ma mu win bwëra sua mu ka da wëwa gaan suunu sœ. Wëwa ye sœ, kukuna nu yiba.

² Ma dam me, mu dera u sïa kuku nin suunu sœ. U deema nu dabi wëwa ye sœ, ma nu gbere woko woko.

³ Ma Yinni Gusunø u nee, tønun bii, kuku ni, nu koo kpï nu wãaru wa?

Ma u wisä u nee, wuna a yë me, Yinni.

⁴ Ma u nùn sðowa u nee, a gari geruo kuku gbebu nin sõ a nu sõ a nee, nu ne, Yinni Gusunon gari swaa dakio nu nø.

⁵ Na nee, kon nu hunde kpaa wë kpa nu maa se nu n wãa.

⁶ Kon nu sii kpaa nu wë kpa n de nu wasi kpara. Kon nu hunde kpaa wë kpa nu se nu n wãa. Saa yera ba koo gia ma nena na sää Yinni Gusunø.

⁷ Ma Esekieli u gari yi gerua nge me Yinni Gusunø u nùn sðowa. Sanam me u gari yi mò, yera u damu gagu ka yïribu gabu nua ma kuku ni, nu susina.

⁸ Yera u wa nu sïnu kua ma nu wasi kpara, adama nu ñ gina hunde mœ.

⁹ Yinni Gusunø u maa nee, tønun bii, a gari geruo a hunde sõ a nee, ameniwa ne, Yinni Gusunø na gerua. Na nee, hunde yu na saa handunian goonu nnen di kpa yu goo ni wom wure kpa nu se nu n wãa.

¹⁰ Ma u gari gerua nge me Yinni Gusunø u nùn sðowa. Ma hunde ya na ni sœ, nu wãaru wa ma nu seewa nu yëra. Nu dabi nge tabu kowobu.

¹¹ Yinni Gusunø u maa nee, tønun bii, kuku ni, nu sääwa Isireliba. Wee ba mò, ben kukunu nu gbera. Ben yïiyøbu bu doona ma ba kðøra.

12 Yen sõ tẽ, a bu sõowõ a nεε, wee kon be, nεn tõmbun sika wukia kpa n bu yara min di n ka bu wurama ben temo.

13 Nà n bu kua mε, ba koo gia ma nεna na sãa Yinni Gusuno.

14 Kon bu nεn Hunde dokea kpa bu wa ba n wāa. Kon de bu wura bu sinε ben temo. Saa ye səora ba koo gia ma nε, Yinni Gusuno na gari gerua na maa yi kua.

Yudaba ka Isireliban banda

koo ko teeru

15 Yinni Gusuno u maa nεε,

16 wune tənun bii, a dãa kukuru garu suo kpa a Yudaban bandun ȳsiru yore ten wəllə. Kpa a maa dãa kukuru garu sua a Isireliban bandun ȳsiru yore ten wəllə.

17 Kpa a dãa kukunu yiru ye swεena nu ko nge dãa kuku teeru wunεn nəma səo.

18 Sanam mε təmba koo nun bikia bu nεε, a n kaa sun dãa yen tubusianu sõ?

19 Saa ye səora kaa bu wisi a nεε, ameniwa nε, Yinni Gusuno na gerua. Na nεε, kon Isireliban bandun dãa kuku te sua kpa n tu swεena ka Yudaban bandugiru nu ko dãa kuku teeru nεn nəmao.

20 Dãa kuku ni, nu ko n wāawa wunεn nəmao ba n waamə.

21 A maa bu sõowõ a nεε, wee, kon Isireliba mənnama beri berikan di mi ba yarine bwesenu səo, kpa n de bu wurama ben temo.

22 Ba koo ko bwese teeru sere ka be ba wāa guunə kpa ba n suno turo mo. Ba n ko n maa sãa bwesenu yiru. Ba n ko n maa sinambu yiru mo.

23 Ba ñ maa tii disi dokemo ben būu sāanun sō ka ben toranun sō. Kon bu yaramawa mi ba wāa ba ka tora kpuron di. Kon bu deerasiawa mam mam. Ba ko n sāawa nēn tōmbu kpa na n maa sāa ben Yinni.

24 Dafidi nēn sōm kowon bibun bweseru sōra ba koo sunō wa. Kparo turowa ba ko n mō. Ba koo nēn woodaba mem nōwa kpa bu ka ye sōmburu ko.

25 Ba koo wure ba n wāa tem mē sōo mē na nēn sōm kowo Yakəbu wē. Miya ben baababa ba sina. Ben tii ba koo maa sina mi sere ka ben bibun bibō ka baadommaō. Dafidin bibun bwesera ta ko n bandu dii mi sere ka baadommaō.

26 Kon ka bu arukawani bəri yendugia bōke ye ya ko n wāa sere ka baadommaō. Kon de bu sina tem mi, kpa bu dabia. Kpa n nēn sāa yeru gira ben suunu sōo sere ka baadommaō.

27 Nēn wāa yeru ta ko n wāawa ben suunu sōo. Ba ko n sāawa nēn tōmbu kpa na n sāa ben Yinni.

28 Nēn sāa yeru tā n wāa ben suunu sōo sere ka baadommaō, saa ye sōra bwesenu nu koo gia ma nēna na sāa Yinni Gusunō wi u Isireliba gōsa nēnem.

Gari yi ba gerua Gōgun sō

38

1 Yinni Gusunō u nēe,

2 tōnun bii, a mērio Gōgun bera gia Magōgun temō wi, wi u sāa Meseki ka Tubalin kparo kpa a nūn gerusi a nēe,

3 wee ye nē, Yinni Gusunō na gerumō. Na nēe, kon Gōgu wōrima wi u sāa Meseki ka Tubalin kparo.

4 Kon nūn gōsiama kpa n kōkōnu doke win baa saburoso, kpa n nūn gawama, wi ka win tabu kowobu ka dumi ka maasōbu, kpa win tān dabi te,

ta n tabu yānu sebuə ta n tere bakanu ka piiminu
nəni kpa ta n takobiba fiamə.

⁵ Peesiba ka Etiopigibu ka Putigibu be kpuro ba
terenu ka sii furə kəkənu doke, be kpurowa ba koo
ka nùn da.

⁶ Gomeen tabu kowobu ka Beti Togaamagii be ba
wāa səə yēsan nəm geun səə səəgia, be ka ben tabu
kowobu kpuro ka sere bwese dabi dabinun təmbu,
be kpurowa ba koo nùn swīi.

⁷ U gesi win səəru koowo wi ka tən be ba koo nùn
swīi kpa u n səəru kpeere. Wiya u koo bu kpara.

⁸ Amen biru kon de u ko ben wirugii, kpa u
Isireliba wəri be ba kisira tabun di. N deema ba raa
yarinewa tem tukumə ma ba seema tem kpuron di
mi ba raa wāa. Ba wurama ba mənna Isireliban
guunə ni ba raa deri n tə. Ma ba sina mi ka bəri
yəndu.

⁹ Adama wi ka win tən be ba nùn swīi ba koo
tem mə wukiriwa nge woo bəkə n kun mə nge guru
wiru.

¹⁰ Nε, Yinni Gusunə na nεε, saa ye, yà n tunuma,
bwisiku kəsunu koo nùn deema kpa u kəsa himba
ko.

¹¹ U koo gəru doke u nεε, u koo tem gam təmbu
wəri be ba wāa bəri yəndu səə, bèn wusu su n
gbəranu ka gamboba mə.

¹² U koo da u təmbu wəri be ba ben wuun bansu
seeya kpa u ben yānu gura. Tən be, ba wuramawa
saa tən tukobun suunu səən di. Ba dukia ka yaa
sabenu wa. Ma ben tem mu wāa handunian suunu
səə.

¹³ Saban təmbu ka Dedanigibu ka Taasisin
tenkuba ka sere be ba wāa turuku mi, ba koo
nùn bikia bu nεε, mban səna u tən dabi teni mənna.

U kīwa u təmbu wəri u ben yānu gura? U kīwa u təmbun sii geesu ka ben wura gura? U kīwa u ben yaa sabenu n̄ kun m̄e ben dukia baka gura?

14 Wune tənun bii, a Gəgu s̄ōwə a n̄ee, ameniwa ne Yinni Gusunə na gerumə. Na n̄ee, dəma te n̄en təmbu Isireliba ba koo sina bəri yēndu səo, u ko n̄ yē.

15 Saa ye, u koo na saa win wāa yerun di s̄ō yēsan n̄om geuɔ wi ka bwese dabi dabinun tabu kowobu be kpuro ba n̄ yəawəa dumin wəllə.

16 Yen biru u koo sewa u n̄en təmbu Isireliba seesi kpa win tabu kowo be, bu Isireliba wukiri nge m̄e guru wiru ta ra tem wukiri. Amen biru kon de u na u n̄en tem wəri kpa n̄ bwese ni nu tie s̄ōssi saa wi, Gəgun min di ma n̄ena na sāa dəero.

17 Am̄eniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na n̄ee, Gəgu wi, u sāawa w̄in gari na dera n̄en səməbu ba gerua gasən di Isireliə. Na n̄ee, kon de u n̄en təmbu wəri.

18 T̄ō te səo Gəgu u koo Isireliban tem wəri, ne Yinni Gusunə kon wēru wura ka m̄oru.

19 N̄ena na maa yeni gerua ka nisinu ka m̄oru baka. Na n̄ee, t̄ō te, tem mu koo yīri too too Isireliə.

20 Sw̄ee ka gunəsu koo diiri bərum s̄ō n̄en wuswaaɔ ka sere gbeeku yee ka yee yi yi ra kabiri ka təmbu kpuro. Guunu nu koo wəruku kpa kpenu nu kankira kpa gbāranu kpuro nu wəruku.

21 Kon de tabu bu n̄ùn wəri n̄en guunu kpuron wollo. Baawure u koo win winsim tabu wəriwa.

22 Kon Gəgu wi siri n̄ n̄ùn bararu kpēe kpa n̄ de bu n̄ùn go bu yem yari. Kon de guru baka yu ne ka kpenu kpa dəo ka s̄ō bisu yu wi ka win tabu kowobu wəri ka sere tən dabi te ta wāa ka wi.

23 Nge meya kon ka bwese dabinu sɔ̄osi ma na kpā na maa sāa dēero kpa nu gia ma nena na sāa Yinni Gusunɔ.

Ba Gəgu kamia

39

1 Wunε tənun bii, a Gəgu gerusio a neε, ameniwa ne, Yinni Gusunɔ na gerua. Na neε, ne wee na Gəgu seesi wi, wi u sāa Məseki ka Tubalin kparo.

2 Kon nùn yara win tem di me mu wāa sɔ̄o yēsan nōm geun sāa sāawə. Kpa n de u Isireliba wəri.

3 Adama kon win təndu wərə win nōm dwarzun di kpa n win sēenu mwəeri win nōm geun di.

4 U koo wəruma Isireliban guunu wəllə wi, ka win tabu kowobu ka tən be ba nùn swīima. Kpa gunəsu ka gbeeku yee yi ben yaa di.

5 U koo wərumawa temə nge me ne, Yinni Gusunɔ na gerua.

6 Kon Magəgu ye dɔ̄o doke ka sere be ba wāa tem burerə bəri yendu sāa. Saa ye sāa, ba koo gia ma nena na sāa Yinni Gusunɔ.

7 Kon de bu nən yīsi deeraru già Isireliban suunu sāa. Na n̄ derimə bu tu sanku. Saa yera bwesenu kpuro nu koo già ma nena na sāa Gusunɔ Isireliban Yinni Dēero.

8 Wee ye kpuro ya kooramə ya wee. Ya koo koorawa tɔ̄ te nen tii na yi. Ne, Yinni Gusunɔ na yeni gerua.

9 Yen tɔ̄ te, Isireliba ba koo yari ben wusun di, kpa bu ben yibərebən tere bakanu ka piiminu mwəeri ka ben temə ka sēenu ka ben yaasi ka ben bəri kpa bu ka ye kpuro dɔ̄o sɔ̄re wōo nōoba yiru.

10 Ba ñ maa dää kaso däo yakasə. Mεya ba ñ maa dää buramə dää sääwə bu ka doo ko. Domi tabu yāa niya ba koo ka däo sääre. Ba koo ben yibereba mweeeri be, be ba raa bu mweeera. Ba koo təmbun yānu gura be ba raa ben yānu gura. Ne Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

11 Yen təo te, Isireliə kon Gəgu siku yeru wə nim wəku bəruguun səo yari yeru gia, mi təmba ra sare. Kpa tu bera min swaa go. Miya ba koo Gəgu ka win tən dari te sike, kpa bu yam mi soku Gəgun tən dabinun wəwa.

12 Isirelibara ba koo bu sike kpa bu wa bu ka ben tem deerasia. Ba koo ye kowa suru nəəba yiru.

13 Isireliba kpurowa ba koo goo ni sike. Yen təo te, ba koo man beere wə, kpa bu məm. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

14 Suru nəəba yiru yen baa səo, ba koo təmbu gəsi be ba ko n sirenə ba n goo ni nu tie kasu ba n sikumə. Be ba sarə mi kpuro, ba koo bu somi. Mεya ba koo ka tem me kpuro deerasia.

15 Tən be ba bəsu tem me səo, bə n tən kukunu wa, kpa bu yireru ko mi. Be ba siku ten səmburu mə bə n na kpa bu kuku ni gura bu sike Gəgun tən dari ten wəwa mi.

16 Ba koo mam wuu gagu yīsiru kē Haməna. Yīsi ten tubusiana dabiru. Nge mεya ba koo ka tem me deerasia.

17 Yinni Gusunə u nee, tənun bii, a gunə bwese bweseka ka gbeeku yee kpuro sääwə a nee, yi mennama baama kpuron di nən yāku te kon kon sə. Kon yāku bakaru ko Isireliban guuno kpa yi yaa tem yi yem nə.

18 Yi koo tabu durəbun gonu di kpa yi wirugibun

yem nə be, be ba sāa nge Basanin yāa kinenu ka yāa kpemminu ka bonu ka kete kine ni nu gum mə.

19 Yi koo yaa gum di yi debu kpa yi yem nə sere mu yi go nge tam nən yāku te kon yi kua min sō.

20 Ne, Yinni Gusunə na nεε, yi koo dum i ka yin maasəbun yaa di ka tabu durəbu ka sere tabu kowobu be ba tie. Yi koo yaa ye diwa yi debu nən dii yero.

21 Kon bwesenu nən yiiko sə̄osi kpa nu wa nge me na bu siri ka seeyasia bi na bu kua.

22 Saa yen dəma ten di sere ka baadommaə, nən təmbu Isireliba ba koo gia ma nena na sāa Gusunə ben Yinni.

Esekielin garin wiru

23 Bwesenu nu koo gia ma Isireliban toranun sə̄na ne, Yinni Gusunə na bu biru kisi ma na dera ba bu yoru mwəera ba ka da tem tukumə. Na bu ben yibereba nəmu səndia ba bu go tabu səo.

24 Na bu seeyasia nge me ben toranu nu ne ni nu bu kua disigibu. Ma na bu nen wuswaa berua.

25 Adama tē ne, Yinni Gusunə na nεε, kon de Isireliba be, Yakəbun bweseru bu wurama yorun di. Kon be kpuron wənwendu ko. Saa ye səo, kon nisinu se nen yīsi dəera ten sō.

26 Sanam me ba koo sina ba n wāa bəri yendu səo, goo kun maa bu baasimə ba koo ben sekuru duari ka ben naanə sari te ba man kua.

27 Təmbu ba koo man beere wē nà n Isireliba wunama ben yibereban suunu səoñ di na ka wurama.

28 Ba koo gia ma nena na sāa Gusunə ben Yinni, ne wi na dera ba ka bu yoru da bwese tukunun suunu

sao, ma na dera ba maa wurama ben temo. Baa ben turo na ñ derimo u sina tem tukumo.

²⁹ Na ñ maa bu biru kisimo. Domi kon bu nən Hunde wë. Ne Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

ESEKIELI U UINNI GUSUNÇN SĀA YEE KPAARU WA KĀSIRU SĀC

Esekieli u käsiru wa

40

¹ Ye ba Isireliba yoru mwa yen wɔ̄o yendə nəəbusen suru gbiikoon sɔ̄o wɔkuruse saora Yinni Gusunən dam mu Esekieli nenua. N deema ye ba Yerusalem wɔri ba kɔsuka yen wɔ̄o wɔkura nnese saora mi. Ma u nùn kpara u ka da Isireliban temo

² käsiru sao. U nùn sua u yi guuru wɔllə te ta gunu too. Ten sɔ̄o yësan nəm dwaru gia, u dia wa ya sāa nge wuu.

³ Ma u ka nùn da mi gia. Ma u durɔ goo wa mi, u ka sii gandu weene u wëe damgii ka deka neni ye ba ra ka yñire. Ma u yɔ̄ gambon bɔkuə kənnəwɔ̄.

⁴ Durɔ wi, u nεe, tənun bii, a mεerio kpa a swaa daki a de a ye kpuro laakari ko ye kon nun sɔ̄osi. Domi ba ka nun nawa mini a ka mεeri kpa a ka wa a Isireliba tubusia ye a wa.

Yaara ka kənnə təəkisu

⁵ Wee ye u wa. U gbäraru wa ta sāa yee te sikerenε. U deka wa durɔ win nəma sao. Yen dëεbu bu ka gɔm soonu nɔɔba tia ne. Adama yen gɔm soo ten baatere ta dëεbu sosiwa ka nəm wñi teeru. Yen yasum maa kua deka tia. Yen gunum maa kua deka tia.

⁶ Ma u da kənnəwɔ̄ ge ga wāa sɔ̄o yari yero gia ma u yəəwa gen yəətiaə. Ma u kənnə gen yasum yñira.

Ma mu kua dëka tia. Adero ga wāa dii ten suunu sōo ma kōsu yenu wāa gen yēsi yēsikao.

⁷ Kōsu yee nin baateren dēebu ka ten yasum mu newa. Ye kpuro ya sāawa dëka tia. Batuma ye ya nu karane ya sāawa gōm soonu nōəbu. Gambo ye ya wāa dii sōən kōnnōwō a sere sāa yerun tii du, yen yasum mu sāawa dëka tia.

⁸⁻⁹ Ma durō wi, u dii sōo ge yīira. Gen ganan gunum mu sāawa dëka nōəba ita. Ma gen gani tōəkii yi maa sāa gōm soonu yiru kōnnō gen sōəwō. Diru gara wāa sāa yee ten bōkuo.

¹⁰ Kōsu yerun dii ni kpuro ni nu wāa sōə yari yeru già nu newa. Dia ita itawa ya wāa adero gen beri berikao. Batuma ye ya bu karane ya maa newa.

¹¹ Durō wi, u maa kōnnō gen yasum yīira ma ya kua gōm soonu wōkuru. Ma gen dēebu bu kua gōm soonu wōkura ita.

¹² Kōsu yee nin baateren wuswaas ba batuma gaa wīā gōm soo teeru. Kōsu yee ten baateren goonu nu sāawa gōm soonu nōəba tia tia.

¹³ Durō wi, u yīira saa kōsu yee teerun gana sōən di n ka girari yirusen gana sōo te ta gbiikii te mēera. Ma n kua gōm soonu yēndu nōəbu.

¹⁴ U maa dii sōo ge yīira ma ga kua gōm soonu yēndu. Dii ten bera già, sāa yee ten yaara ya ka kōnnō ge sikereneewa.

¹⁵ Batuma ye ya wāa kōnnō gēn min di ba ra ka du n ka da kōnnō ge ga wāa sōəwō, yen dēebu bu sāawa gōm soonu weeraakuru.

¹⁶ Ba kōsu yee nin fēnēntiba kuawa nge kōkōsō nin gani tōəkiiō ka maa gani yi yi nu burane sōo ka sere dii sōo gen gani sōo. Ma ba dii nin ganin sōəwō kpakpa wurusun weenasisu koosi ye ya kua yen

buraru.

17 Yen biru durɔ wi, u ka nùn da sãa yee ten yaara tɔokaaɔ mi dia tēna ya wāa. N deema ba gãanu tāwa nge simaa ba ka yaara ye sikerena.

18 Simaa ye ba tāwa mi, ya wāawa dia yen bəkuɔ. Ma ya ka dia yen gani dēebu ne. Adama ya ñ yaara səəkaa gunum tura.

19 Ma u batuma yen dēebu yīira saa kənnɔ gbiikuun səən di n ka girari yaara səəkaan ganaɔ ma n kua gəm soonu wunəbu (100). U ye yīira sɔɔ yari y eru gia ka sɔɔ yēsan nəm geu gia.

20 Ma u maa yaara tɔokaañ kənnɔ ge ga wāa sɔɔ yēsan nəm geu gian dēebu ka yasum yīira.

21 Kənnɔ ge, ga kɔsu yenu nəəba tia mɔ, ita ita gen aderən yēsi yēsikaa. Gen gani yi, ka gen dii sɔɔ ya ka kənnɔ ge ga wāa sɔɔ yari y eru gia dēebu ka yasum nəwəa.

22 Yen fənəntiba ka dii sɔɔ ge, ka kpakpa wurusun buru ni ba kua mi, ye kpuro ya sãawa tia ka kənnɔ ge ga wāa sɔɔ yari y eru mi. A ka da yen kənnɔ ge ga wāa sɔɔ yēsan nəm geu gia, kaa yəətia yəwa naa dabusanu nəəba yiru.

23 Sɔɔ yēsan nəm geun kənnən dee deeru, kənnɔ gaga wāa səəwəgèn min di ba ra ka du yaara səəkaaɔ. Kənnəsu yiru yen baa sɔɔ ya sãawa gəm soonu wunəbu nge me n sãa sɔɔ yari y eru gia.

24 Ma u ka man da sɔɔ yēsan nəm dwaru gia mi kənnɔ gaga wāa. Ma u gen kɔsu yenu ka gen dii sɔɔ ka gen gani yīira. Ye kpuro ya ka kənnɔ siənəgia nəwəa.

25 Kənnɔ ge, ka gen dia ya fənəntiba mɔ ya ka sikerene nge fənənti beənə. Gen dēebu bu sãawa gəm soonu weeraakuru. Gen yasum maa sãa gəm

soonu yenda nœbu.

26 Gen yœtia ya mœwa naa dabusanu nœba yiru a ka da dii sœ gen mi. Ba dii ten gani sœkii buraru kuawa ka kpakpa wurusun weenasisu.

27 Yaara sœkaa ya maa kœnnœ mœ sœ yœsan nœm dwaru gia. Kœnnœsu yiru ye, ya tondinewa ka gœm soonu weeraakuru.

Yaara ka kœnnœ sœkisu

28 Durœ wi, u ka maa man da yaara sœkaa yen mi, sœ yœsan nœm dwaru gian kœnnœn di. Ma u kœnnœ ge yœira u deema ya newa ka yaara tœkaan kœnnœsu.

29 Gen kœsu yenu ka gen gani ka gen dii sœ, ye kpuro ya newa ka yaara tœkaan kœnnœsu. Kœnnœ ge, ga fenentiba mœ ba ka sikerene. Gen dœebu bu sœawa gœm soonu weeraakuru. Ma gen yasum maa sœa gœm soonu yenda nœbu.

30 Kœnnœ gen dœebu bu sœa gœm soonu weeraakuru. Gen yasum maa sœa gœm soonu yenda nœbu.

31 Dii sœ gen kœnnœ ga mœrawa yaara tœkaao. Ba gen gani sœkii buraru koosiwa ka kpakpa wurusun weenasisu. Gen yœtia ye, ya naa dabusanu mœwa nœba ita.

32 Yen biru, u maa ka man da yaara sœkaa yen mi, saa kœnnœ ge ga wœa sœ yari yero gian di. Ma u kœnnœ ge yœira u deema ga ka si u raa yœira mi newa.

33 Gen dii sœ ka gen gani ka gen kœsu yenu, ye kpuro ya newa ka kœnnœ si u raa yœira. Yen biru ga fenentiba mœ ya ka sikerene. Kœnnœ gen dœebu bu sœawa gœm soonu weeraakuru. Gen yasum maa gœm soonu yenda nœbu.

34 Gen dii sœ ga yaara tœkaa mœrawa. Ma ba gen gani sœkii buraru koosi ka kpakpa wurusun

weenasisu. Ma gen yøotia ya naa dabusanu mø nøøba ita.

35 U ka maa man da kønnø ge ga wãa sðø yësan nøm geu gia. Ma u gu yïira. U deema kønnø ge, ka si u raa yïira mi, su dëebu ka yasum newa.

36 Kønnø ge, ga maa kðsu yenu mø ka gani yi yi nu burane ka sere dii søø. Ma ba fënentiba kua ba ka gu sikerena. Gen dëebu bu sãawa gøm soonu weeraakuru, ma gen yasum maa sãa gøm soonu yënda nøøbu.

37 Dii søø ge, ga yaara tøøkaa mæerawa. Ma ba gen gani sœkii buraru koosi ka kpakpa wurusun weenasisu. Gen yøotian naa dabusanu sãawa nøøba ita.

38 Kønnø ge ga wãa sðø yësan nøm geu gia ga diru garu mø te ta mæera gen dii søø gia. Miya ba ra yãku dðø mwaararuginun yaa kpakie.

39 Dii søø gen beri berikao tøøwø, tabulu yiru yiruwa ya wãa. Tabulu ben wølløwa ba ra yãku dðø mwaararuginu ka toranun yãkunu ka yãku ni ba ra ka toranu sømen yaa sake.

40 Dii søø gen tøøwø, tabulu nnnewa ya wãa. À n døø kønnø ge ga wãa sðø yësan nøm geu gia, kaa kpí a ye wa bera ka bera yiru yiru.

41 Tabulu nøøba itawa ba mø yèn wøllø ba ra yãku yaa go. Ba ye yiwa nne nne kønnø gen beri berikao.

42 Tabulu yen nne sœora ba ra yãku dðø mwaararuginu sœoru ko. Ba ye kua ka kpee ni ba dãka. Yen dëebu bu sãawa gøm soo teeru ka bønu, yen yasum maa sãa gøm soo teeru ka bønu, ma yen gunum mu sãa gøm soo teeru. Tabulu yen miya ba ra yãku søm yãnu yi.

43 Ma ba tabulu ye nəə bəki kua nəm tararun yasum saka. Tabulu yen wəlləwa ba ra yāku yaa səndi.

44 Yen biruwa durə wi, u ka man da yaara səəkaa. Ma na dia yiru wa mi. Teera wāa kənno ge ga wāa səə yēsan nəm geu gia ma ta nəə tīi səə yēsan nəm dwaru gia. Teera maa wāa kənno ge ga wāa səə yēsan nəm dwaru gia ma ten kənno ga maa tīi səə yēsan nəm geu gia.

45 U man səəwa u nəe, dii tēn kənno ga tīi səə yēsan nəm dwaru gia mi, ta sāawa yāku kowobun diru be ba ra sāa yerun səmburu ko.

46 Dii tēn kənno ga maa tīi səə yēsan nəm geu gia mi, ta sāawa yāku kowobugiru be ba ra yākuru ko yāku yero. Ma u maa nəe, Lefin bweseru sāa, Sadəkun bwese kera ya koo kpī yu du sāa yero yu Yinni Gusunə sā.

Yinni Gusunən sāa yero

47 Durə wi, u sāa yee ten yaara səəkaa kpuro yīira ma u deema yen goonu kpuro nu newa. Yen dēebu bu sāa gəm soonu wunəbu (100) ma yen yasum maa sāa gəm soonu wunəbu. Ma yāku yera wāa sāa yee ten kənnowə.

48 Ma u maa ka man da sāa yee ten adərəwə mìn di ba ra ka du. Ma u adərə gen gbereba yīira. Ma yen baayeren bəərum mu sāa gəm soonu nəəbu. Kənno gen yasum mu sāawa gəm soonu wəkura nne. Gen yēsa baayeren dāa ya maa sāa gəm soonu ita.

49 Adərə gen tiin dēebu bu sāawa gəm soonu yendu. Ma gen yasum maa sāa gəm soonu wəkura tia. Ba ra gu duwa ka yəətia ye ya naa dabusanu wəkuru mə. Ma ga gbere mə bera ka bera tia tia.

41

¹ Durɔ wi, u ka maa man da sãa yerun suunu soo. Ma u ye kpuro yïira. Aderɔ gen ganin sinum mu sãawa gõm soonu nõõba tia.

² Kõnnõ gen yasum maa sãawa gõm soonu wõkuru, gen beri berika nõõbu nõõbu. Ma u sãa yee ten tii yïira. Ten dëebu sãawa gõm soonu weeru. Ma ten yasum maa sãa gõm soonu yendu.

³ Yen biru u dua dii ten sõõwõ u ten kõnnõn dää yïira, ya kuawa gõm soonu yiru. Ma kõnnõ gen tiin yasum sãa gõm soonu nõõba tia. Ma gen ganin yasum beri berikao mu sãa gõm soonu nõõba yiru yiru.

⁴ Ma u dii soo gen tii yïira, gen dëebu ka gen yasum mu newa. Ya sãawa gõm soonu yendu. Ma u man sõõwõ u nee, ga sãawa dii te ta deere gem gem.

Dia ye ba gõri gõri

⁵ Sãa yee te, ta gani yiru mõ, tia sõõwõ, tia maa tõõwõ. Ma durɔ wi, u ten gana sõõkaa yïira ma yen sinum mu kua gõm soonu nõõba tia. Ma ba dinu gõri gõri gani yiru yen baa sõõ ba ka sikerena.

⁶ Dii ni, nu swænewa gidambisa ita ita beri berika. Gidambisa baayeren dian geera sãawa tēna. Dii nin gani yi ka tõõkaaginu manine adama yi ñ ka sõõkaaginu manine.

⁷ Gidambisa ye, ya yasum kerane wõllu gia. Domi yen gana tõõkaa ya sinum kaara. Meyä n sãa ya ka sãa yee te sikerena. Yen sõna wõllu gia batuma ya kpãaru bo yen sõõwõ. Saa gidambisa ye ya wãa temõn di, tõnu koo kpõ u yo u da sere ye ya wãa wõllõ u kun kpä ka swaa gaa.

8 Ma na dia ye kpuron gunum mæera na deema ye ba gøri gøri mi, saa yen kpeækpeækun di, yen gunum mu sãawa dëka nœøba tia tia.

9 Dia yen gana tœkaan sinum mu sãawa gøm soonu nœøbu. Dia ye ba gøri gøri sãa yee ten yësi yësikao,

10 ka yâku kowobun dian baa sœø, ba batuma deri yèn yasum mu sãa gøm soonu yëndu.

11 Dia ye ba gøri gøri mi, ya nœø tñiwa batuma ye ba derin bera gia. Kœnnœsu yiruwa ya wãa mi. Teu sœø yësan nœm geu gia, teu maa sœø yësan nœm dwaru gia. Gana ye ya batuma ye sikerene, yen sinum mu sãawa gøm soonu nœøbu.

12 Sãa yee ten sœø duu yeru gia, diru gara wãa ta batuma ye ba deri mi nœø tñi. Dii ten dëebu bu sãawa gøm soonu wene ka wœkuru. Ma ten yasum mu sãa gøm soonu wata ka wœkuru. Ten ganan sinum maa sãa gøm soonu nœøbu.

13 Durø wi, u sãa yee te yñira ma ten dëebu kua gøm soonu wunœbu (100). Batuma ye ba maa deri mi, ka dii te ba bana sœø duu yeru gia mi, ye kpuro ya maa kua gøm soonu wunœbu.

14 Sœø yari yeru gia, sãa yee ten dëebu ka batuma ye ba deri min yasum mu sãawa gøm soonu wunœbu.

15 Ma u maa dii te ta wãa sãa yerun biruø yñira ka batuma ye ba deri ma ye kpuro ya maa kua gøm soonu wunœbu.

Sãa yee ten sœøwø

Sãa yee ten duu yeru ka dii dœeraru ka dii te ta dœere gem gem mi,

16 ba ye kpuron gani ka fœnentiban kadiriba dãa besi maniwa. Meya ba maa kua gidambisa yeba sœø.

17 Sāa yee ten tāowā ka ten sāowā saa ten kōnnōn di sere ka dii te ta dēere gem gem mi, ba ye kpuron gani buraru koosiwa

18 ka wəllun kōsobun weenasibu ka maa kpakpa wurusun weenasisu. Kpakpa wurusun weenasi si, ka wəllun kōsobun weenasi be, ba yōwenewa.

19 Wəllun kōsobun weenasi ben baawure u wuswaa mōwa yiru. Wuswē yin tia ya ka tənugia weenē ya kpakpa wuru sin weenasi teu wuswaa kisi. Wuswaa tia ya maa ka gbee sunəgia weenē ma ya maa kpakpa wuru sin weenasi teu wuswaa kisi. Nge meya ba ka dii te kpuron gani buraru kua.

20 Ba wəllun kōsobun weenasi be ka kpakpa wurusun weenasi si kuawa ten temə ka ten ganis ka ten kōnnəsun wəllə.

21 Sāa yee ten kōnnōn kadirin dānu nu nəwa.

Dii te ta dēere gem gem wuswaa, gāanu wāa mi.

22 Nu sāare nge yāku y eru te ba kua ka dāa. Ten gunum mu sāa gəm soonu ita. Ten dēebu maa gəm soonu yiru. Ba tu nəo bəka kuawa ka dāa. Yera durə wi, u man səowā u nəe, tabulu ye ba ra n yii Yinni Gusunōn wuswaa yera mi.

23 Dii dēerarū ka dii te ta dēere gem gem nu mōwa kōnnəsu yiru.

24 Gambo sikanē yiruwa kōnnə si, su mə. Ye kpuro ya ra n keniarewa.

25 Ba gambo yen wəllə wəllun kōsobun weenasibu ka kpakpa wurusun weenasisu kua nge me ba kua gani yi səo. Ma ba kəbe kua ten tāowā dii dēera ten kōnnəwā.

26 Dii ten yēsi yēsikāa ka sere dii ni ba gəri gəri mi ka maa yen kəbeə, ba yen fənəntiba kəkərə dokeəwa ka kpakpa wurusun weenasisu.

Dinu ganu sāa yee ten bəkuə

42

¹ Durɔ wi, u ka man da sāa yee ten yaara təəkaaəs sōo yēsan nōm geu gia, sere dia ye ya wāa batuma ye ba deri ka dii te ta wāa sāa yee ten biruən deedeeru.

² Dia yen dēebu bu sāawa gəm soonu wunəbu (100) ma yen yasum mu sāa gəm soonu weeraakuru.

³ Yen bee tia ya batuma ye ba deri mi nōo kisi. Batuma yen dēebu bu sāawa gəm soonu yēndu. Ma ya ka sāa yee te sikerene. Bee tia, dia ye, ya maa yaara təəkaa ye ba simaa doke nōo kisi. Ya gidambisa ita mə. Ma ba ye kəbe kua kua.

⁴ Dia yen wuswaaə, ba batuma deri gəm soonu wakurun saka. Ma ba swaa wīa ye sōo gəm soo teeru. Dia yen kənnəsu su nōo tīwa sōo yēsan nōm geu gia.

⁵ Dia ye ya wāa wəllə ya piiminu bo ya kere ye ya wāa temə ka ye ya wāa suunu sōo. Domi kəbe ye ba kua mi, ya yen sukum kawawa.

⁶ Adama yen kəbe ya n̄ gbereba mə nge yaara yen dinun gbereba. Yen səna dia ye ya wāa wəllə ya n̄ suunukinu ka temkinu kpāaru tura.

⁷ Dia yen gana ye ya yaara təəkaa məera, yen dēebu bu sāawa gəm soonu weeraakuru.

⁸ Domi dia yen tiin dēebu bu sāawa gəm soonu yēnda nəəbu. Adama sāa yee ten bera gia, yen dēebu bu sāawa gəm soonu wunəbu (100).

⁹ Bə n wee saa yaara təəkaan di, kənnə gaga wāa dia yen temə sōo yari yeru gia gən min di ba ra ka du.

10 Kənnə ge, ga wāa mi yaara təkaan gana ya torua.

Dia maa wāa yaara təkaao sōo yēsan nōm dwaru gia batuma ye ba deri ka dii te ta wāa sāa yee ten biruən deedeeru.

11 Dia yen wuswaaə, swaa wāa. Dia ye, ya ka ye ya wāa sōo yēsan nōm geu gia weene. Yen dēebu ka yen yasum ka nge me ba ye banisina ka yen kənnəsu ye kpuro ya sāawa tia.

12 Nge meya dia ye ya wāa sōo yēsan nōm dwaru gian kənnəsu su sāa. Kənnə gaga wāa swaa yen duu yerə, yaara təkaan ganaə sōo yari yeru gia. Min diya ba ra ka du.

13 Durə wi, u man sōowa u nee, dia ye ya wāa sōo yēsan nōm geu gia mi, ka ye ya wāa sōo yēsan nōm dwaru gia mi, ya wāawa Yinni Gusunən sō. Miya yāku kowo be ba ra du Yinni Gusunən sāa yerə ba ko n da yāku dīa ni di. Dia ye, ya dērewa. Miya ba koo maa kēnu yi ka yāku yaa ye ba ka toranun yākunu kua ka ni ba ka toranu sənwa.

14 Yāku kowobu bà n dua mi, ba n yariə təowə ka ben yānu. Ba koo gina nu potiriwa. Domi yāa ni, nu sāawa sāa yānu. Ben tiin yāna ba ko n da doke bu ka da sāa yerun yaaraə mi tən be ba tie ba yō.

Gani təokiin dēebu

15 Sanam me durə wi, u dii ten səowə yīira u kpa, yera u dera na yara ka sōo yari yeru gian kənnə. Ma u batuma ye ya ka sāa yee te sikerenə yīirubu wōri.

16 Yera u sōo yari yeru gian bera yīira ka win deka ma ya kua deka yen neera wunəbu (500).

17 Ma u maa sōo yēsan nōm geu gia yīira. Ma ya maa kua deka yen neera wunəbu.

18 U maa sõo yësan nõm dwaru già yïira ma ya kua dëka yen neera wunõbu.

19 U maa yïira sõo duu y eru già ma mi gian tii maa kua dëka neera wunõbu.

20 Nge meya u gana yen goonu nnë kpuro yïira u ka sikerena. Yen dëebu ka yen yasum mu newa. Yen baayere dëka neera wunõbu. Gana ye, ya sää yee te wuna nenem Yinni Gusunõn sõ.

Gusunõ

u wurama win sää yero

43

1 Durõwi, u ka Esekieli da kõnnõ ge ga wãa sõo yari y eru già.

2 Yera Gusunõ Isireliban Yinnin yiiko ya na saa sõo yari y eru gian di. Ma win nõo ga nõoramõ nge nim bakam. Ma tem mu win yiikon girima yiba.

3 Käsi te u wa mi, ta ka te u wa sanam me Gusunõ u kõi u Yerusalemu kam koosiagiru weeneewa. Meyä ta maa ka käsi ni u wa Kebarin daarun bõkuõginu weene. Ma u yiira u wuswaa tem girari.

4 Ma Yinni Gusunõn yiikon girima ye, ya dua sää yee te sõo saa kõnnõ ge ga wãa sõo yari y eru gian di.

5 Yera Hunde nün sua saa sää yee ten yaaran di ya ka nün da sõawõ. Saa ye sõora Yinni Gusunõn yiikon girima ya dii te yibumõ.

6 Yera u nua goo u ka nün gari mõ saa dii ten min di. Ma durõwi u ka nün wãa mi, u yõ win bõkuõ.

7 Ma u nün sõawõ u nõe, tõnun bii, yam miniwa nen sina kitaru. Miya kon nen naasu sõndi. Kon ka Isireliba sina sere ka baadommaõ. Be ka ben sinambu ba ñ maa nen yïsi deera te sankumõ ba n

būnu gasirimə ka sere sinambun gonu ni ba sikua gungunu wəllə mi ba ra yākuru ko.

⁸ Domi ben sinam be, ba ben sina kpaarun kənnəsu bakunasia nən sāa yerun kənnəsun bəkuə. Gana tia təna ya nu karane. Meyə ba maa nən yīsi dəera te disi doke ka ben daa kōsa ye ba kua. Yēn sōna na bu wəri kə nən məru baka.

⁹ Tē ben būu gasiribu bu koo nəru ko kpa bu ben sinambun goo nin gari duari. Kpa na n wāa ben suunu səo sere ka baadommaə.

¹⁰ Wunə tənun bii, a Isireliba dii ten kpunaa sōsio kpa bu sekuru wa ben toranun sō, kpa bu wa bu yen kpunaa yen asansi məeri.

¹¹ Sekuru tā n bu mwa yēn sō ba tuba ye ba kua, a bu dii ten kpunaa sōsio nge mə ba koo tu banisina, ten dēebu ka ten yasum ka ten kənnəsu ka ten ganan buraru ka ten woodaba, a ye kpuro yoruo ben nəni biru. Ba koo wooda ye kpuro swīwa ten bana səo. Yeni ya ko n sāawa ten banan wooda.

¹² Guuru wəllə batuma ye ya ka bu sikerene, ba koo ye garisiwa dəera. Yeniwa ya sāa dii ten wooda.

Yāku yero ka yākunu

¹³ Durə wi, u yāku yero yīra ka yīrutiia ye ya ka gəm soo teeru ka nəm wīi teeru nə. Wəru ge ga ka yāku yee te sikerene gen yasum mu sāawa yīrutiia tia. Ma yen dukum mu sāa yīrutiia tia. Ma yen nəə bəkan biruə, ya sāa gəm soorun bənu.

¹⁴ Saa wəru gen tem di n ka girari sāa yee ten temə ya kua yīrutiit yiru. Ma yen yasum mu maa sāa yīrutiia tia. Saa yāku yee ten bəka piibun di n ka girari ten bəka bakəə, ya sāawa yīrutiit nnə. Ma yen yasum maa sāa yīrutiia tia.

15 Yāku yee ten wəllə mi ba ra dɔ̄o sɔ̄re, ten gunum mu sāawa yīrutiī nne, ma ba kāanu nne kua bā gira tia tia ten goonun yinna yeno.

16 Yāku yee ten goonu nne kpuro nu newa. Nu sāawa yīrutiī wəkura yiru yiru.

17 Ten bəka yirusen goonu nne kpuro nu newa. Ni kpuro nu məwa yīrutiī wəkura nne nne. Ma ba wəru kua ye səo ba ka ye sikerena yīrutiā tian yasum saka. Bəka yen nəo bəka ya sāawa gəm soorun bənu. Ma yen yətii yi meera səo yari yeru già.

18 Durə wi, u maa nùn səōwa u nee, tənun bii, ameniwa Yinni Gusunə u gerua. U nee, dəma te ba yāku yee te bana ba kpa, ma ba kī bu yāku dɔ̄o mwaararuginu ko kpa bu yem yēka, wooda ye ba koo swīi wee.

19 Lefiba səo, Sadəkun bweseru səora kaa yāku kowobu wuna ba n da nùn yākuru kue kpa a bu naa kine kpenu wē torarun sə.

20 Kpa a ten yem sua a yēka yāku yee ten kāanu nne ye səo ka ten goonu nne ye səo ka sere maa yen bəka yiruse ye səo a ka sikerena. Nge meya kaa ka yāku yee te disi wəka kpa a tu sārasia.

21 Kpa a naa kine ten yaa sua a doke dɔ̄o səo batuma gaa səo ye ba səoru kua təewə.

22 Təru yiruse səo, kaa ka boo kineru nawa te ta n alebu gaa mə kpa a ka tu yākuru ko torarun sə. Nge meya kaa ka sāa yee te sārasia nge me a raa kua ka naa kine te.

23 A n torarun yāku te kua a kpa, kaa maa naa kineru ka yāa kineru sua ni nu kun alebu gaa mə.

24 Kpa a ka nu da wi, Yinni Gusunən mi a ka yākuru ko. Yāku kowobu ba koo nin yaa bəru

yĕkawa kpa bu ka nùn ye yăku dăo mwaararugiru kua.

²⁵ Săo năoba yirun baa săo tăo baatere, kaa n da boo kineru ka naa kineru ka yăa kineru gowa a ka torarun yăkuru ko.

²⁶ Nge meya săo năoba yiru yen baa săo ba koo ka yăku yee te sârasia kpa ta n wăa wi, Yinni Gusunon săo.

²⁷ Săo năoba yiru yen biru, săo năoba itase, yăku kowobu ba koo kpă bu den tămbu yăku dăo mwaararuginu ka siarabuginu kua wi, Yinni Gusunon mi. Kpa u ka b  e n  nu geu m  eri. Wi, Yinni Gusunow  a u yeni gerua.

*S  a yerun k  nn  
ge ga w  a s  o yari yero gia*

44

¹ Dur   wi, u m  a ka Esekieli da t  ow   k  nn   ge ga w  a s  o yari yero gia. N deema k  nn   ge, ga k  nuawa.

² Yera Yinni Gusun   u n  n s  ow  a u n  e, k  nn   ge, ga ko n k  nuawa ba n   gu keniam  . Goo kun m  a sar   mi, domi n  , Gusun   Isirelib   Yinniwa na dua min di. Yen s  , ga ko n k  nuawa.

³ Adama b  en kparo u koo kpă u sina mi, u ka di n   Yinni Gusunon wusw  ao. Wiya u koo m  a kpă u du k  nn   gen ader  n di kpa u yari min di.

Bango sariba ba n   duo

Yinni Gusunon s  a yero

⁴ Ma dur   wi, u ka Esekieli da k  nnow   ge ga w  a s  o y  san n  m geu gia s  a yee ten dee deeru. Ye Esekieli u m  era yera u wa wee Yinni Gusunon

yiikon girima ya win sāa yee te yiba. Ma u yiira u wiru ten girari.

⁵ Yera Yinni Gusunə u nee, tənun bii, a wunen laakari dokeo kpa a meeri sāa sāa ka wunen tiin nəni kpa a swaa daki a nō ye kon nun sō sāa yee ten woodaban sō. A yen dubu ka yen yaribun wooda nəni dokeo.

⁶ A Isireliba sōwō be, be ba sāa mem nōo sariba a nee, ben daa kōsa ye, ya den man nua.

⁷ Wee ba dera tən tuko bango sariba be ba n̄ man sāamō ba dua nēn sāa yerə ba tu disi doke. Sanam me be, Isireliba ba man yākuru kuamme ka pēe ka yaa gum ka yaa yem, ba ku ra nēn arukawani mem nōowē ben daa kōsan sō.

⁸ Ben tii ba n̄ nēn sāa yerun səmburu nəni doke. Adama səba ba tu nōmu səndia.

⁹ Ne, Yinni Gusunə na nee, tē, sō goo ù n wāa ben suunu sō, ma u n̄ man sāamō, ma u n̄ maa bango kue, u n̄ duə nēn sāa yeru mi.

Wooda Lefiban sō

¹⁰ Yeniban biru, Yinni Gusunə u maa nee, Lefi be ba raa ka man tonda sanam me Isireliba ba man deri ma ba da ba būnu swīi, ba koo ben toranun are mwa.

¹¹ Ba ko n sāawa nēn sāa yerun səm kowobu. Bera ba ko n da n sāa yee ten kōnnəsu mara. Kpa ba n ten səma mō. Beya ba ko n da Isireliban yāku dōo mwaarugirun yaa sake kpa ba n wāa ne Yinni Gusunən sō.

¹² Wee tē, ba sāa Isireliban yāku kowobu būnun nuurə, ma ba dera Isireliba ba tora. Yen sō, kon nōma sua n bu so kpa bu ben toranun are mwa.

¹³ Na n̄ maa wuramō bu man susi bu Isireliba yākuru kua. Ba n̄ maa duə nēn sāa yerun dii dēerarə

ka dii te ta dεere gem gem mi. Ba koo sekuru wa kpα bu ben daa kōsan are mwa.

¹⁴ Sāa yerun nēnubun sōma kon bu wē bu ko.

Wooda

yāku kowo tənwerobun s̄

¹⁵ Adamā yāku kowobu Lefiba Sadəkun bweseru sōo, be ba sōmburu kua nēn sāa yerō sanam mε Isireliba ba tora ba man deri, beya ba ko n da man susi bu yākuru ko ka pēe ka yaa gum ka yaa yem. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

¹⁶ Beya ba ko n da du nēn sāa yerō kpα bu susi nēn tabulusō bu man sā. Kpα bu nēn sāa yee ten sōmburu nōni doke.

¹⁷ Bā n duɔ sāa yee ten yaara sōokaa, kon de ba n sāa yānu dokewa ni ba kua ka wēe damgii. Bā n sōmburu mō sāa yee ten yaara mi ka sere ten tiin sōowō ba n yānu dokemō ni ba kua ka yāa sansu.

¹⁸ Ba ko n dawani bəkuawa kpα ba n sokoto kpirinu deewa, ye kpuro ya n sāa ye ba wesa ka wēe damgii. Kpα bu ku raa kpaka sēke bu ku ka wənyan s̄.

¹⁹ Bu sere yari bu da yaara mi Isireliba ba mēnnē, ba koo gina ben yāku yāa ni potiriwa bu yi sāa yeru mi. Kpα bu ku raa ka nu təmbu baban s̄ nu disi duura. Saa ye, kpα bu ganu doke bu ka yarima.

²⁰ Yāku kowobu ba n wii pəəru potamo. Ba n maa derimō ben seri yi dēnya.

²¹ Yāku kowo goo u ku raa tam nō u sere da nēn sāa yerun yaara sōokaa.

²² Ben goo u ku raa maa gəmini n̄ kun mε kurō wi ba yina sua kurō. Isireliba sōora u koo wəndia wi u kun duro yē sua. Adamā u koo kpī u yāku kowo goon gəmini sua.

23 Ba koo nən təmbu sə̄osiwa ye ya sāa nə Gusunəgia ka ye ya n̄ sāa negia. Yeya, ye ya dəere ka ye ya n̄ dəere.

24 Bera ba koo nən təmbu siria nge mə nən woodaba ba gerua. Kpa bu nən woodaba məm nə̄wa ka nən t̄o baka ni na bu w̄e, kpa bu nən t̄o w̄erarugiru bəere w̄e.

25 Yāku kowo u ku goon goru baba kpa u ku raa tii disi doke. Adama u koo kpī u win tiin tundon goru baba ka win mərogiru ka win bibuginu ka win mə̄giru ka win wənəgiru ka win sesu wi u kun durɔ yēgiru.

26 U n tii deerasia goo ten sō, sō̄ nə̄ba yiruwā u koo ko u sere win səmburu tore.

27 Dəma te u koo du dii te ta dəere mi, u koo gina win tiin toranun yākuru ko. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

28 Wee ye ya ko n sāa ben tubi. Nəna ba koo səmburu kua. Ba n̄ bu tem gam w̄əmə ba n mə Isirelio. Nəna ko na n sāa nge ben tem kəsire.

29 Ye ba ka torarun yākunu ka yāku ni ba ra ka toranu səmə kua ka kēe ni ba ka naamə ka sere ye ba yi nε, Yinni Gusunən sō, ye kpuro ya ko n sāawa ben dīanu.

30 Dīa gbiikii ni ba koo ka nε, Yinni Gusunə naawa, nu koo kowa yāku kowobuginu. Isireliba ba ko n da ben dīa bimin som gem yāku kowobu w̄əwa kpa n bu domaru kua.

31 Adama yāku kowobu ba n̄ yaa goru n̄ kun mə gunə goru dimə n̄ kun mə ye gāanu kasuka nu go.

Tem mə ba koo wuna nənəm

45

¹ Yinni Gusunə u maa nεε, sanam mε ba koo Isireliban bwese keri yi tem bənu kua, ba koo tem gam wunawa mu n sāa kēru te ba Yinni Gusunə wē. Tem men dēebu ko n sāawa gəm soonu nərəbun suba yēnda nəəbu (25.000). Men yasum maa gəm soonu nərəbun suba wəkuru (10.000). Mε kpuro mu ko n sāawa mε ba wuna ba yi Yinni Gusunən s̄j.

² Tem mε səəra ba koo batuma wuna sāa yerun s̄j. Yen dēebu ka yen yasum mu ko n newa mu n sāa dəka neera wunəm wunəm (500) kpa bu maa batuma gaa deri mi, bu ka sikerena ya n sāa gəm soonu weeraakuru.

³ Ba koo maa batuma gaa wuna gbiikaa ye səə mi ba koo Yinni Gusunən sāa yeru swīi. Ya ko n sāawa nənəm Yinni Gusunən s̄j tem mε səə.

⁴ Yera ya ko n sāa yāku kowobugia be, be ba ra Yinni Gusunə səmburu kue sāa yerə. Miya ben dia ko n wāa ka Yinni Gusunən sāa yeru.

⁵ Batuma mi Lefiba ba ko n wāa yen dēebu ko n sāawa gəm soonu nərəbun suba yēnda nəəbu (25.000). Yen yasum maa gəm soonu nərəbun suba wəkuru (10.000). Kpa bu dia yendu ko mi.

⁶ Yinni Gusunən batuma yen deedeeru, ba koo maa batuma gaa wuna mi Isireliba ba koo ben dia bani. Batuma yen dēebu bu ko n sāawa gəm soonu nərəbun suba yēnda nəəbu (25.000) kpa yen yasum mu n sāa gəm soonu nərəbun suba nəəbu (5.000).

⁷ Ba koo maa batuma gaa wuna ben kparon s̄j. Ya ko n wāawa Isirelibagian nəəwə ka sere maa Yinni Gusunəgian nəəwə. Batuma ye, ya koo dawa saa s̄j duu yerun di n ka girari nim wōkuə, saa maa s̄j

yari yerun di sere ka mi Isireliban tem mu yɔ̄ra. Yen dɛ̄ebu bu ko n ka Isireliban bwese kera tian tem nɛ̄wa.

⁸ Nge meya kparobu ba ko n ben tem mə Isirelio. Ba ñ maa nən tɔ̄mbu dəm dɔ̄remə bu begin mwa. Ba koo bu mu deriawa.

Sina bokon saria ka tɔ̄mbugia

⁹ Wee ye nɛ, Yinni Gusunə na gerua. Na nɛɛ, bɛɛ Isireliban sina bibu ya den tura. I de wəraru ka dam dɔ̄rebu bu kpe. I gem ka wooda swiyyo kpa i ku maa nən tɔ̄mbu wərari ye ba mə. Nɛ, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

¹⁰ I de bɛɛn kiloba ka bɛɛn yĩirutinu nu n sãa dee dee.

¹¹ Sakaku ge ba ra ka dĩa bimi yĩire ba mò efa ka ge ba ra ka gãa yarum yĩire ba mò bati, i de ni kpuro nu n nɛ. Kpa ye kpuro ya n sãa sakaku ge ba mò homerin bənu wəkurun tia.

¹² Sii geesun gobi sikili tia ya n maa sãa gobi yi ba mò gera yendu, kpa sikilin gobi wata ya n maa sãa minu tia.

¹³ Wee kɛɛ ni i ko i n da wɛ. I n bɛɛn alikama ka dĩa bima ye ba mò ɔəsu gã, i ko efan bənu nəəba tian sube teeru suawa homeri tia sɔɔ.

¹⁴ I n maa gum wẽɛmə, i ko i mu yĩirewa ka sakaku ge ba mò bati. Bati wəkuru ta sãawa homeri tia. Homeri ka kori ya sãawa tia. Batin bənu wəkurun tia i ko i wuna.

¹⁵ Isirelio, yãa gðø sɔɔ, yãanu goobu (200) nù n wãa, yãa teera i ko i wɛ kərun sɔ ñ kun mɛ yãku dðø mwaararugirun sɔ ñ kun mɛ siarabun yãkurun sɔ. Nge meya nɛ, Yinni Gusunə kon ka bɛɛ bɛɛn toranu suuru kua. Nɛ Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

16 Isireliba kpurowa ba ko n da ben kparo kɛɛ te wɛ̄.

17 Domi wiya u ko n da yāku nin wunanəsu ko Isireliban sɔ̄ suru kpao baawure sɔ̄ ka tɔ̄ wɛ̄rarugiru sɔ̄, tɔ̄ bakaru baatere sɔ̄ gesi. Yāku ni ba ko n da ko mi, niya yāku dɔ̄ mwaararuginu ka kēnu ka yāku ni ba ra ko ka gberun dīanu ka torarun yākunu ka sere siarabun yākunu.

Yāku yerun deerasiabu

18 Ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na nee, suru gbiikoon tɔ̄ gbiikiru, ba koo naa kineru sua te ta n alebu gaa mɔ̄. Kpa bu ka sāa yee te disi wəka.

19 Yāku kowo u koo naa yen yem sua kpa u yēka sāa yee ten kənnən kadiriba sɔ̄ ka sere yāku yerun goonu nnen nɔ̄ bəkan wɔllə ka sere dii yaara ye ya wāa səawən kənnəwə kadiriba sɔ̄.

20 Suru win sɔ̄ nɔ̄eba yiruse sɔ̄, ba koo maa yākuru ko be ba tora ba n ka baarun sɔ̄. Nge meya ba koo ka sāa yee te sərasia.

21 Suru gbiikoon sɔ̄ wəkura nnese səora ba koo Gəəsarqribun tɔ̄ bakaru di. Ba koo tɔ̄ te diwə sɔ̄ nɔ̄eba yiru. Pɛ̄ye ba kun seeyatia dokewa ba koo di tɔ̄ ni sɔ̄.

22 Yen dəma te, Isireliban kparo u koo naa kineru gowa win toranu ka win təmbuginun sɔ̄.

23 Sɔ̄ nɔ̄eba yiru ye sɔ̄, tɔ̄ baatere kete kinenu nɔ̄eba yiru ka yāa kinenu nɔ̄eba yiruwa u koo go u ka yāku dɔ̄ mwaararuginu ko. Kpa u maa boo kinenu nɔ̄eba yiru go toranun yākunun sɔ̄, yen gaa ya kun alebu gaa mɔ̄.

24 Yen biru alikaman som kilo təna ka gum ditiri nɔ̄eba tia ba koo səndi naa ka yāaru baateren wɔllə.

25 Suru nəəba yirusen səə wəkura nəəbuse səə, təə bakarun sanam, yāku tee niya ba koo ko səə nəəba yiru ye səə ka yen som mε, ka gum mε.

Wooda

ye Isireliban kparo u koo swīi

46

1 Nε, Yinni Gusuno na nee, sāa yerun yaara səəkaan kənnə ge ga wāa səə yari yero già, ga ko n kenuawa səə nəəba tia yè səə ba ra səmburu ko. Adama ba koo gu keniawa təə wērarugiru səə ka sere maa suru kpao ù n yara.

2 Isireliban kparo u koo duwa saa kənnə ge ga wāa təəwən di kpə u na u yōra kənnə gen kadirin bəkuə sanam mε yāku kowobu ba nün yāku dəə mwaararugiru ka siarabun yākuru kuammε. Saa ye səə, u ko n yiirewa kənnə gen mi. Yen biru kpə u yari. Ba n kənnə ge kenumə sere yoka.

3 Isireliba ba koo na bu kpunawa bu Yinni Gusuno beeरe wē kənnə gen mi təə wērarugiru səə ka sere maa suru kpao baawure səə.

4 Təə wērarugii te səə, sinə boko u koo yāku dəə mwaararugiru ko ka yāa kpemminu nəəba tia ka sere maa yāa kinε teeru. Ni kpuro nu kun alebu gaa mə.

5 U koo maa alikaman som kilo tena səndi yāa kinεru baateren wəllə ka sere maa gum ditiri nəəba tia som men wəllə. Som mε u kīwa u koo səndi yāa kpemminu wəllə.

6 Suru kpao ù n yara, u koo naa kinε kpəndu gowa te ta n alebu mə ka yāa kpemminu nəəba tia ka yāa kinε teeru, ni kpuro nu kun alebu mə.

7 Meyə u koo maa alikaman som kilo tēna səndi naa kinəru baateren wəllə ka yāa kinəru baateren wəllə. U koo gum ditiri nəəba tia doke som me səə kpa u yāa kpəmmii nin wəllə som səndi me u kī.

8 Ben kparo u koo duwə saa dii yaaran kənnən di. Min diya u koo maa ka yari.

9 Adama Isireliba bə n man sāaru na tōo bəkaru garu səə, be ba dua saa kənnə ge ga wāa səə yēsan nəm geu gian di, ba koo yariwa ka kənnə ge ga wāa səə yēsan nəm dwarzia. Be ba maa dua saa kənnə ge ga wāa səə yēsan nəm dwarzia gian di, ba koo yariwa ka kənnə ge ga wāa səə yēsan nəm geu gia. Goo kun yari kənnə ge u ka duan di.

10 Ben kparo u koo du sanam me ba duə kpa u yari sanam me ba yari.

Yākunun wooda

11 Tōo bakanun sanam, bə n yākuru mò ka naa kinəru ka yāa kinəru, alikaman som kilo tēna ba ko n da səndi sabe nin baateren wəllə ka gum ditiri nəəba tia. Adama n̄ n yāa kine kpəndun na ba ka mò, som mèn nəə ba kīwa ba koo ka na.

12 Ben kparo ù n gɔru doke u yāku dɔɔ mwaararugiru n̄ kun me siarabun yākuru ko, ba ko n da nūn kənnə ge ga wāa səə yari yero gia kəniéwa. U koo tu kowa nge me u ra ko tōo wērarugiru səə. U n yara u doona kpa bu kənnə ge kəne.

13 Tōo baatere ba ko n da Yinni Gusunə yāku dɔɔ mwaararugiru kuewa ka yāaru wɔɔ tiagiru te ta n̄ alebu gaa mə. Ba ko n da tu kowa bururu baatere.

14 Bururu baatere, ba ko n da yākuru kowa ka som kilo nəəbu ye ba burina ka gum ditiri

yiru. Meyə ba ko n da tu ko tōo baatere sere ka baadommao.

¹⁵ Nge meya bururu baatere ba ko n da Yinni Gusunə yāku dōo mwaararugiru kue ka yāa kinε kpēndu ka som ka sere maa gum. Meyə ba ko n da tu ko sere ka baadommao.

Ye n sāa Isireliban kparon

bibugia

¹⁶ Ameniwa ne, Yinni Gusunə na gerua. Na nee, Isireliban kparo ù n win bibun turo tem kā, tem me, mu koo kowa bii win bibun bweserugim.

¹⁷ Adama ù n win yoo tem kā, yakiabun wōo gā n tura yoo wi, u n̄ ko n maa tem me mo. Saa ye sāo, mu koo kowa wi, kparo wigim. Win bibu tōnawā ba koo kpī bu win tem tubi di.

¹⁸ Kparo wi, u ku raa win tōmbu tem mwaari. Ye u koo win bibu wē kpuro u de ya n wee win mōrun di. Kpa nēn tōmbu sāo goo u ku raa ka win tem bia.

Sāa yerun doo koo yeru

¹⁹ Durɔ wi, u ka Esekieli da dirɔ te ta wāa yāku kowobun sō sāa yerɔ. U dua saa kōnnō ge ga wāa sō yēsan nōm geu gian di. Yen sāo mi, ayeru gara wāa sō duu yeru glā.

²⁰ Ma u nūn sōwā u nee, aye te, ta sāawa mi yāku kowobu ba ko n da toranun yāku yaa yike kpa bu som me ba ka yākunu kua sōme. Nge meya ba n̄ maa ka yi dōo tōewō Isireliba bu sere ye babiri. Domi ya sāawa Yinni Gusunəgia.

²¹ Yen biru u maa ka nūn da yaara tōokaao. Ma ba da yen goonu nn̄e ye kpuron mi. Ma u deema ba batuma gaa wīa goo ten baateren mi.

22 Batuma yen baayeren dëebu bu sãawa gõm soonu weeru ma yen yasum maa sãa gõm soonus tenu. Ye nnë ye kpuro ya newa.

23 Ba gana kua ba ka ye nnë ye kpuro sikerena. Ma ba dosu gira gana ye soo.

24 Ma durɔ wi, u nùn sɔjwa u nee, ya sãawa mi sãa yee ten sɔm kowobu ba ko n da yaa yike ye tomba ka yãkuru na.

Daa te ta yarimo

saa sãa yerun di

47

1 Yen biru durɔ wi, u ka Esekieli gɔsira sãa yerun kɔnnɔwɔ. Yera nim mu kuramɔ dii ten kɔnnɔn tem di sɔɔ yari y eru gia. Domi dii ten kɔnnɔ ga meerawà sɔɔ yari y eru gia. Ma nim me, mu kokumɔ mu dɔɔ sãa yerun nɔm geu gia yāku yerun sɔɔ yēsan nɔm dwaru gia.

2 Ma u maa ka nùn da kɔnnɔ, ge ga wāa sɔɔ yēsan nɔm geu gia. Ma ba besira ba da tɔɔwɔ sere kɔnnɔwɔ ge ga wāa sɔɔ yari y eru gia. Ma Esekieli u wa nim me, mu kokumɔwa nɔm geu gia.

3 Durɔ wi, u da sɔɔ yari y eru gia. N deema u wẽe neni win nɔmao. Nge me u dɔɔ, u yam mi ȳira gõm soonu nɔrɔbu (1.000). Ma u Esekieli tɔburasia. Ma nim me, mu na sere win naa w̄inɔ.

4 Yen biru u maa gõm soonu nɔrɔbu ȳira. Ma u derä Esekieli u nim me tɔbura. Ma nim me, mu na sere win dũu w̄inɔ. Ma u maa susi u ȳira gõm soonu nɔrɔbu. Ma mu na sere win pɔrao.

5 Ma u maa ȳira gõm soonu nɔrɔbu mi n sãa nim bw̄ee bakaru te Esekieli u ñ kpẽ u tɔbura. Domi nim

me, mu duku. Goo kun kpẽ u mu təburə ma n kun
mə ka kēri.

⁶ Ma u Esekieli sɔ̄wa u nee, tənun bii, a ye kpuro
məera sāa sāa?

Ma u ka nùn wurama daa ten bɔ̄wɔ.

⁷ Ye u ka nùn tura mi, yera u wa dānu nu dabi daa
ten goo gookao.

⁸ Ma u nùn sɔ̄wa u nee, nim me, mu koo kokuwa
mu da wɔ̄o bera ye ya wāa sɔ̄o yari yero giao ka
wɔ̄wa ye ba mə Arabao kpa mu sere da nim wɔ̄kuo.
Meyo mu koo nim wɔ̄kun nim deerasia.

⁹ Mi nim me, mu gesi dua kpuro, hunde koni ye
ya wāa mi ya ko n wāaru məwa. Kpa swēe yi n dabi.
Domi mi nim me, mu dua kpuro mu koo me mu tie
deerasiawa.

¹⁰ Saa Engedin di n ka da Eni Egalaimuo, surəkəba
ba ko n da n wāawa mi, ba n yāakoronu keewa daa
ten gooro. Ta ko n swēe bwese bweseka məwa nge
nim wɔ̄ku ge ba sokumə Məditerane. Swēe yi, yi ko
n dabi.

¹¹ Adama ba koo ten daa burenu ka ten yerusu
deriwa bɔ̄o te ta wāa min sɔ̄.

¹² Ten goono dāa ko n kpiawa nìn wurusu kun
deruramə, nìn marum kun maa kpeemə. Nu ko
n da yewa suru baawure. Domi nu ko n nim
waaməwa sāa yerun di. Ba ko n da dāa nin marum
diwa kpa bu ka nin wurusu bəararun tim ko.

Yinni Gusuno u Isireliban

tem nəo burayenu yiimə

¹³ Aməniwa ne, Yinni Gusuno na gerua. Na nee,
bəe Isireliba, tem me i ko i bənu ko, kon bəe men nəo
bura yenu sɔ̄osi. Yosefun bwese kera bənu yiruwa
ya koo wa.

14 Bwese kéri yi yi tien bənu ya ko n newa. Domine, Yinni Gusunə na nəma sua na bərua na nəe, beeñ baababara kon mu wəx. Yen səna beeñ i ko i mu wa i tubi di.

15 Tem men nəə bura yero wee. Səə yəsan nəm geu gia, ta torua saa nim wəku ge ba mə Mediteranen di n ka da Hetilonin swaad sere ka Sedadin wuu duu yero,

16 ka Hamatiə ka Berataə ka Siburaimuə. N deema wuu si, su wāawa Damasi ka Hamatin nəə bura yerun baa səə ka Hasəe Hatikonin temə Hafaranin tem nəə bura yero gia.

17 Nge meya səə yəsan nəm geun tem nəə bura yee te, ta ko n wāa saa nim wəku ge ba mə Mediteranen di n ka girari Hasaa Enəewə Damasin tem nəə bura yero ka Safoniə Hamatin tem nəə bura yero.

18 Səə yari yero gia maa tem men nəə bura yero ta koo dəa te ba mə Yuudenı swīiwa Hafaraniə ka Damasiə ka Galadiə ka Isireliban tem baa səə. Ta ko n wāawa saa tem nəə bura yee te ta wāa səə yəsan nəm geu gian di n ka na nim wəku bəruguuə səə yari yero gia.

19 Səə yəsan nəm dwaru gian tem nəə bura yee te, ta koo dawa saa Təmaan di sere ka Meribən bwiaə Kadəsiə kpa tu Egibitin daaru swīi sere n ka girari nim wəku ge ba mə Mediteraneə. Nəə bura yee te ta wāa səə yəsan nəm dwaru gia, tera mi.

20 Səə duu yero gian tem nəə bura yero ta ko n sāawa nim wəku ge ba mə Mediterane ma ya yəra Hamatin deedeeru səə yəsan nəm geu gia. Səə duu yerugiara maa mi.

21 Beeñ Isireliban bwese kéri wəkura yiru səə

22 i ko i tem me bənu ko ka tete beeñ tii tiine səə ka səə be ba wāa ka beeñ ba ka bibu mara beeñ suunu

səo. I ko i bu garisiwa nge Isireliba. Kpa i tubi ye bənu ko ka be sannu ka tete.

²³ I ko i səo nùn win baa wẽwa bwese kera yè səo u wãa. Nε, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Ba tem me bənu kua

48

¹ Isireliban bwese kera baayeren ȳisiru wee ka bənu ye yen baayere ya wa. Danun bwese kera ya yen baa wa səo ȳesən nəm geu gia, swaa ye ya dəo Hetiloniə Hamatin di n ka da Hasaa Enəəgia Damasi ka Hamatigibun tem bəkuo. Tem me, mu wãawa saa səo yari yerun tem nəo bura yerun di n ka da səo duu yero gia.

² Danu ben bəkuo, saa səo yari yerun di n ka da səo duu yero Aseebagima mu wãa mi.

³ Aseebagim bəkuo Nefitalibagima mu wãa mi, saa səo yari yerun di n ka da səo duu yero.

⁴ Nefitalibagim bəkuo, Manasebagima mu wãa mi, saa səo yari yerun di n ka da səo duu yero.

⁵ Manasebagim bəkuo Efaraimubagima mu wãa mi, saa səo yari yerun di n ka da səo duu yero.

⁶ Efaraimubagim bəkuo Rubenibagima mu wãa mi, saa səo yari yerun di n ka da səo duu yero.

⁷ Rubenibagim bəkuo Yudabagima mu wãa mi, saa səo yari yerun di n ka da səo duu yero.

Tem

me ba koo Yinni Gusunə wẽ

⁸ Yudaban tem bəkuo səo yari yero gian tem nəo bura yero mi, n ka da nim wõku ge ba mə Mediteraneə səo duu yero gia, bera miya ba koo Yinni Gusunən tem ȳire. Men dẽebu bu ko n ka

Isirelibagim newa kpa men yasum mu n sāa gōm soonu nōrōbun suba yēndā nōōbu (25.000). Kpa bu Yinni Gusunōn sāa yeru bani men suunu sōo.

⁹ Batuma ye ba koo Yinni Gusunō deria mi, yen dēebu bu ko n sāawa gōm soonu nōrōbun suba yēndā nōōbu (25.000). Kpa yen yasum mu n sāa gōm soonu nōrōbun suba wōkuru (10.000).

¹⁰ Yāku kowoba ba koo batuma yen sukum sua. Kpa ya n sāa gōm soonu nōrōbun suba yēndā nōōbu sōo yēsan nōm geu gia. Sōo duu yeru gia gōm soonu nōrōbun suba wōkuru. Sōo yari yeru gia maa gōm soonu nōrōbun suba wōkuru kpa sōo yēsan nōm dwaru gia yen dēebu bu n sāa gōm soonu nōrōbun suba yēndā nōōbu. Kpa Yinni Gusunōn sāa yeru ta n wāa yen suunu sōo.

¹¹ Yāku kowo Sadəkun bibun bwesera ta ko n tem mē mō. Domi beya ba wāa nē, Yinni Gusunōn sōmburu sōo sanam mē Lefi yāku kowo be ba tie ka Isireliba ba man deri.

¹² Batuma ye, ya ko n sāawa nēnem ye ba wuna Isireliban tem di Lefiban tem nōo bura yerun bōkuo.

¹³ Lefi ben tem mu ko n wāawa yāku kowobugim bōkuo. Mu ko n sāawa gōm soonu nōrōbun suba yēndā nōōbu. Yen yasum maa gōm soonu nōrōbun suba wōkuru.

¹⁴ Ba n̄ mē sōo gam gum dōramō. Ba n̄ maa kpē bu ka mu gam kōsina n̄ kun mē bu mu goo wē. Domi meya mu kpuro kere yēn sō mu sāa Yinni Gusunōgim.

*Batuma ye ya ko n sāa
sina bokogia ka wuugibugia*

15 Tem me mu tie, men yasum mu sāawa gōm soonu nərəbun suba nəəbu (5.000). Ma men dēebu bu sāa gōm soonu nərəbun suba yənda nəəbu (25.000). Ye kpuro ya ko n sāawa wuugibugia. Mē səəra ba koo ben dia bani ka sere ye ya tie. Wuun batuma yen goonu nne ye kpuro ya ko n newa,

16 gooru baatere ta n sāa gōm soonu nərəbun suba nne ka neera wunəbu (4.500).

17 Ba koo batuma gaa deriwa bu ka wuu ge sik-erena ya n sāa gōm soonu goobu ka weeraakuru (250) yen goonu nne ye kpuro səo.

18 Batuma ye ya tie wuugian yēsi yēsikao ya ko n wāawa yāku kowobugian bəkuə. Yen dēebu bu ko n sāawa gōm soonu nərəbun suba wəkuru (10.000) səo yari yero gia ka maa səo duu yero gia. Batuma ye səəra ba koo dīanu duure ni ba ko n da ka be ba wuu gen səmburu mə nəɔri.

19 Ba koo səm kowo be gəsiwa bwese kera baayeren min di. Be kpurowa ba koo wuku tem me səo.

20 Yinni Gusunən tem me kpuron goonu nne kpuro nu ko n newa, nu n sāa gōm soonu nərəbun suba yənda nəəbu nəəbu (25.000). Mē səəra ba koo wuun batuma wī.

21 Batuma ye ya tie, ya ko n sāawa sina bokogia kpa ya n Yinni Gusunəgia ye suunu doke ka sere mi wuugibu ba koo sina. Yen yasum mu ko n sāawa gōm soonu nərəbun suba yənda nəəbu səo yari yerun tem nəə burə yero gia, yen dēebu bu n maa sāa gōm soonu nərəbun suba yənda nəəbu səo duu yero gia nim wəku ge ba mə Mediterane gio. Nge meya batuma ye ba wuna Yinni Gusunən sə ka sāa yee ten sə, ye kpuro ya ko n wāawa tem men

suunu s̄o.

²² Lefiban batuma ka wuugia ye, ya ko n ben kparogia b̄onu s̄āwa yiru. Ya ko n wāawa Yudabagia ye ya wāa s̄ō yēsan nōm geu già ka sere Benyameebagia ye ya wāa s̄ō yēsan nōm dwarz gian baa s̄o.

Bwese keri yi yi wāa

s̄ō yēsan nōm dwarz tem

²³ Bwese keri yi yi tien tem wee. Benyameebagim mu ko n wāawa saa Isireliban tem nōo bura yerun s̄ō yari yerun di n ka da nim wōku ge ba m̄ Mediteraneo s̄ō duu yero.

²⁴ Benyameebagim b̄okuə Simeəbagima mu ko n wāa mi, s̄ō yari yerun di n ka da s̄ō duu yero.

²⁵ Simeəbagim b̄okuə Isakaribagima mu ko n maa wāa mi, saa s̄ō yari yerun di n ka da s̄ō duu yero.

²⁶ Isakaribagim b̄okuə Sabulonibagima mu ko n maa wāa mi, s̄ō yari yerun di n ka da s̄ō duu yero.

²⁷ Sabulonibagim b̄okuə Gadibagima mu ko n maa wāa mi, s̄ō yari yerun di n ka da s̄ō duu yero.

²⁸ Gadibagima mu ko n s̄āa Isireliban tem nōo bura yero s̄ō yēsan nōm dwarz già. Ta koo dawa saa Tamaan di sere Meriban bwiaə Kadesiə, kpa tu Egibilitin daaru swīi sere n ka da nim wōku ge ba m̄ Mediteraneo.

²⁹ Tem meya i ko i b̄onu ko ka tetē b̄ee Isireliban bwese keri s̄ō kpa b̄eeen baawure u win b̄onu wa. Ne, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Yerusaləmun kənnəsu

wəkura yiru

30-31 Kənnəsu wəkura yiruwa ba koo doke Yerusaləmu. Sin baagere ga koo bwese kəra tian yīsiru səbewa. Səo yēsan nəm geu gia, gana yen dəebu sāawa gəm soonu nərəbun suba nnə ka neera wunəbu (4.500). Kənnəsu itawa ba koo doke mi. Teu səo, ba koo Rubənin yīsiru doke, yiruse səo Yudagiru, itase səo maa Lefigiru.

32 Səo yari yero gia maa gana ya ko n wāa. Yen dəebu bu ko n sāa gəm soonu nərəbun suba nnə ka neera wunəbu (4.500). Ba koo kənnəsu ita yaba mi. Gbiikuu ga ko n Yosefun yīsiru mə, yiruse Benyameegiru, itase maa Danugiru.

33 Səo yēsan nəm dwaru gian gana ya ko n ka yiənə dəebu newa. Ba koo maa kənnəsu ita yaba mi. Gbiikuu ga ko n Simeən yīsiru mə, yiruse Isakarigiru, itase maa Sabulonigiru.

34 Səo duu yero gian gana ya ko n ka yi yi tie dəebu newa. Kpa bu yi kənnəsu ita yaba nge mə ba yiənə kua. Gbiikuu ga ko n Gadin yīsiru mə, yiruse Aseegiru, itase maa Nəfitaligiru.

35 Gana ye ya koo wuu ge sikerena kpuron dəebu bu ko n sāawa gəm soonu nərəbun suba yendu yiru sari (18.000).

Saa dəma ten di, ba ko n da wuu ge sokuwa Yinni Gusunə u wāa mini.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cxl

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8